folyam, 27. szám

Ára: 1,80 Ft

1968. július 4.

Ludas Matyi

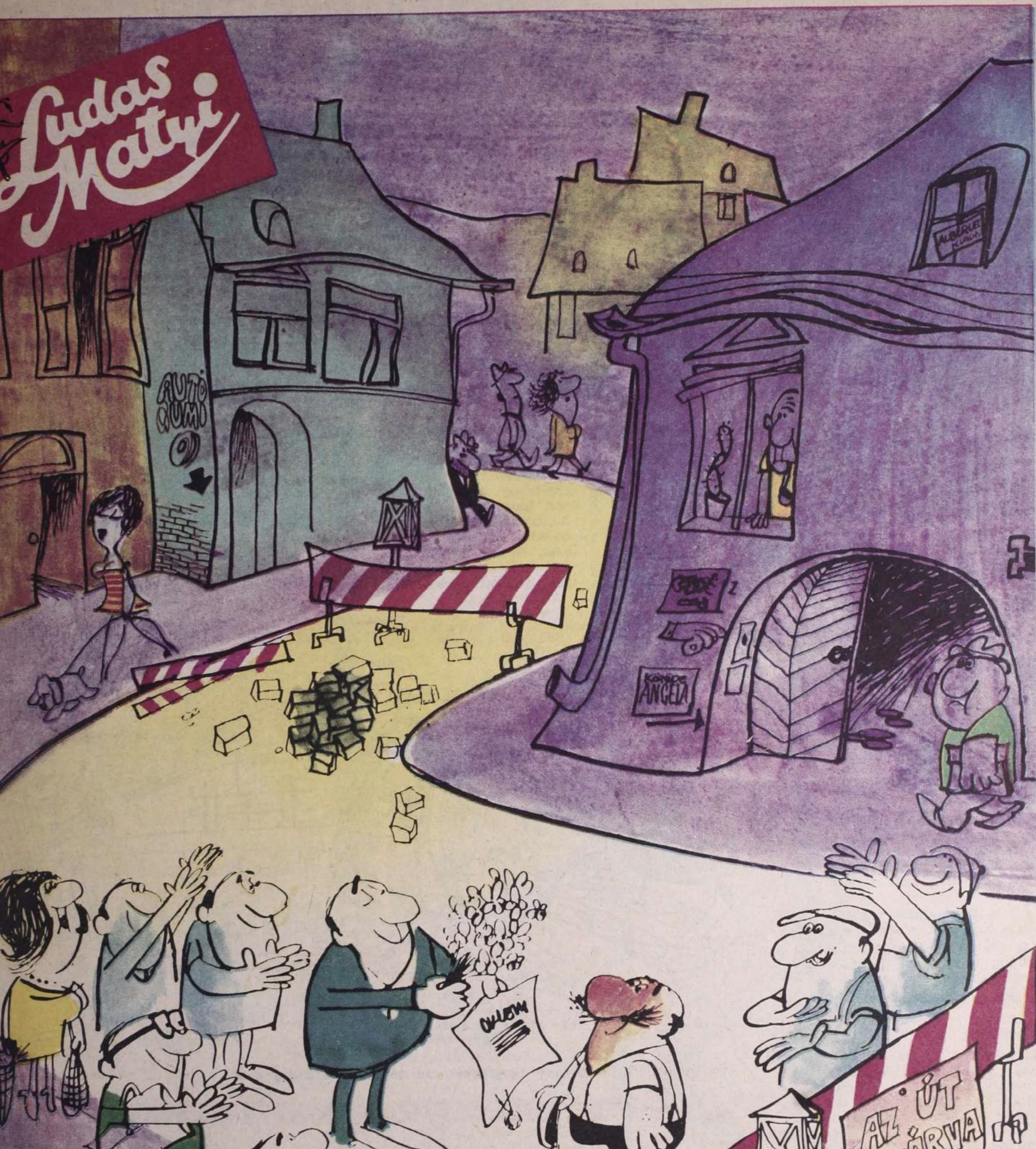

AUTÓ GUMI
ALBÉRLET KIADÓ
ANGÉLA
OKLEVÉL
AZ ÚT LEZÁRVA
SAJDIK

Ferenc rajza

ÚTÉPÍTÉS — *Ezen az útrészen kezdte, mint inas, és innen megy nyugdíjba!...*

NEM TÖRŐDHETÜNK MINDENKIVEL

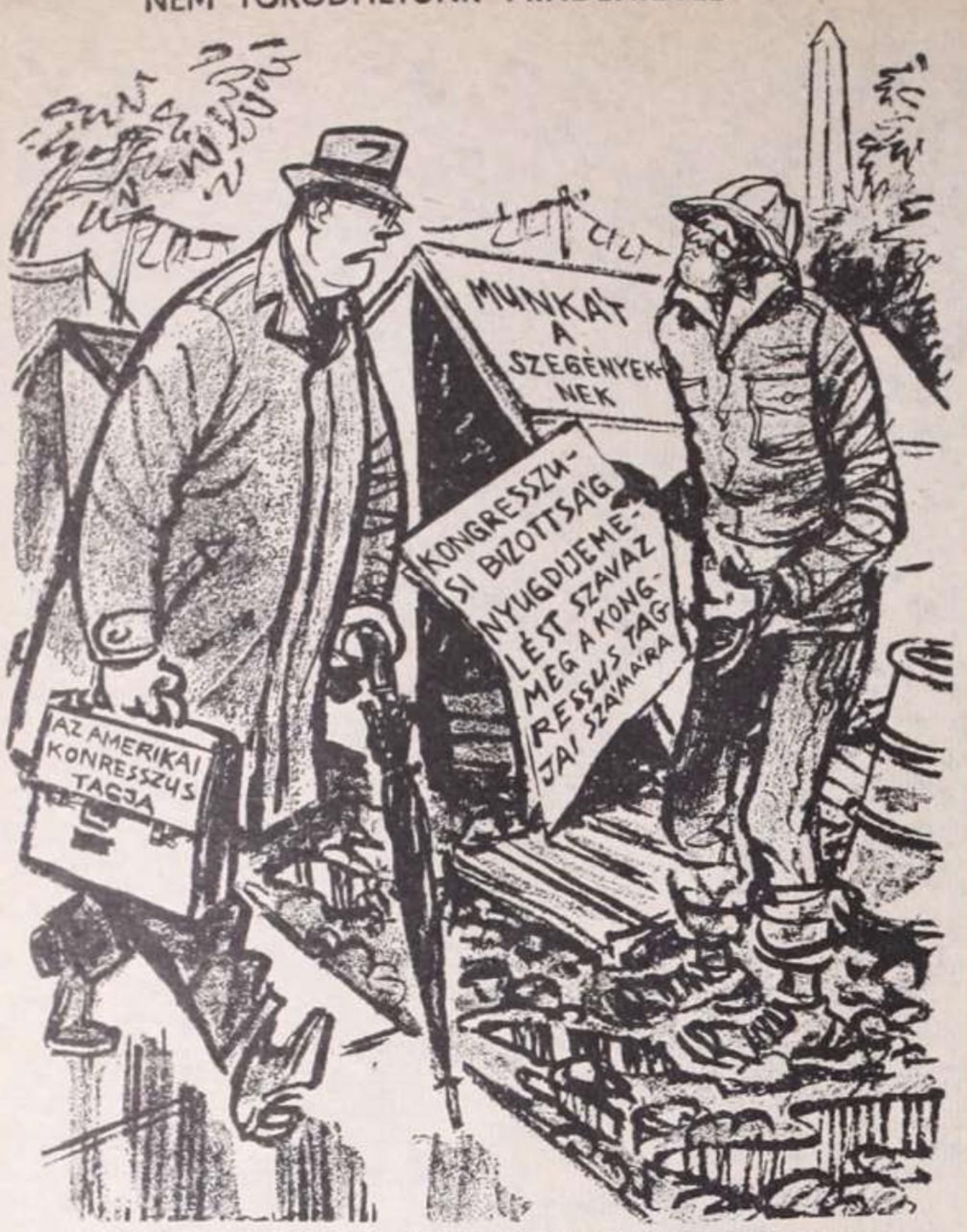
MUNKÁT A SZEGÉNYEKNEK
KONGRESSZUSI BIZOTTSÁG NYUGDÍJEMELÉST SZAVAZ MEG A KONGRESSUS TAGJAI SZÁMÁRA
AZ AMERIKAI KONRESSZUS TAGJA

(Az „International Herald Tribune"-ból)

NYUGATI UDVARIASSÁG

Texasban élő unokafivérem levélben értesített, hogy barátai — egy házaspár — nemsokára Budapestre érkeznek, és arra kért: kalauzoljam őket. A hír némi aggodalommal töltött el, mert megállapodásom van az IBUSZ-szal, hogy én nem vezetek idegeneket, viszont ők nem írnak humoreszkeket ennek fejében. Újabb aggodalomra az adott okot, hogy a levélben jelezték: a házaspár kizárólag angolul beszél. Úgy ahogy megbarátkoztam a nyelvvel, de más slágerszövegeket fordítani — nem kell több 250 szónál —, még egy rövidebb novellánál is akad ideje az embernek szótárt forgatni, de a pergő texasi nyelvjárást megérteni és tüstént válaszolni, nehéz feladatnak ígérkezett.

Szerencsémre eszembe jutott egy Amerikát megjárt barátom jó tanácsa: ha betanulok öt-hat jólbevált udvariassági sémát, óriási sikerem lesz. Már a bemutatkozás után rebegjem el: ilyen rendkívüli szerencséről nem is álmodtam, hogy megismerhettem őket. Mondjam el a férjnek, hogy a felesége hallatlanul bájos, jól öltözött és csodálatos modorú, a búcsúzásnál biztosítsam őket, hogy életem végéig erre az estére fogok visszaemlékezni. Ha fényképet mutatnak a családtagokról, dicsérjem meg, milyen bájosak a leánykák, milyen értelmes külsejűek a fiúk, mire olyan hangsúllyal köszönik majd meg, mintha csak egy legördülő szikla elől rántottam volna el őket, megmentve életüket. Ha mindezeket betartom, lelkendezni fognak otthon rólam, hogy milyen széles látókörű, jó megfigyelő vagyok és milyen egyéni módon szemlélem a világot!

Így is történt. Egy apró különbséggel. A házaspár pergő nyelvvel egymást túllicitálva mondta el nekem a fenti közhelyeket, elvéve a lehetőséget előlem. Mindenesetre igen jólesett, hogy már a bemutatkozásnál kifejtették: ők nem is álmodtak arról, hogy megismerhetnek engem. Azt sem fogadhattam közömbösen, hogy jövendőbelimet milyen bájosnak, jól öltözöttnek és kitűnő modorúnak találták és különösen megfogott az a spontán megjegyzésük — amikor családtagjaim fényképét mutattam meg nekik —, hogy nagyon kedvesek, bájosak, értelmesek. Olyan hangosan köszöntem meg nekik, mintha épp a Dunából mentettek volna ki engem.

Mindenesetre őszintén örültem annak, hogy ilyen széles látókörű, jó megfigyelőképességekkel rendelkező, az életet egyéni módon szemlélő vendégeim voltak...

Tardos Péter

Pesti tudósítónktól

Új könyv jelent meg, ezzel a címmel: *„A fák nem hajtanak fejet"*.

Mennyi mindent csinálnak a fák irodalmunkban és filmművészetünkben! Egyenesen elképesztő a fák tevékenysége. Kapásból a következő címek jutnak eszembe:

„A fák állva halnak meg."
„Hogy rohannak a fák!"

Hát még ha mindehhez hozzáteszem, hogy most készülő új regényemnek ez a címe:

„A fák nem rúgnak gólt!"

*

Napjainkban a „lerendezés" szóval szegényedett nyelvünk. Mindent lerendezünk. Nem rendezünk, még csak nem is elrendezünk, hanem lerendezünk. Le!

Nyilván nemsokára a mozivásznon látható lesz, hogy a filmet lerendezte ez, vagy az, s a lottó tárgynyeremény sorsoláson kétszobás teljesen lerendezett lakást sorsolnak ki.

Reménytelen ellene a küzdelem, a lerendezés marad!

*

Sokan irigykednek a különféle világhírű csillagokra, énekesekre, filmszínészekre, s azt terjesztik róluk, hogy csillagászati összegeket keresnek.

Pedig dehogy! Itt van például Maria Callas, Rita Pavone, Petula Clark és Johnny Hallyday. Elképzelhető, milyen nyomorban vannak, ha szegény. éhező szüleiket sem tudják támogatni!

f. l.

HIPPI-VICC

Várnai György rajza

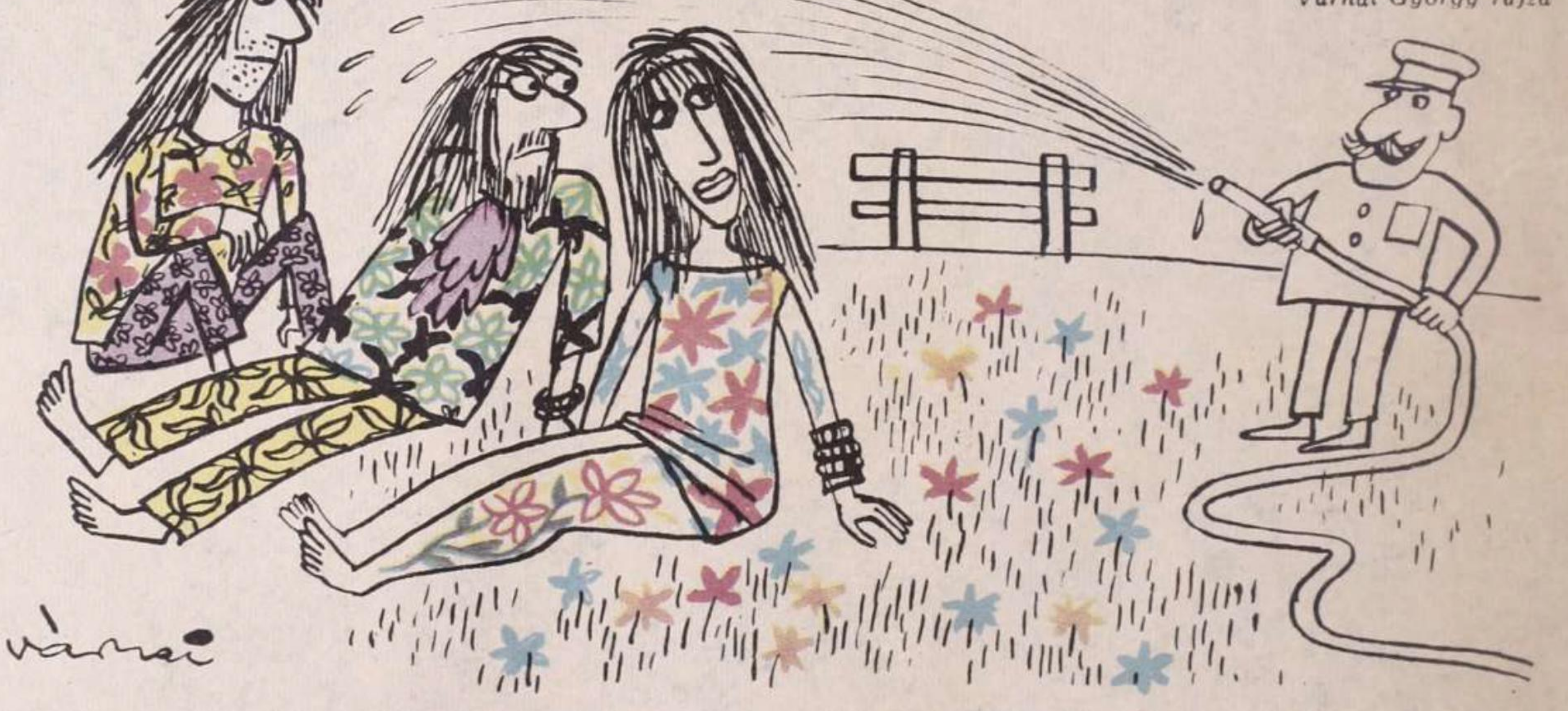

– Szegénykék, már régóta nem kaptak vizet...

ÉDES ÉLET

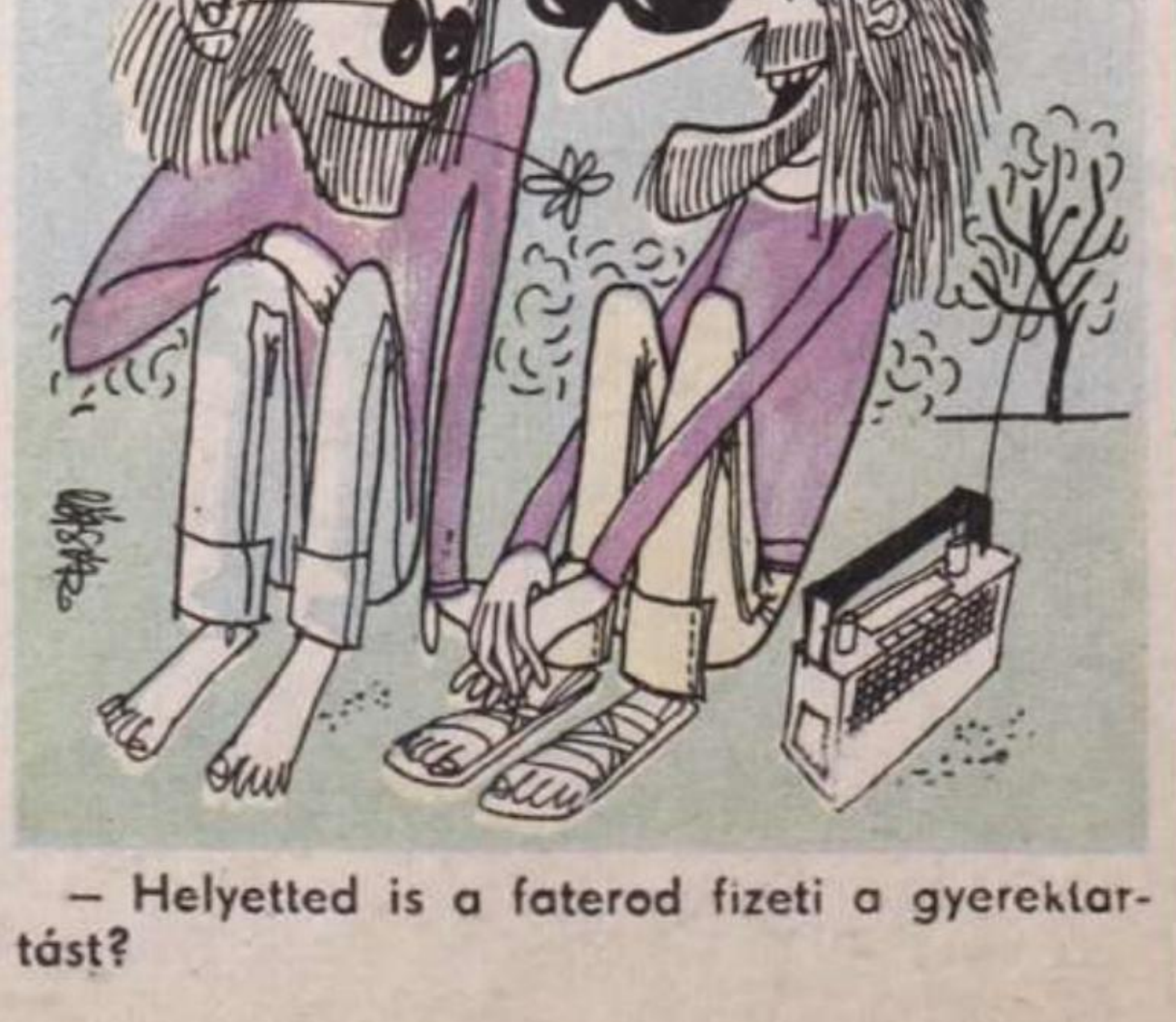

– Helyetted is a faterod fizeti a gyereklartást?

ŐSBEMUTATÓ

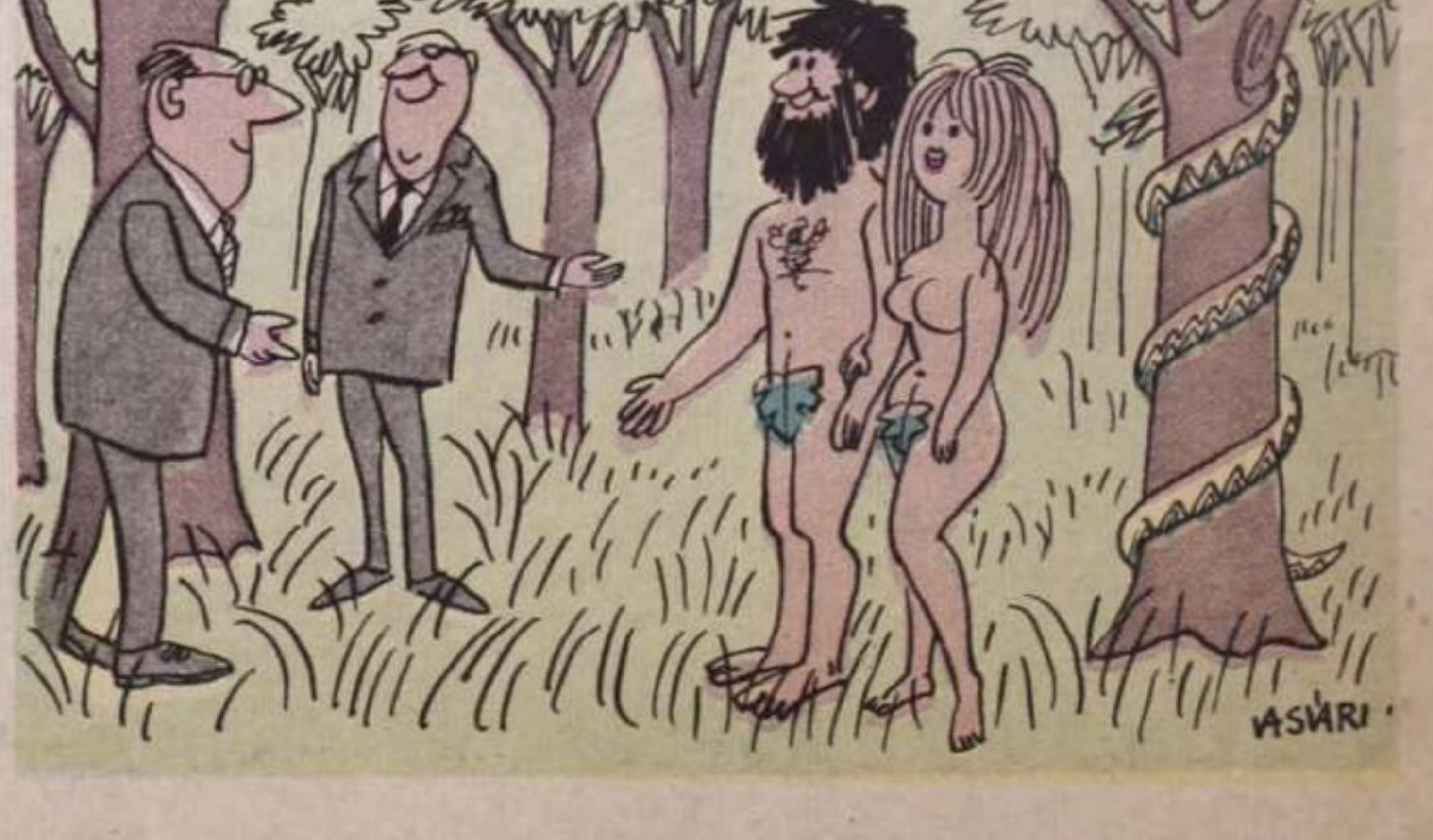

VÁRNÉZÉSEN

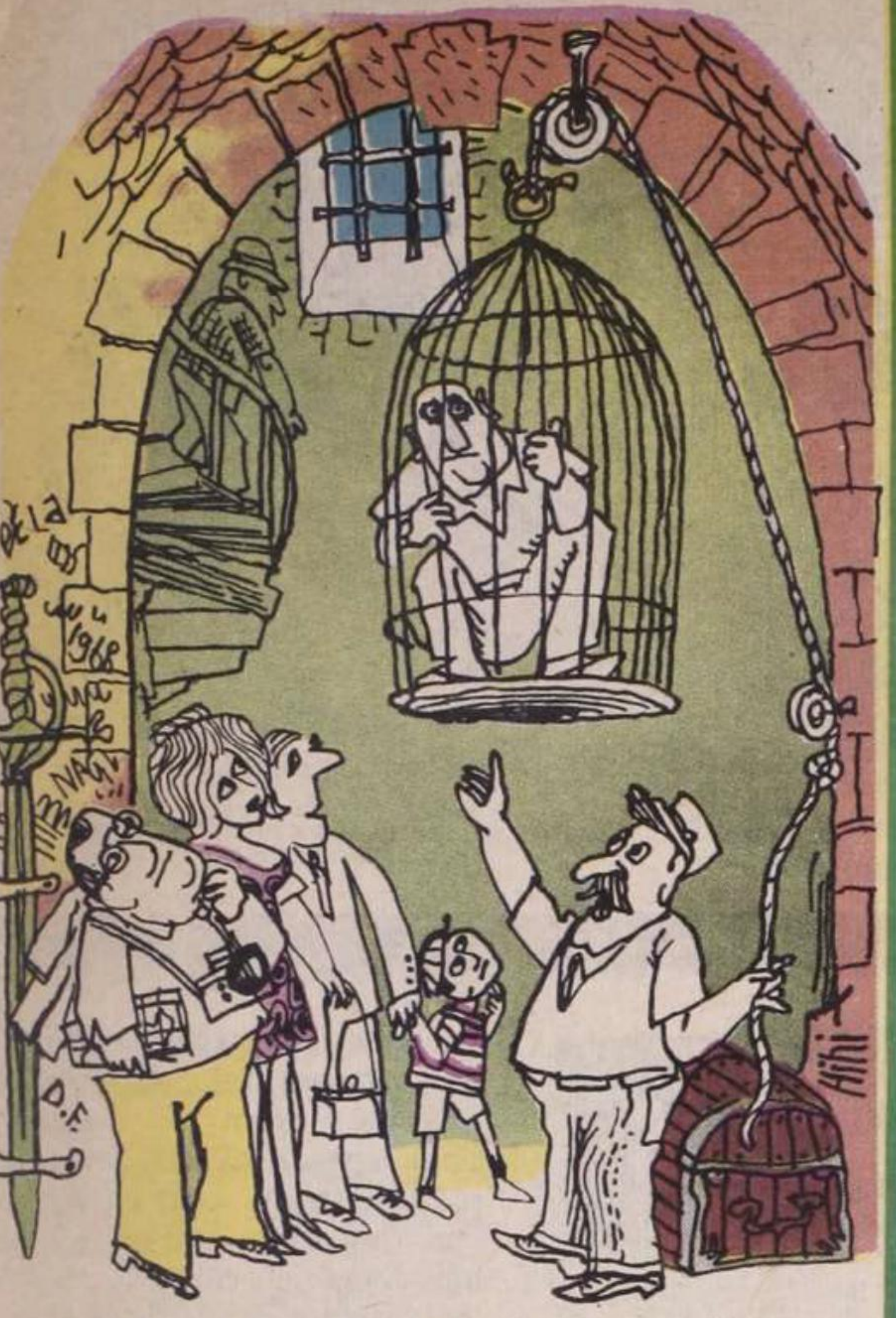

– Ebben tartjuk a falra firkáló turistákat . . .

HÓVÉGE

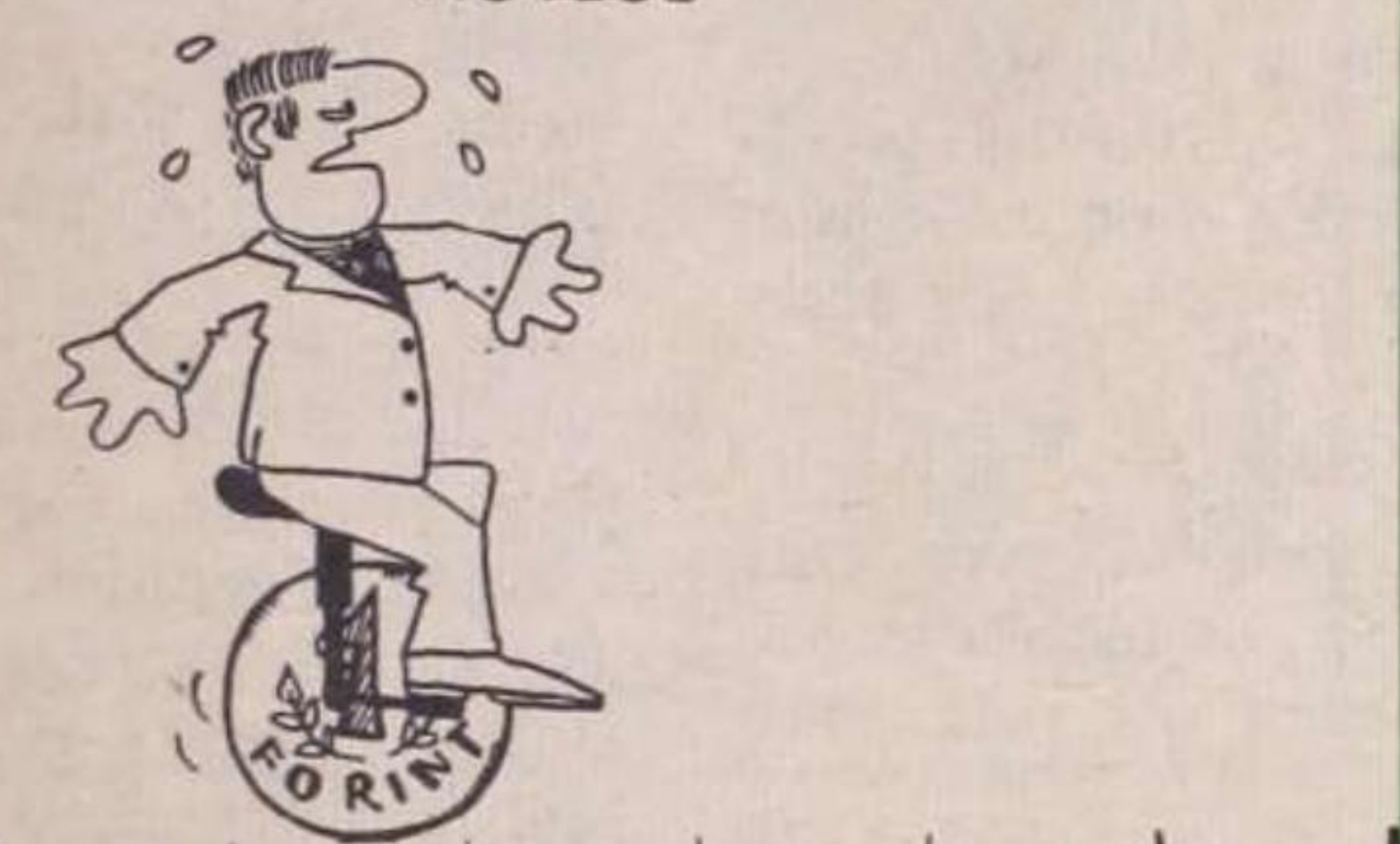

35. HÉT	Vasárnap	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat
	25	26	27	28	29	30	31
	Lajos	Izsó	Gebhard	Ágoston	Erneszt	Rózsa	Erika

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

HOVA ÍRJAK?

Még 1963 tavaszán eladtam Simontornyán EB 40—75 forgalmi rendszámú motorkerékpáromat, részletre, azzal a kikötéssel, hogy amíg a motor nincs kifizetve, addig nem írjuk át új gazdája nevére. Az új tulajdonos mielőtt a motort kifizette volna, eladta másnak. Szállt a motor kézről kézre és elkerült a faluból is. Amíg a motor útját követni tudtam felszólítottam minden új tulajdonost az átírásra, de hiába. Közben az évi 120,— Ft adóját én fizettem.

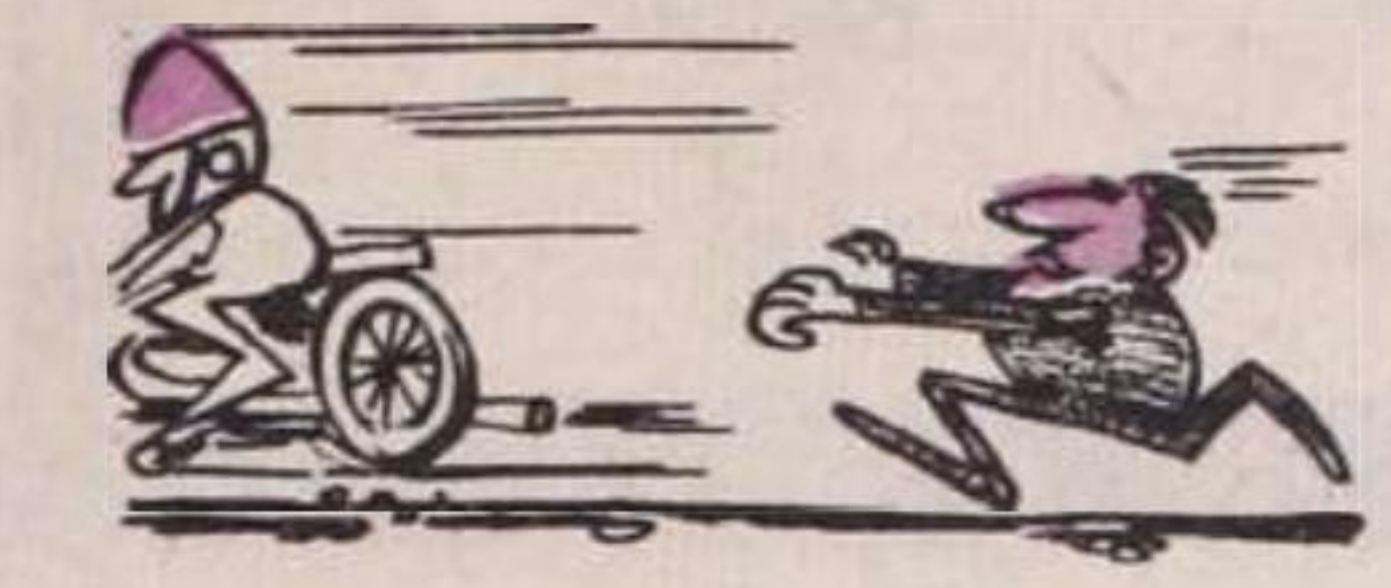

Jelentettem az esetet a helybeli rendőrségen. Azt a tanácsot kaptam, hogy írjak a cecei rendőrségre. (Akkor a motor Cecén volt.) Írtam. *Választ nem kaptam.* Közben a helybeli adóügyi csoportnál is kapálóztam kézzel-lábbal az adókivetés ellen. Azt a tanácsot kaptam, írjak a szekszárdi illetékkiszabási hivatalnak. Írtam. *Választ nem kaptam.* Írtam a Szekszárdi Megyei Rendőrfőkapitányságra. Kértem a motor rendszámának bevonását. *Választ nem kaptam.*

Most már ebben az ügyben nem tudom mit tegyek. Hová írjak? Más fórum ebben az ügyben nem illetékes csak a Ludas Matyi és — esetleg — az ENSZ.

Selyem Károly
Simontornya, Szarvas u. 17.

MINDEN RENDBEN VAN!

Most már bevallhatom, már a múlté: én bizony néha féltem. Attól féltem, hogy viszatérhetnek netalántán azok az idők, amikor az emberek nálunk nem lehettek eléggé szabadok, minek következtében féltek kinyitni a szájukat. Mert mi történt, ha valaki mégis megemlítette, mondjuk, a hibákat? Baja lett belőle. Nem említette meg tehát, inkább mindent szépített, nem beszélt csak a napfényes jókról. Abból nem lett baja.

De hát ez már a múlté, és néhány napja már tudom, végképp a múlté, nem félek én többé semmitől, mert tisztán látom, hogy senki se fél többé semmitől.

Önök most azt kérdezik, mitől lettem ilyen lelkesülten nyugodt?

Hát attól, hogy olvastam egyik kedvenc lapomban egyik kedvenc riporterem írását az építőipar helyzetéről. Hogy abban mik vannak megírva, kérem!

Olvashatjuk, hogy „részben a technológiai fegyelem hiányossága miatt” a házgyári elemek gyakran olyanok, hogy „nagyfokú torzulásukat az ajtólapok és ablakok nem tudják követni, ezért nem zárnak jól.” De hát ez még hagyján, mert lehetséges, hogy a gyártók arra számítottak: az ablakok és az ajtólapok olyanok, mint a jó detektívek, és igenis tudják követni akár a legnagyobbfokú torzulásokat is.

Ámde később kiderül még sok minden. Például az, hogy az ellenőrzéseknél megvizsgált tömör téglák 34 (!), a magasított téglák 57 (!!), a kettősméretűek 86 (!!!) százaléka rosszabb volt a névleges minőségnél. Továbbá, hogy „a hornyolt cserép” egyetlenegy (!!!!) ellenőrzött próbája sem volt megfelelő. Na és a kőanyag burkolólapoknál, mit gondolnak, hány próba nem volt megfelelő? Eltalálták: egyetlenegy sem.

Miután nem akarom idézni a cikkíró teljes szövegét, (még beperelne plágiumért) csak arra hívom fel a becses figyelmeket, hogy a mozaiklapokról meg azt tudjuk meg: „a hajtószilárdsági eredmények évről évre romlanak” — és máris visszatérek az elvi tanulságokhoz.

Ugyanis én gondosan elolvasva a cikket, megálapitottam, hogy szerzője minden egyes tételét illetékes tájékoztatóktól tudta meg. És ezekután tört ki rajtam az elöljáróban idézett lelkes megnyugvás, mert végiggondoltam:

A cikkíró cikkét megírta. Lett belőle baja? Nem, nem lett.

A nyilatkozók nyilatkozatukat nyilatkozták. Lett belőle bajuk? Nem, nem lett.

A hibaelkövetők hibájukat elkövették. Lett belőle bajuk? Nem, nem lett. Talán ha egy-két százaléknyi hiba lett volna, lehetett volna bajuk is, de száz százaléknál? Ugyan már!

Hát ilyen nyílt, nyugodt immár nálunk a légkör.

Gombó Pál

AMERIKAI CSENDÉLET

Fülöp György rajzai

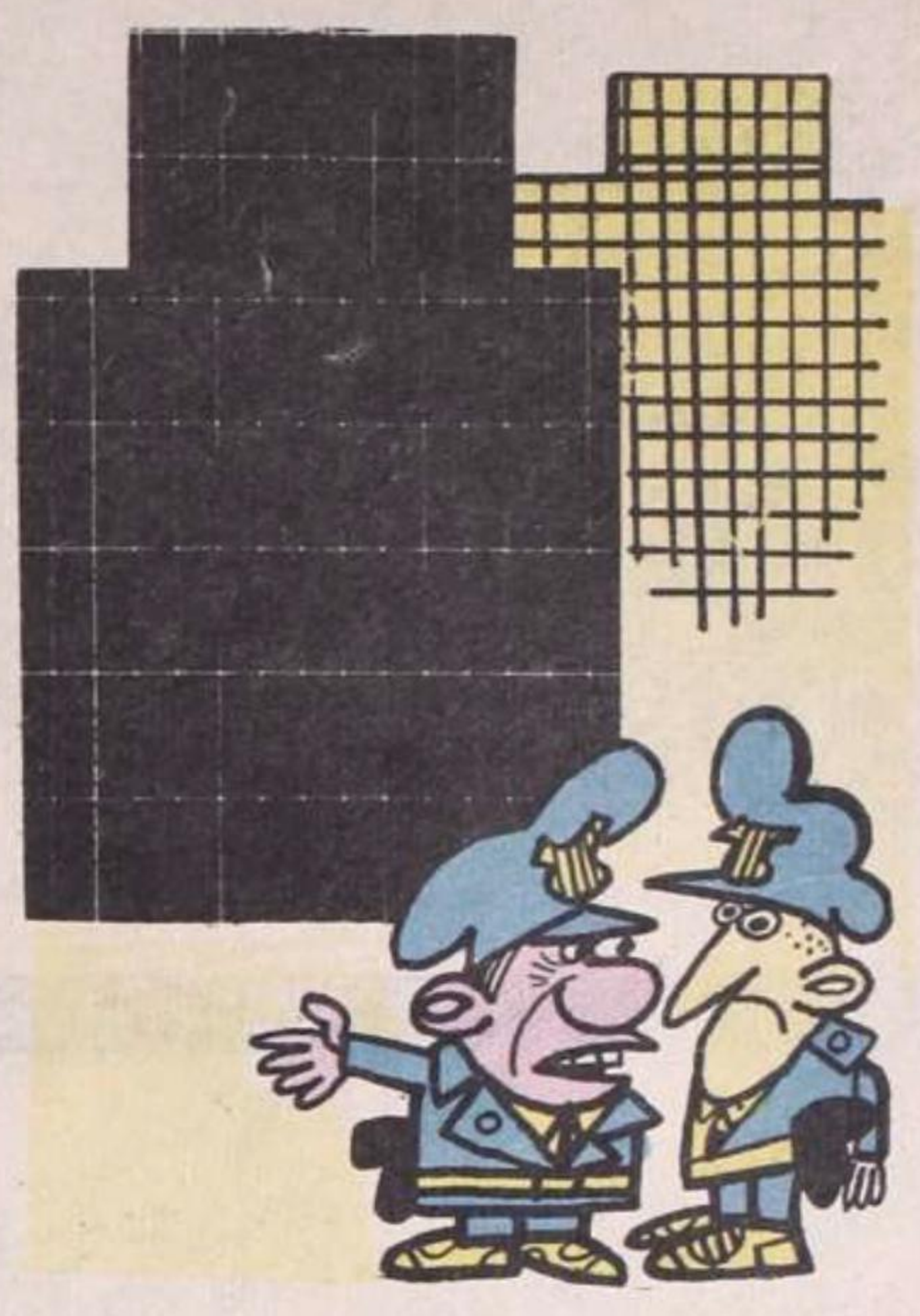

– Olyan különös nap ez a mai. Már elmúlt dél és még nem lőttek le senkit sem.

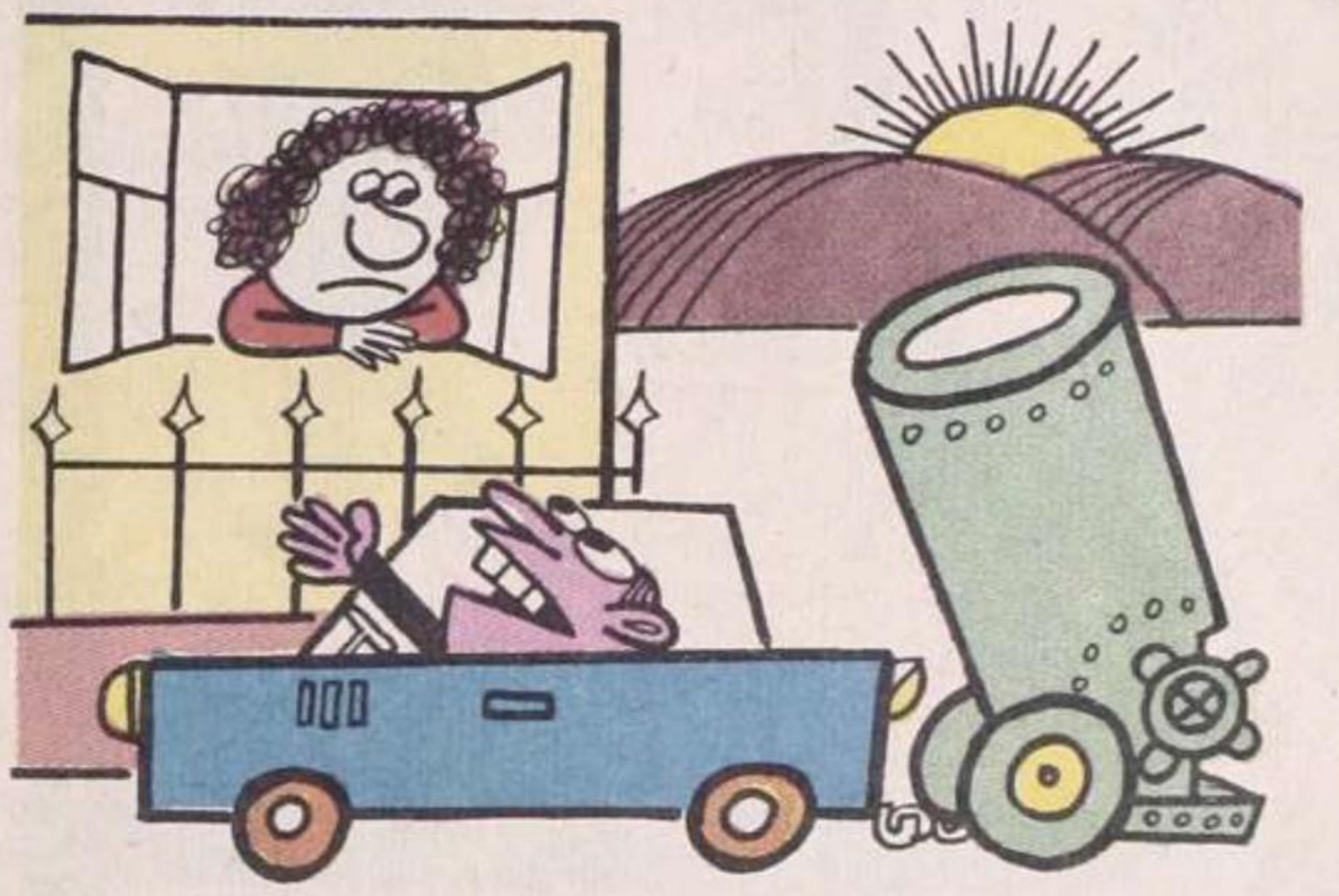

– A Smithéknek már géppuskájuk van, vettem egy mozsárágyút.

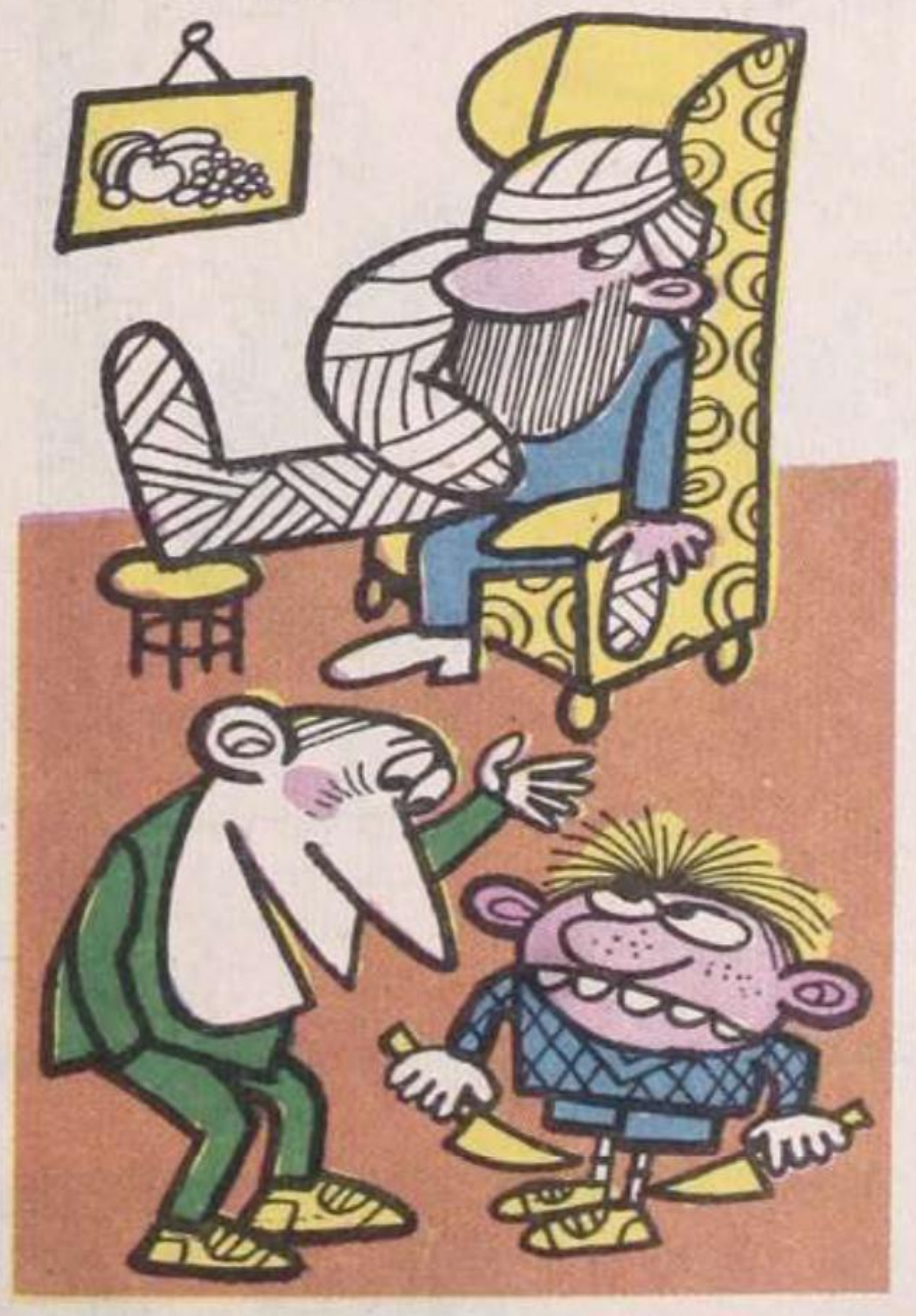

– Ha jó leszel és nem szurkálod mindig a nagypapát, kapsz egy szép látcsöves puskát.

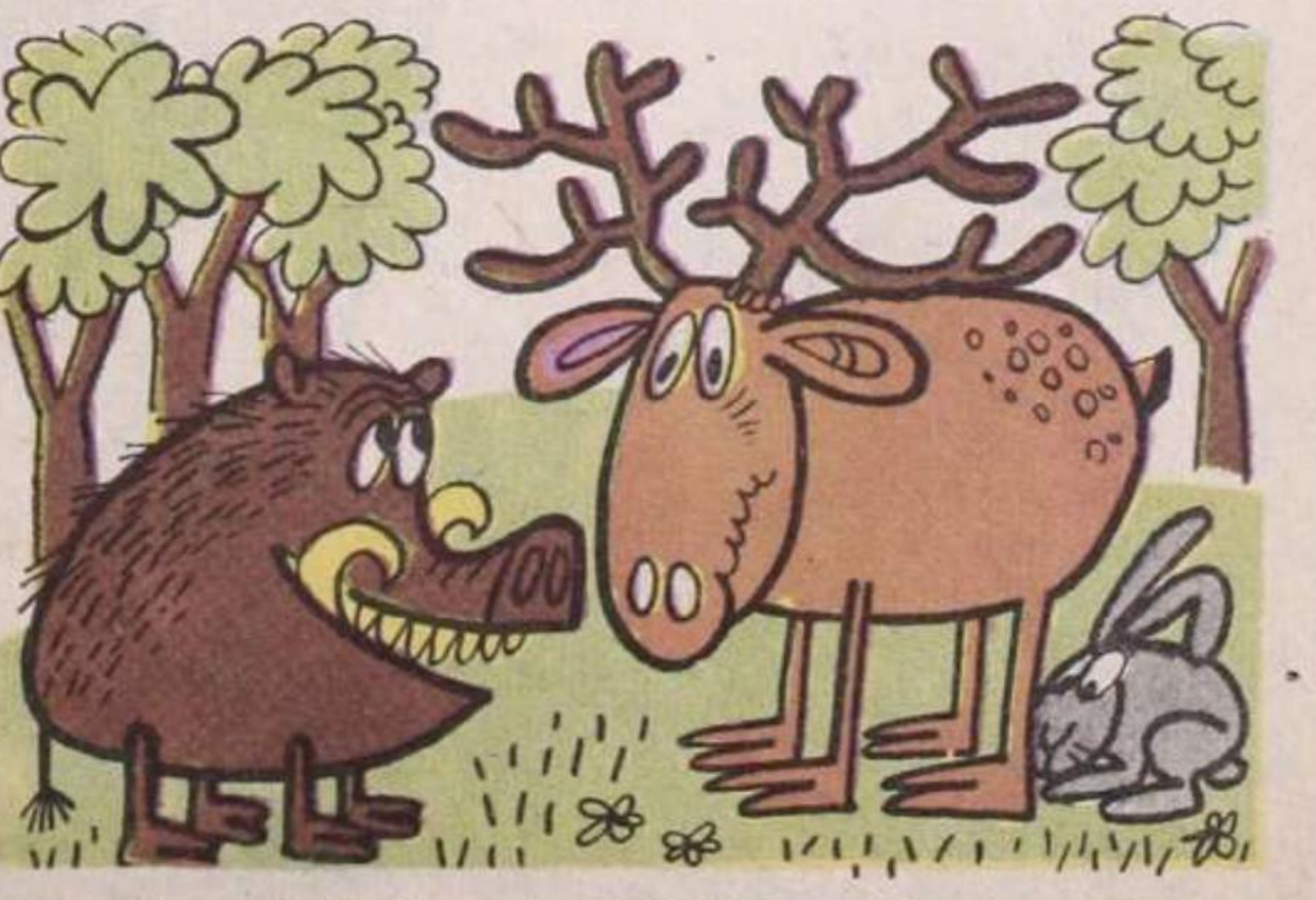

– Nem kell idegeskedni! Mostanában egymásra vadásznak.

IPARI TÉVÉ

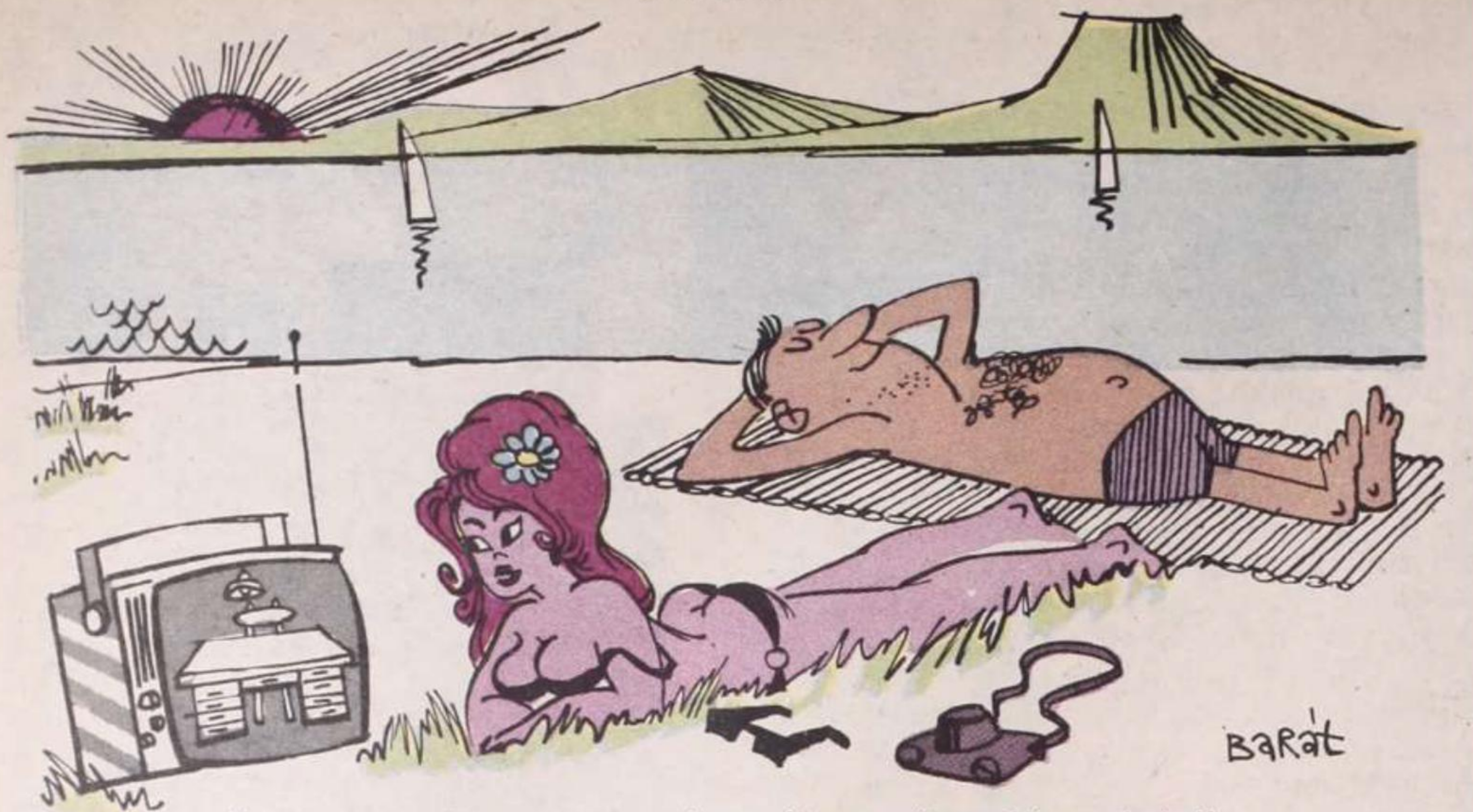

– Napozz nyugodtan, Miklós, még senki sem ül az íróasztalodnál...

ELMARAD A PESTI BIKAVIADAL

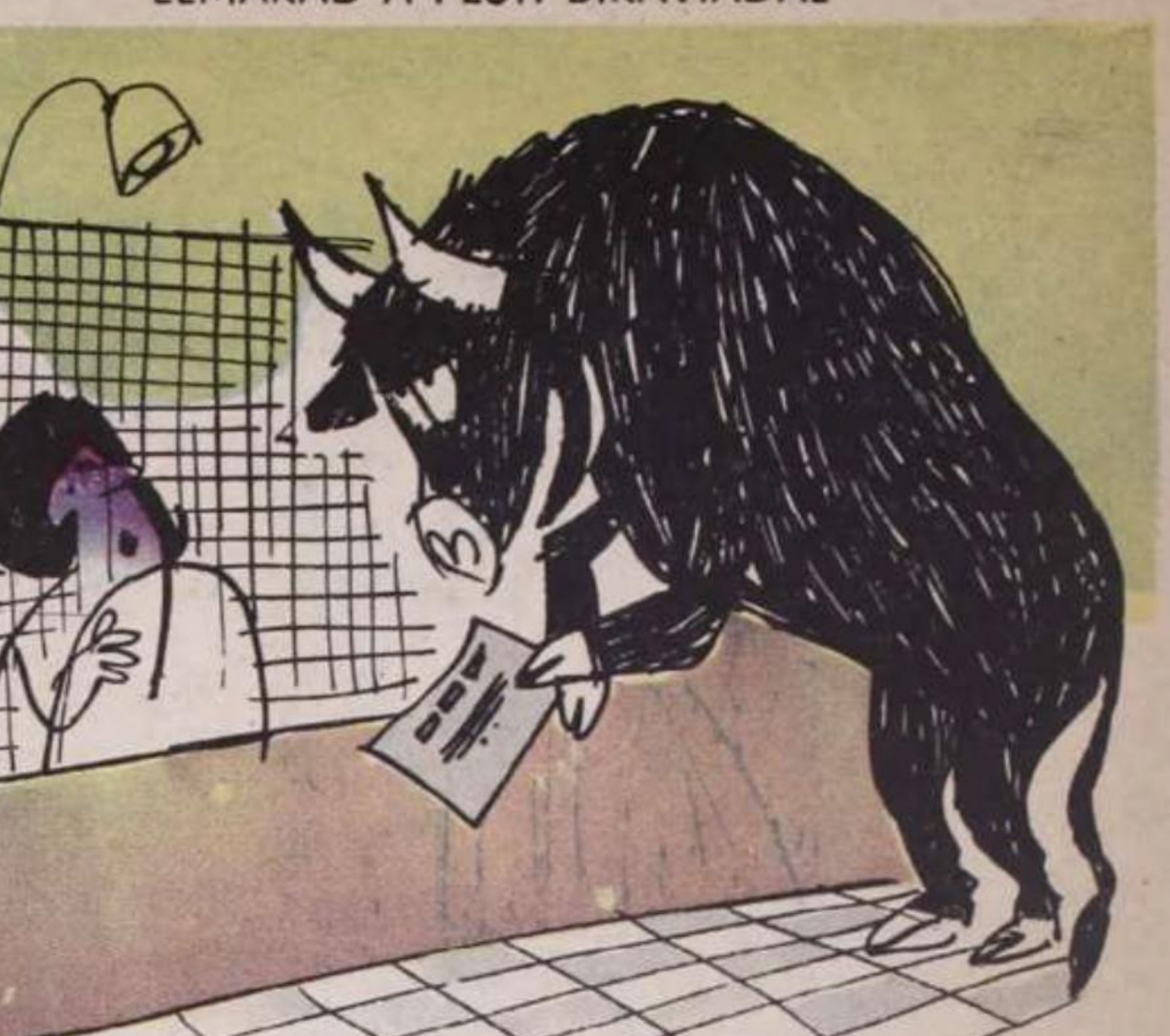

– Egy köszönő táviratot szeretnék feladni Magyarországra!

HÍRES EMBER

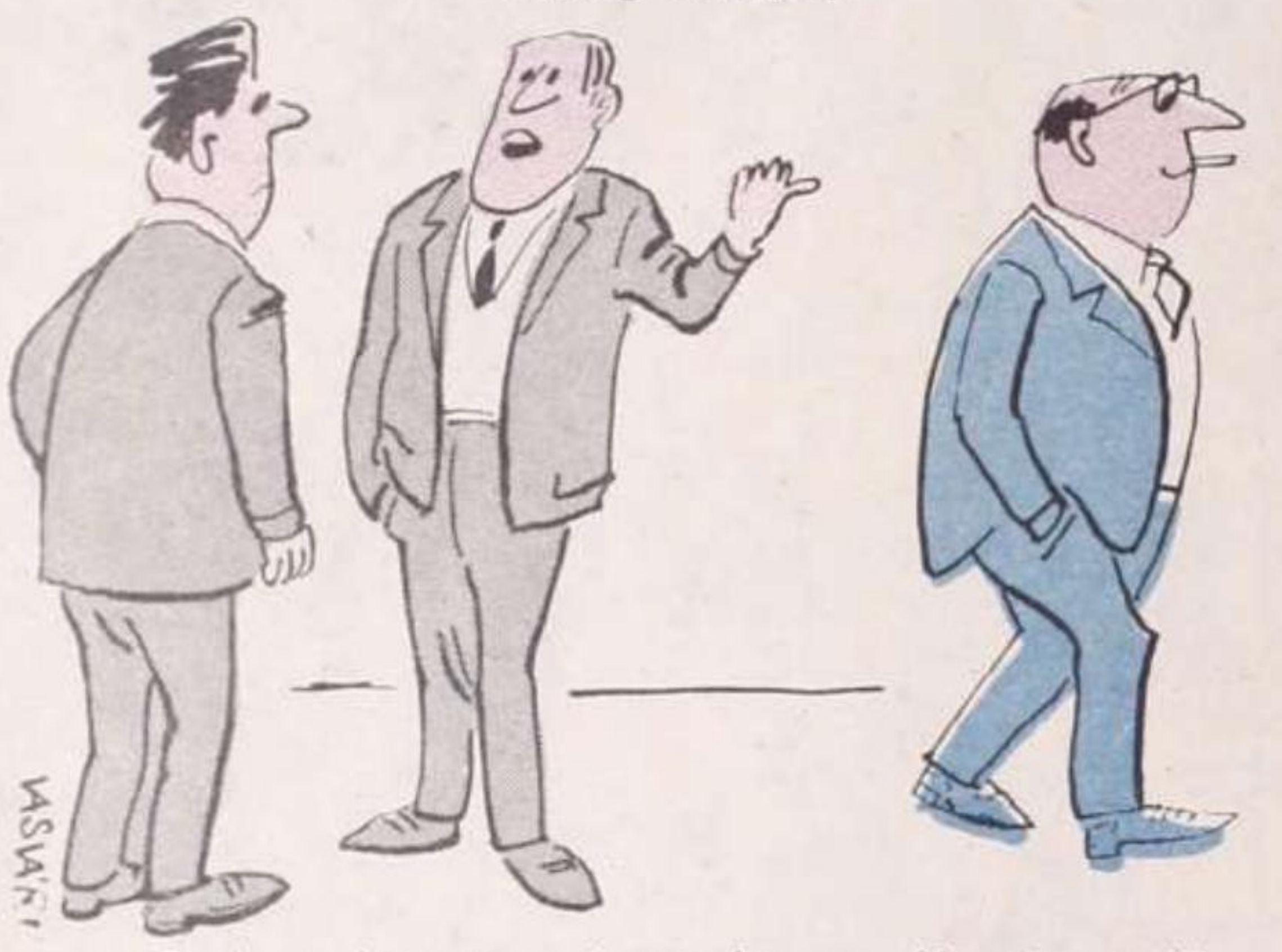

– Csak azért nem jutott be a „Ki mit tud"-döntőbe, mert túlkoros...

MINIVIZOR

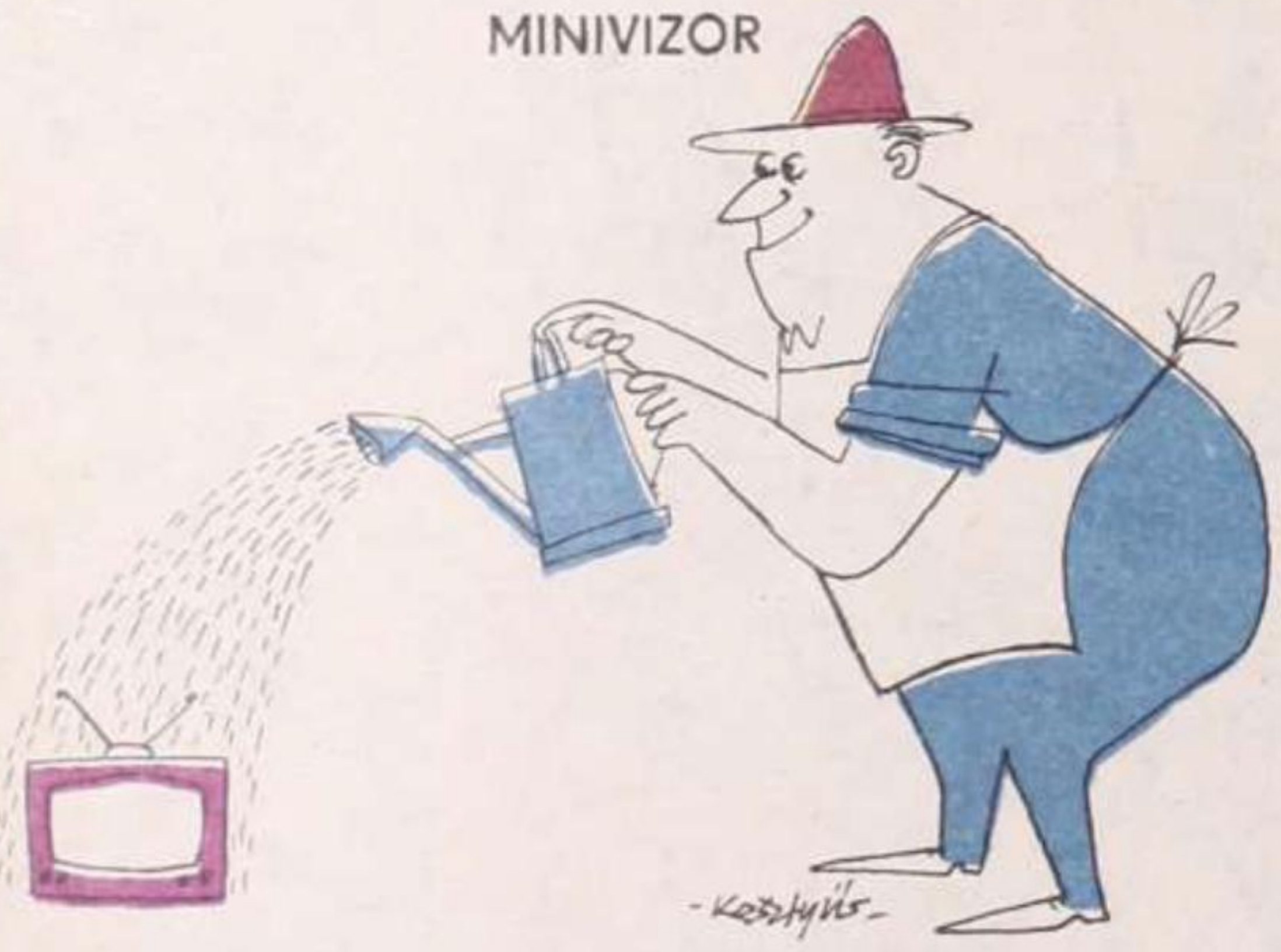

* * * * * * * *

ELMÚLÁS

Nem tudom, mi van velem. Olyan borongós hangulat fogott el. Verdi requiemjét dúdolgatom, de nem jól emlékszem a dallamra. Áttérek a Szomorú vasárnapra. Miért él az ember és meddig?

Hát igen, az elmúlás csak elmúlás maradt a történelem folyamán, hiába találta fel az ember a gőzgépet, az űrhajót és a magnót, az ember nem él örökké és ez a gondolat néha kínosan érinti.

Régi nagyok jutnak eszembe. Arisztotelész milyen okos volt, Nagy Sándor milyen hatalmas volt, Heléna milyen szép volt, Dáriusz milyen gazdag volt, és már egyik sem él. Helyes ez?

Hol van a neandervölgyi ősember, hol van már a tavalyi hó, hol van az a nyár?

Miért vagyok ilyen gyászos hangulatban? Hiszen még nem hervad ligetünk, díszei sem hullanak. Híves, borongós nap sincs, sőt, az évszakhoz képest meleg idő, átfutó esővel, esetleg zivatarral, a zivatarok alatt szélélénküléssel. Mégis az jár az eszemben, hogy nincsenek már régi görögök, csak új görögök vannak és azok is katonai diktatúrában élnek.

Elmúlt az őskor, az ókor és a középkor is, pedig azokban az időkben ilyesmire kevesen számítottak. Már látom a jelenkor sötét jövőjét, s szerintem a jövő sem tarthatja magát. Atlantis is elsüllyedt, pedig még csak nem is teljesen biztos, hogy létezett.

Bizony, bizony!

Elhull a virág, eliramlik az élet, kidől a fa mandulástól, sejde, nincsen ott már több kikelet.

Képtelen vagyok parancsolni bús gondolataimnak. Egyik jön a másik után. Elmúlás elmúlást követ. Maga az elmúlás persze többféle lehet. Én megmondom úgy, ahogy van, én nem helyezek súlyt arra, hogy holttestemen át fújó paripák száguldjanak a kivívott diadalra. Nyilván másfelől is meg lehet közelíteni a kivívott diadalt.

Eszembe jut Matuzsálem. Istenem, még élhetett volna az öregkor derűjében. És ha közöttünk lenne Michelangelo, mennyi szép mai témát dolgozhatna fel képzőművészetével! Nem is beszélve Shakespeare-ről, aki néhányszáz esztendő alatt még jobban megérett volna és talán megírta volna a Hamlet folytatását.

Hát nem kár ilyen emberekért?

Jó, jó, tudom, halhatatlanság is van a világon, utókor is, de hideg sört nyáron csak halandó ember tud kortyolgatni.

Hajh, hajh!

Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban? Hol vannak a gepidák, a föníciaiak és az aztékok? Sehol! Hulló falevél, suttogva beszél, amin nem is lehet csodálkozni, hiszen lehullott a rezgő nyárfa arany színű levele.

Így ballagok, botorkálok, borongva, eltelve az elmúlás sötét gondolataitól.

Miért? Mi van velem?

Úgy fogott el ez a nyomasztó borúlátás, mint valami járványos betegség...

Hopp!

Járvány, KÖJÁL... fagylalt!

Megvan!

Fél órája ettem egy adag fagylaltot!

Feleki László

JÁRÓKELŐK

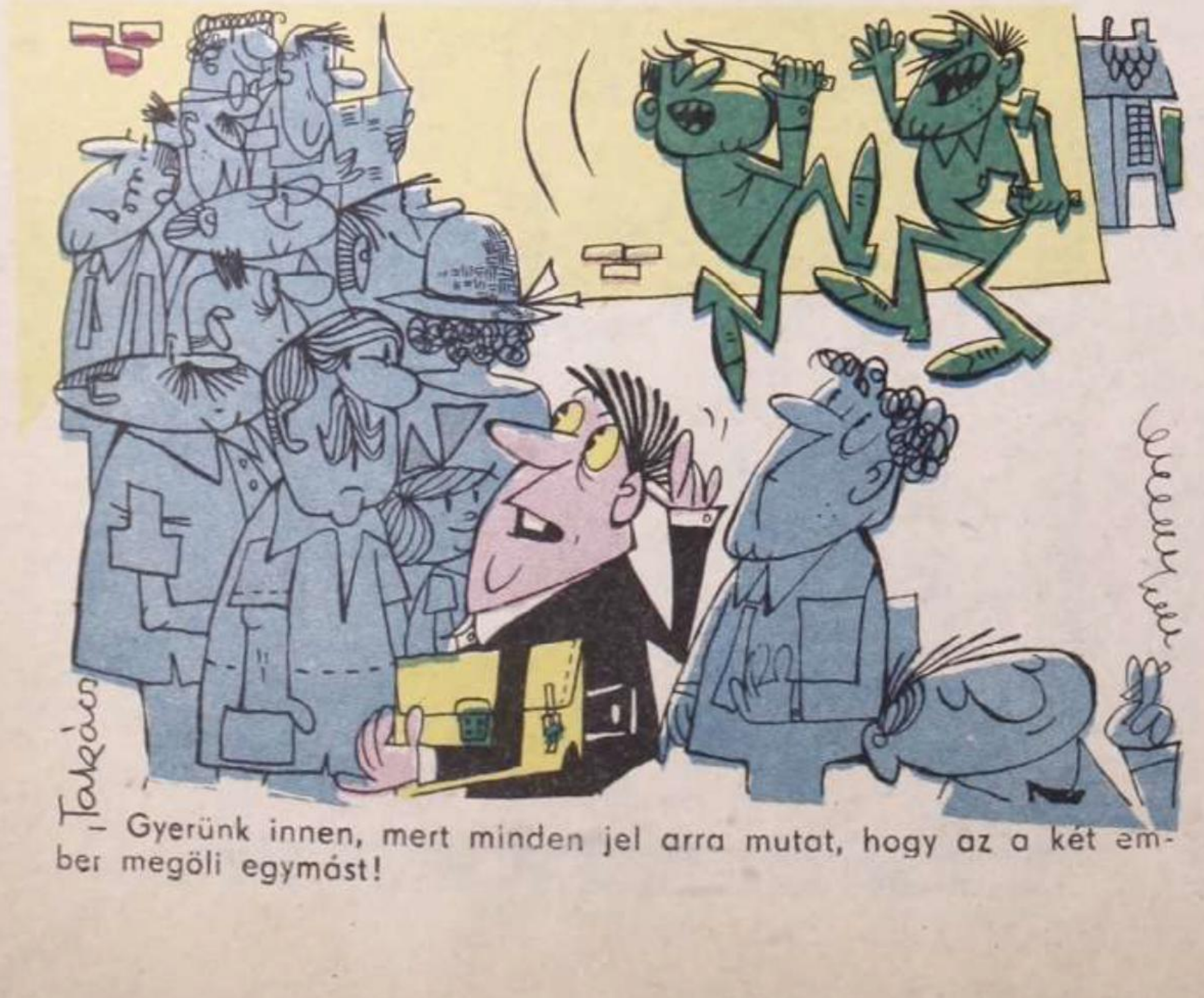

– Gyerünk innen, mert minden jel arra mutat, hogy az a két ember megöli egymást!

TRÉFÁS PÁCIENS

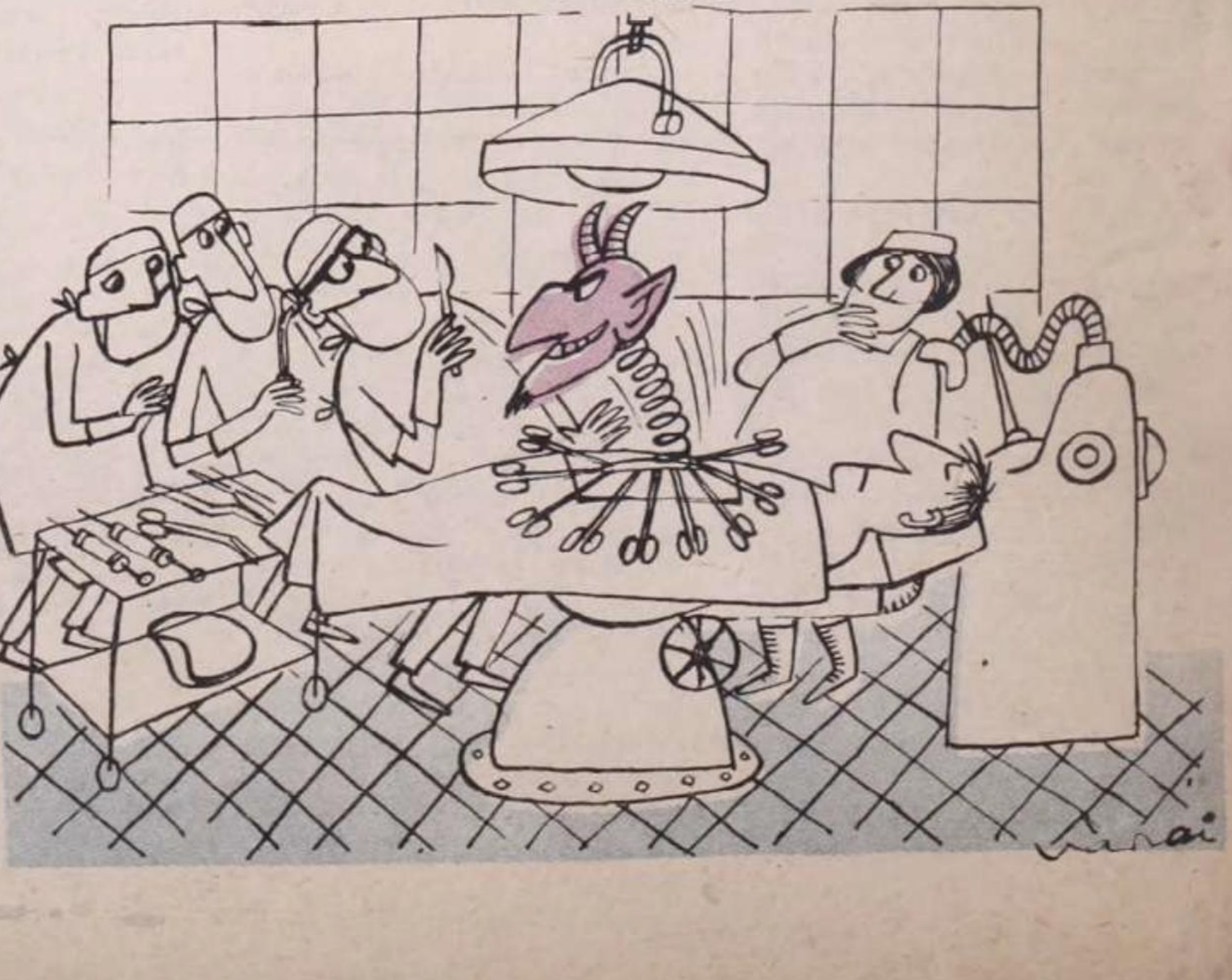

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

KIÉ A JÁRDA?

A Harminckettesek tere 6. szám alatti szövetkezeti lakóházunk árkádjai alatt a járda olyan súlyosan megrongálódott, hogy már balesetveszélyessé vált. Mivel a járdát a tanács építtette és a közforgalom is azon bonyolódik, természetesnek találtuk, hogy a VIII. kerületi tanácsot kérjük fel: sürgősen intézkedjék az ügyben.

Hosszú hallgatás után nagyon meglepő választ kaptunk. Minket, a lakásszövetkezetet utasította a tanács, hogy a balesetveszély okát vizsgáltassuk ki és szüntessük meg. Indoklás: a járda telekhatáron belül esik.

Ezek szerint a járda magántulajdonunk? Akkor esetleg el is zárhatjuk a közforgalom elől? De akkor a kizárólag ezen a járdán megközelíthető élelmiszer, bőrdíszmű, és háztartási boltok vevői hogyan jutnak be az említett üzletekbe?

Esetleg szedhetünk kövezetvámot az ott áthaladóktól, s annak összegéből rendszeresen karbantarthatjuk azt a járdát, amelyet — ismétlem — a tanács készíttetett és az egész közforgalom használ?!

Helédi Ervin elnök,
VIII/1. Lakásszövetkezet

A STRÉBERSÉG TETEJE

Várnai György rajza

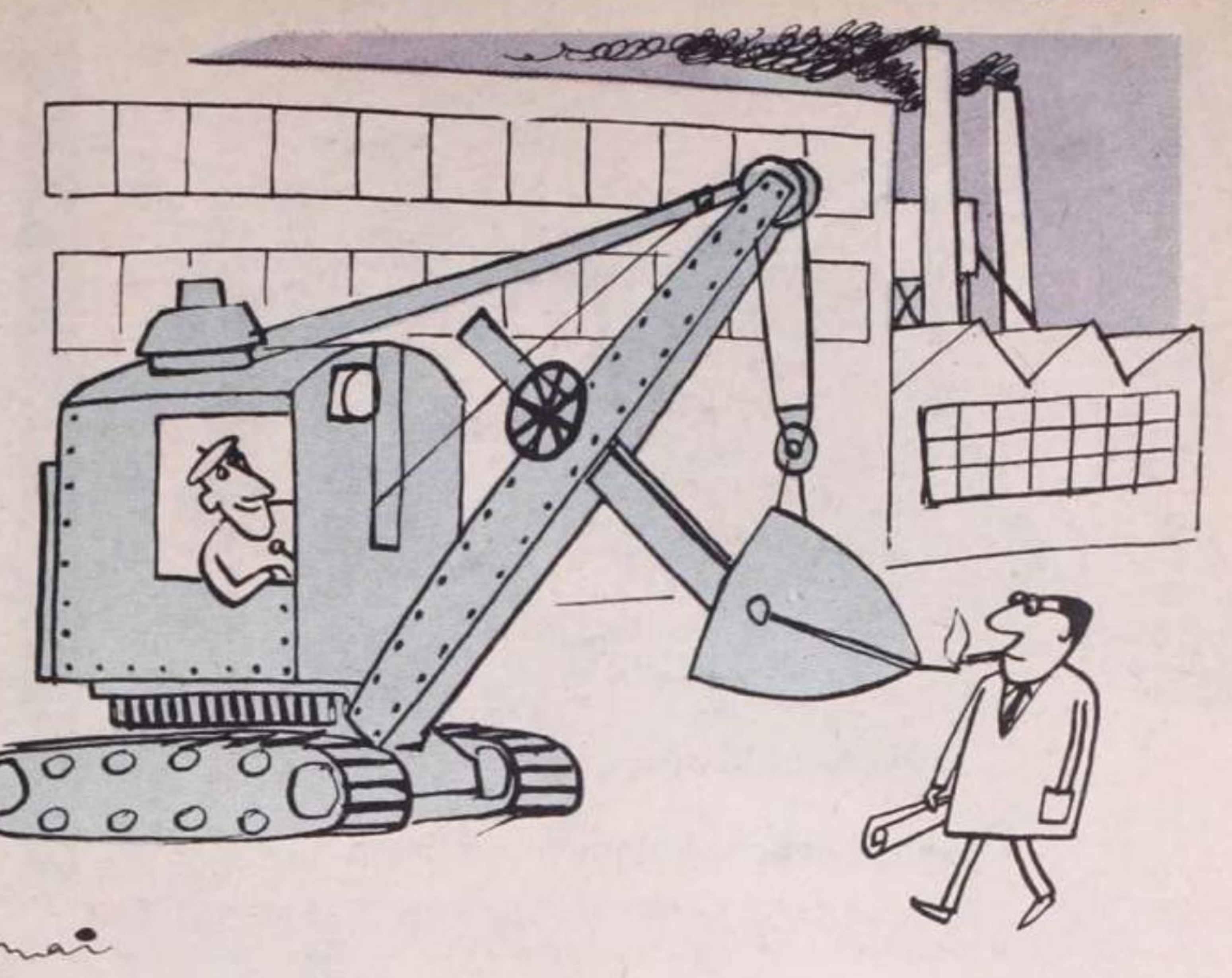

A MAMMUTOK KIMÚLÁSA

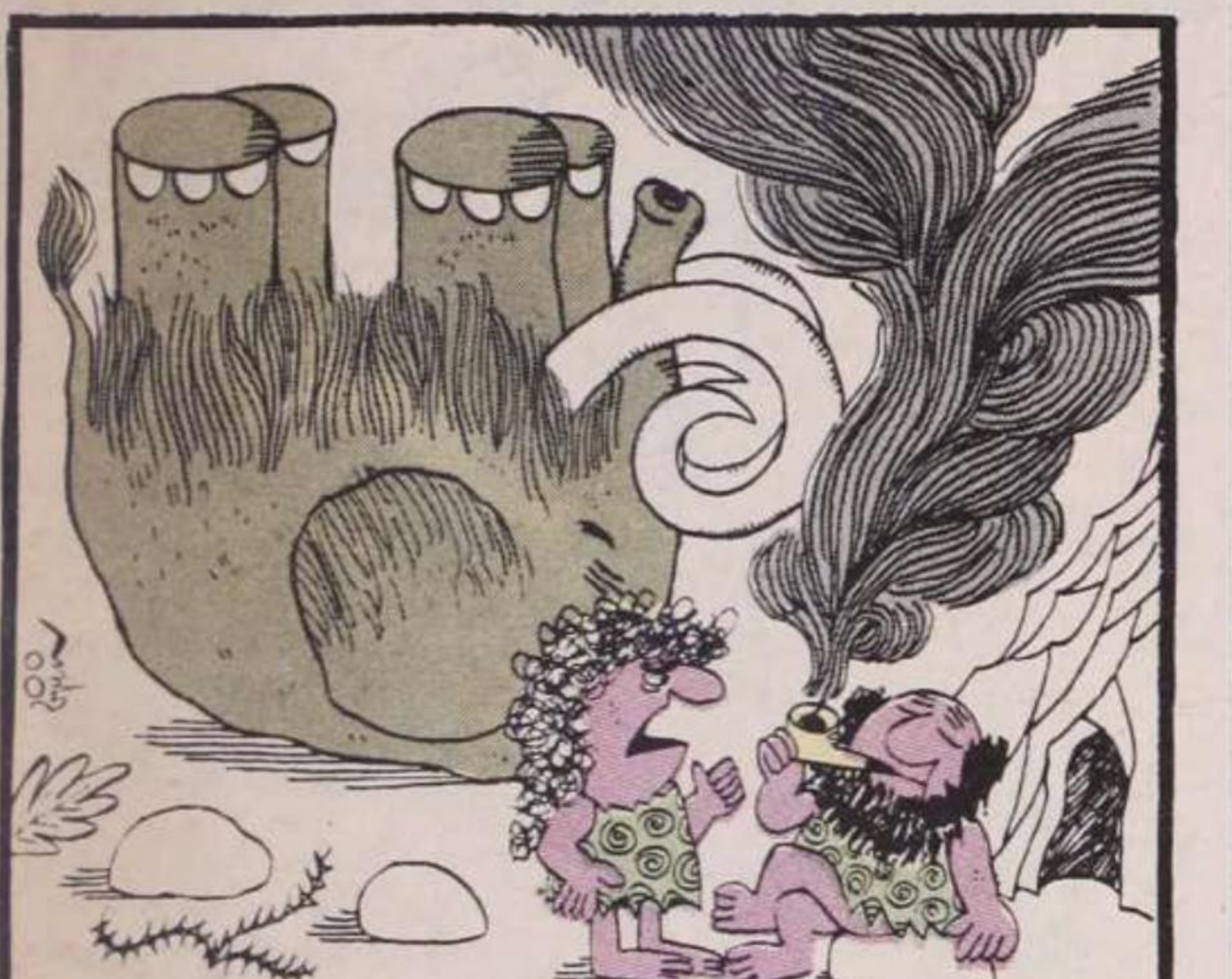

– ...mert nem bírják elviselni ezt a büdös pipafüstöt!...

ROMANTIKA

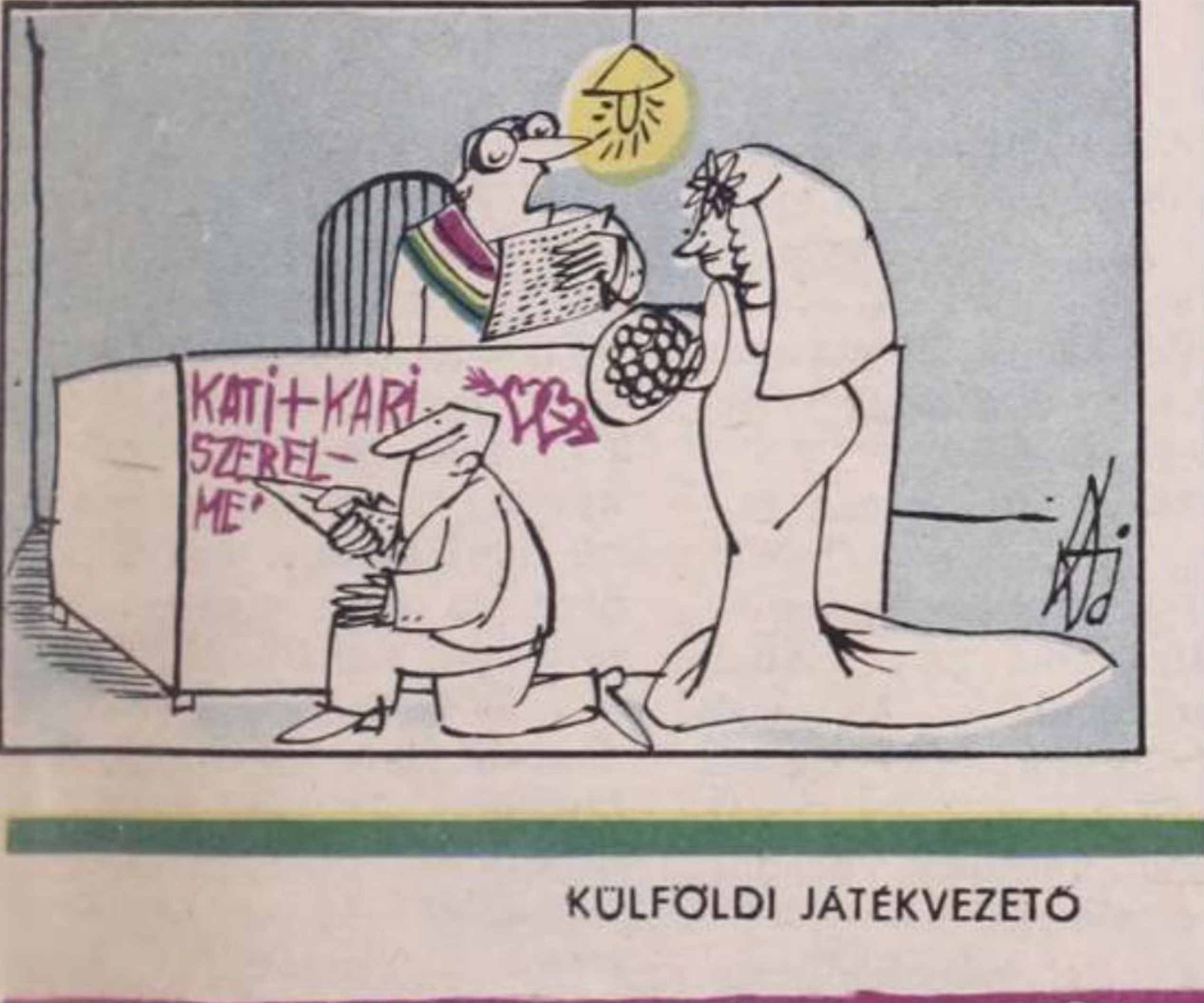

HANS GMÜR:

SZÍ♥TOTÓ

1969. május 17-én, a zürichi pályaudvar első osztályú éttermében, egy harmadosztályú kávét szürcsölgettem és újságot olvastam. Ám ez utóbbi tevékenységet hamarosan abbahagytam, az újság anynyira üres volt. Körülnéztem, és tekintetemet egy idősebb úr vonta magára, aki a mellettem levő asztalnál ült és feszült figyelemmel egy totócédulát töltött ki.

— Ki vezet mostanában? — kezdtem el a társalgást.

Az idősebb úr feltekintett, és látható élvezettel kortyolt egyet söréből, gondosan letörölte bajuszáról a habot, azután kivágta:

— Texas!

— Nem is tudtam, hogy a texasiak jó futballisták — mondtam csodálkozva.

Az öregúr értetlenül bámult rám.

— Ki beszél itt futballról?

— De hiszen ön, ha nem csalódom, egy totócédulát tölt ki.

— Úgy van.

— Márpedig a totózás elképzelhetetlen futball nélkül.

— Ön nem tart lépést az eseményekkel — oktatott ki rosszalló fejcsóválással az öreg.

— A futball már nem érdekli a totózókat, amióta van szívtotó.

— Micsoda? Szívtotó?

— Még nem ismeri? Nagyszerű játék!

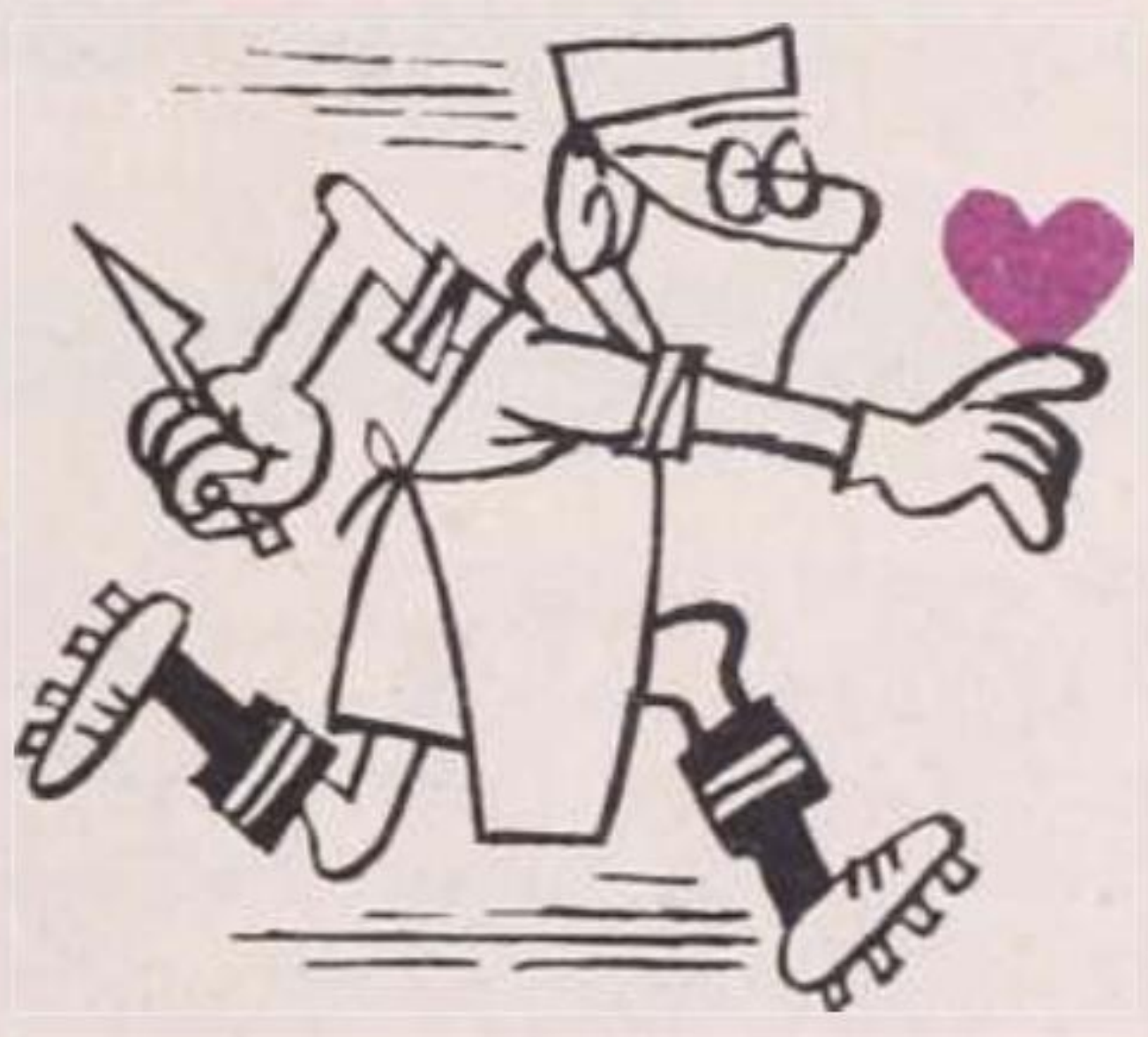

Ezután felvilágosított: amióta egy okos ember rájött arra, hogy a szívátültetést ne tudományágnak, hanem sportágnak tekintsék, több ország szívsebészei nemes versengésbe kezdtek. A kérdés a következő: egy hét leforgása alatt két orvoscsapat közül melyik tud az egyik mezőnyből (adományozó) több dobogó szívet a másik mezőnynek (befogadó) juttatni.

— És kiket tart ön esélyesnek? — kérdeztem az éltes sportbaráttól.

— A texasi csapat jár az élen. A franciák válogatott csapata is előkelő helyet foglal el, de vidéki csapatuk hátrább került. Az angolok pedig számításba sem jöhetnek, a múlt héten egyetlen labdát sem rúgtak a kapuba — úgy értem, egyetlen szívet sem ültettek át egyetlen mellkasba sem.

— És Dél-Afrika milyen helyet foglal el? — kérdeztem.

— Dél-Afrika? Dél-Afrika egyáltalán nem vesz részt a viadalban.

— De hiszen ők voltak az elsők...

— Igen, igen. De amikor a szívátültetést olimpiai sportágnak minősítették, az afro-ázsiaiak kívánságára a fajüldöző Dél-Afrikát nem engedték versenyezni.

Kíváncsiságom még mindig kielégítetlen volt.

— Hogyan befolyásolja a totóeredményt, ha egy beteg az átültetés után meghal?

— Sehogyan sem. Csak a mellkasokba átültetett szívek száma számít. Hogy a páciens túléli-e a műtétet vagy sem, az teljesen egyre megy.

(Fordította: Munkácsi Mária)

KÜLFÖLDI JÁTÉKVEZETŐ

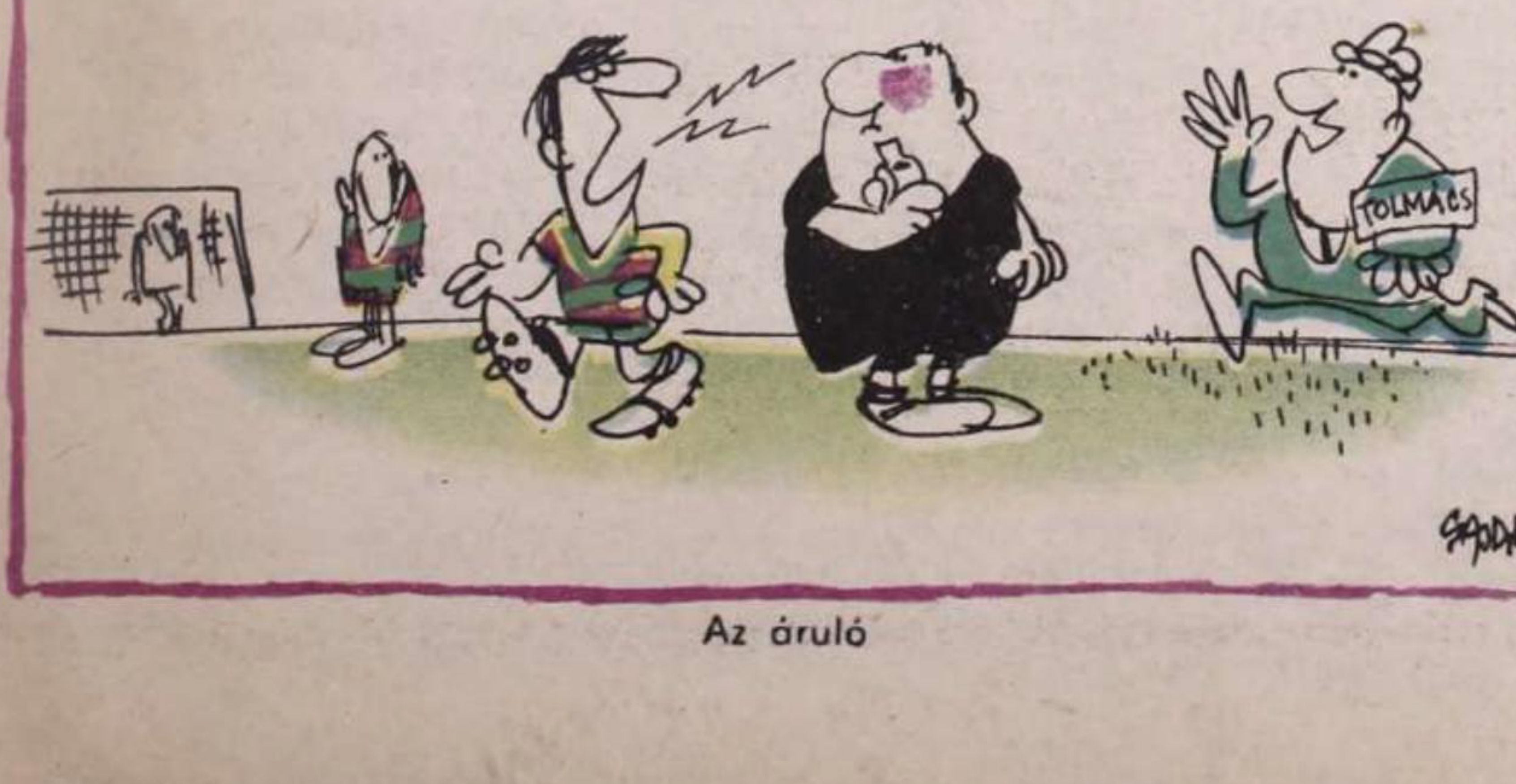

Az áruló

EZ MOST A DIVAT

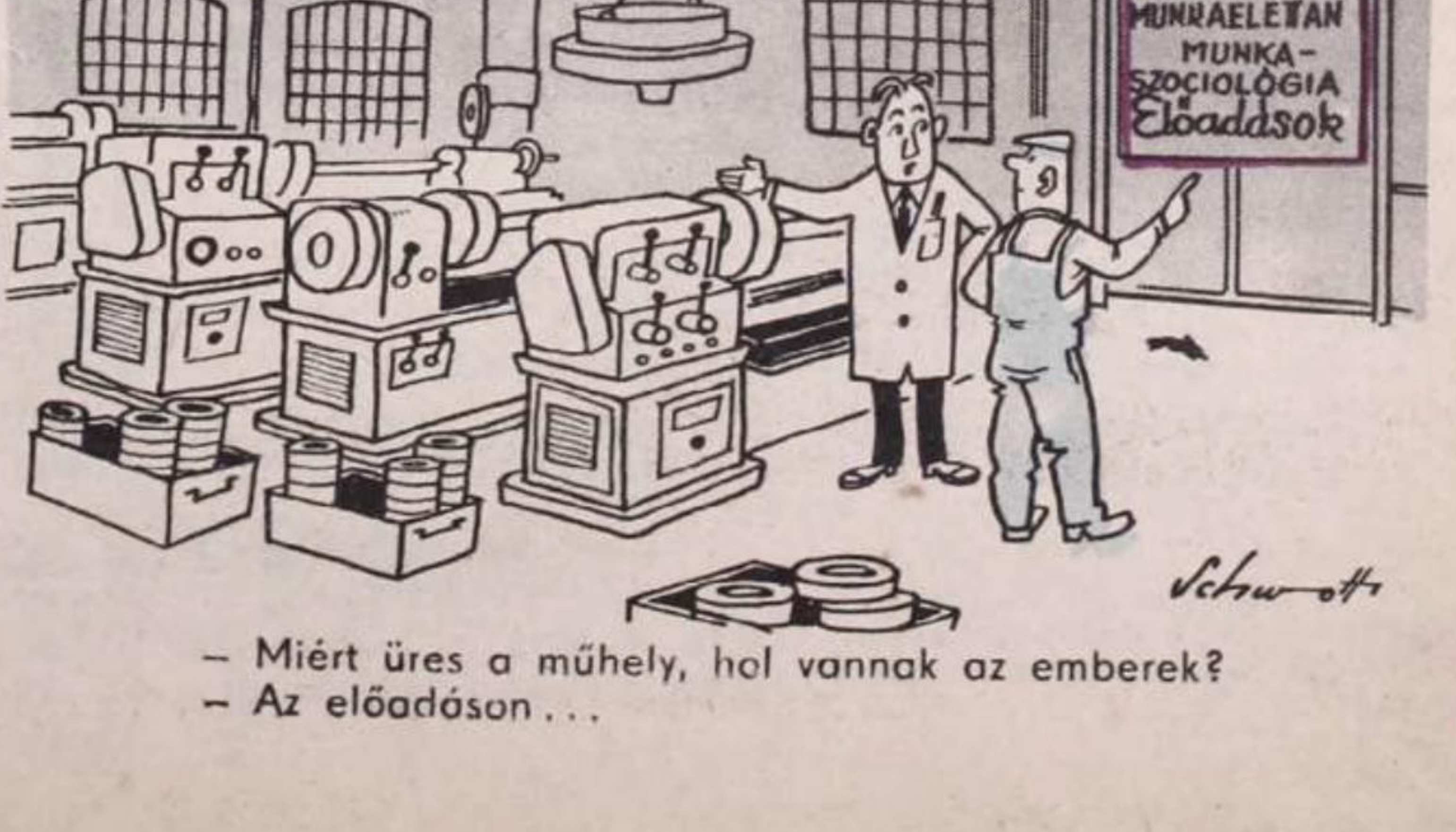

– Miért üres a műhely, hol vannak az emberek?
– Az előadáson...

A KÖNYVBARÁT

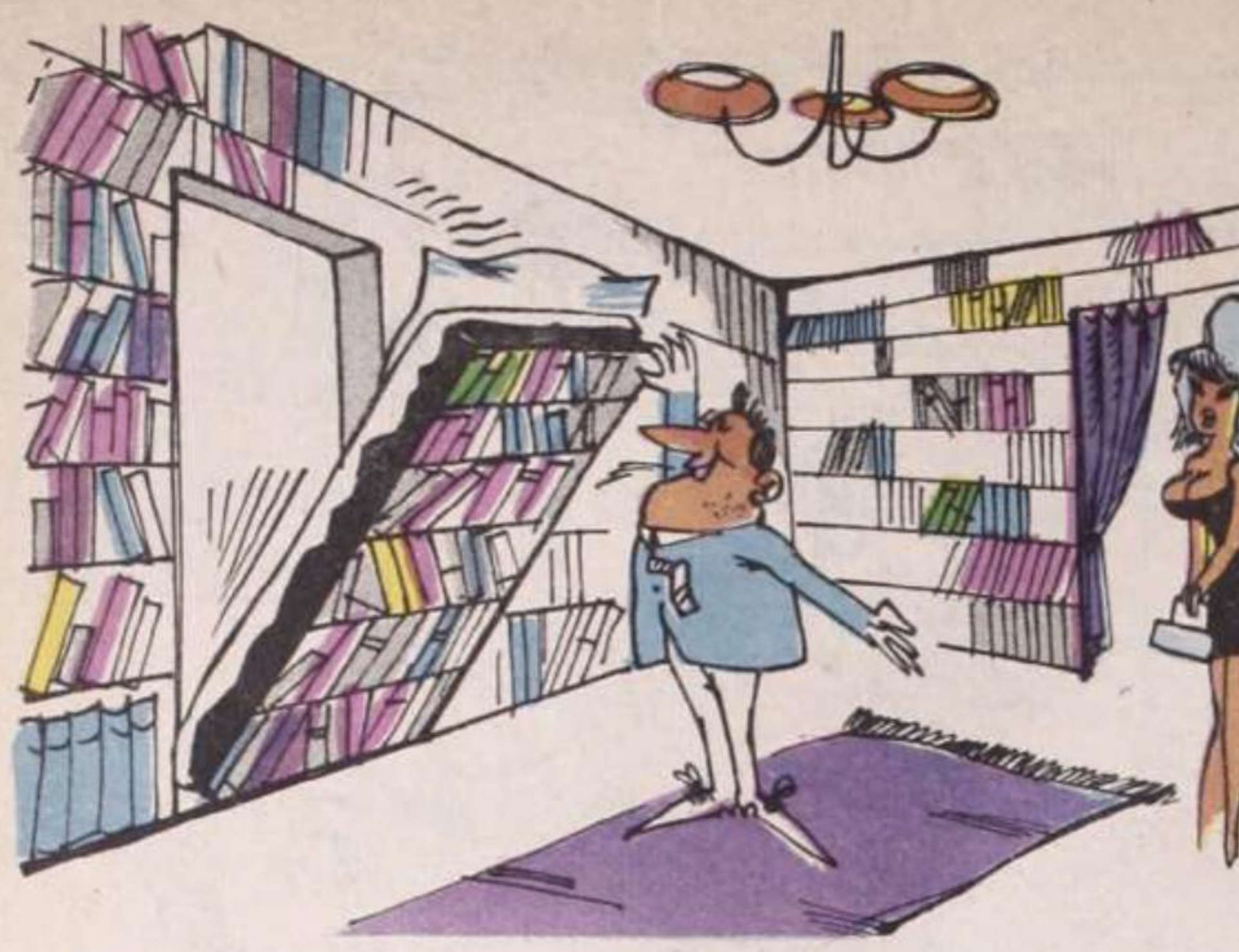

– Később majd olvasgatunk, Évácska ...

VAN ILYEN IS ...

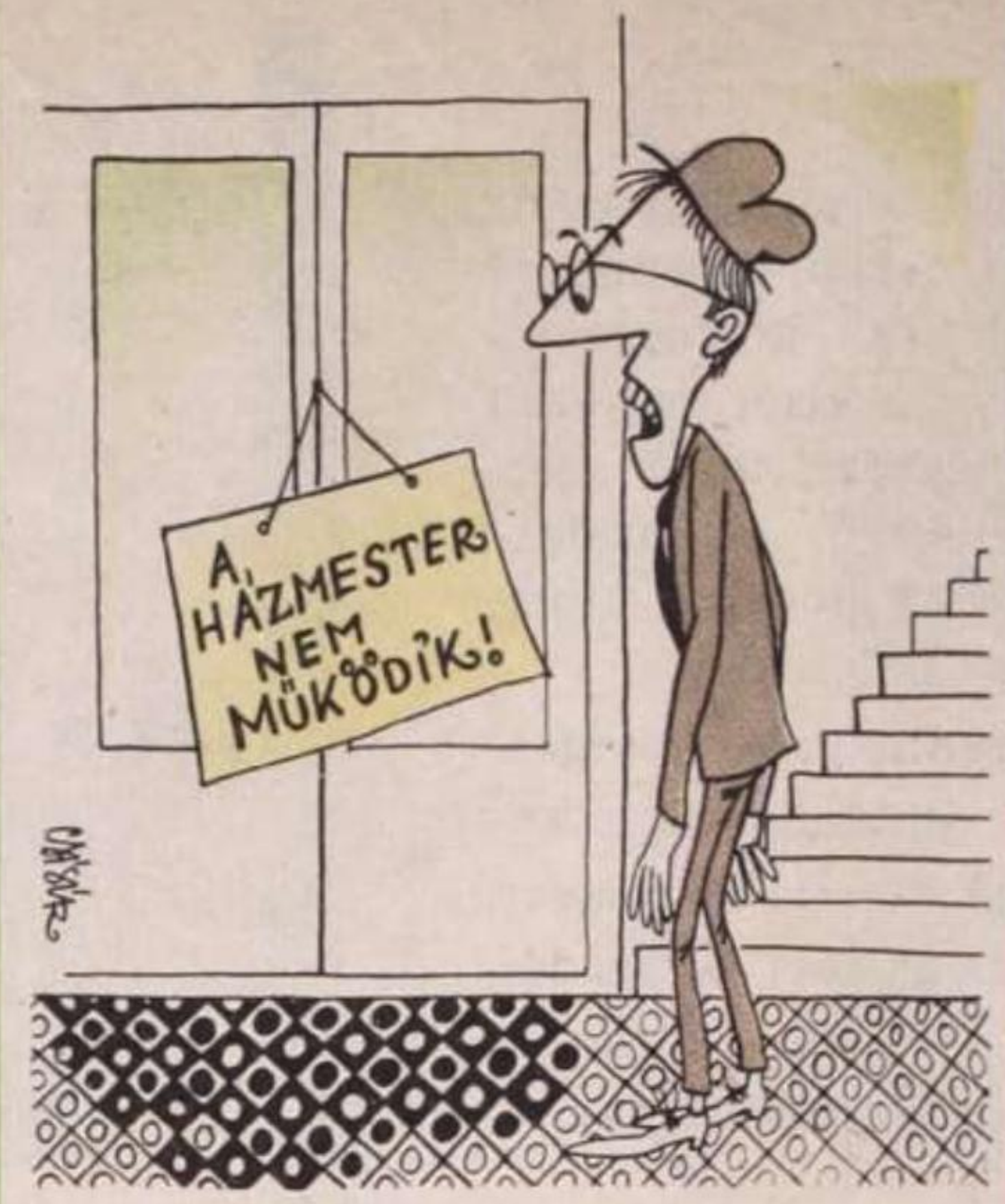
A HÁZMESTER NEM MÜKÖDIK!

GÉPESITETT KÖLTÉSZET

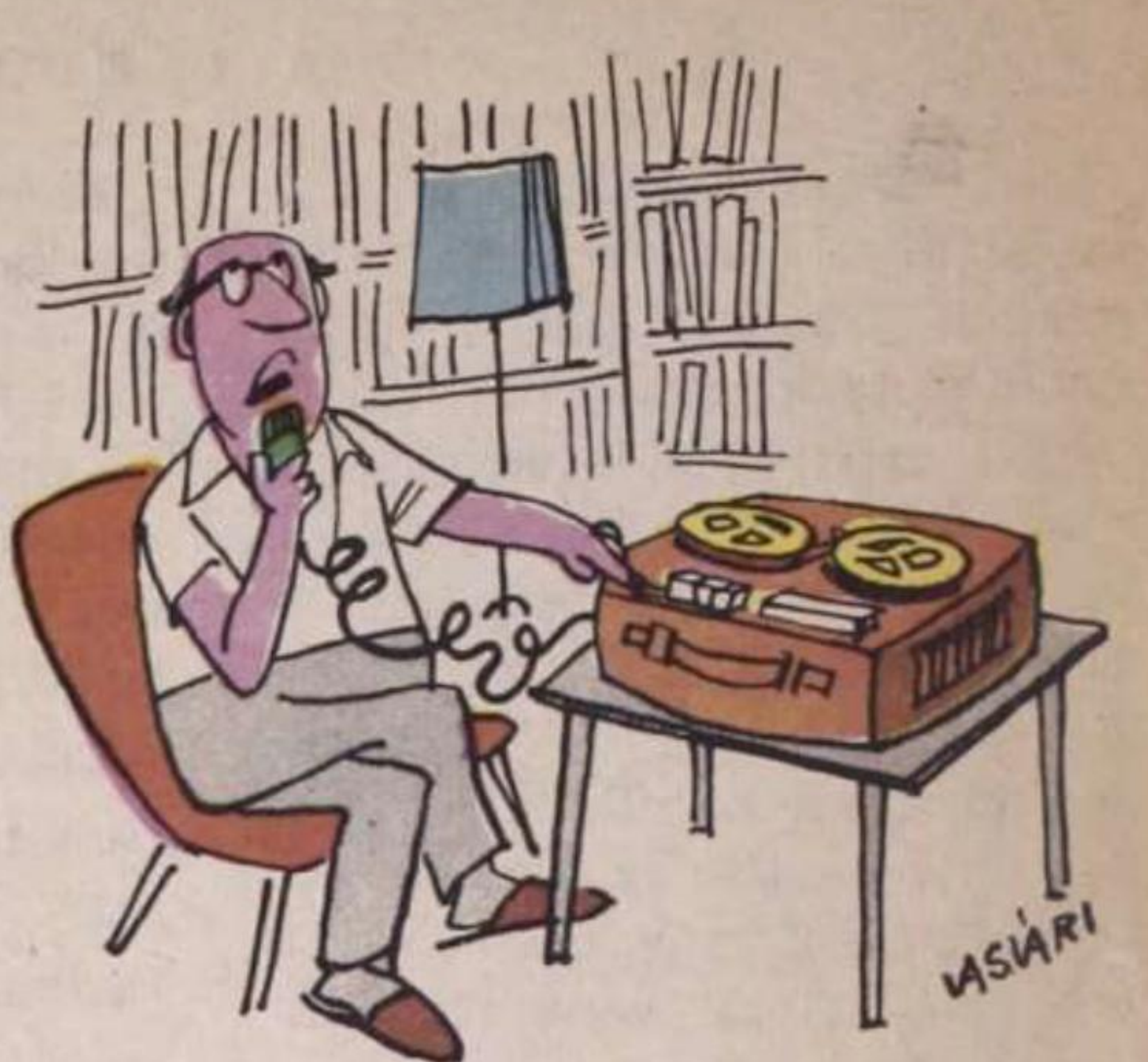

– Zúg az erdő, vessző, új bekezdés ...

SZIGORLAT A SORBONNE-ON

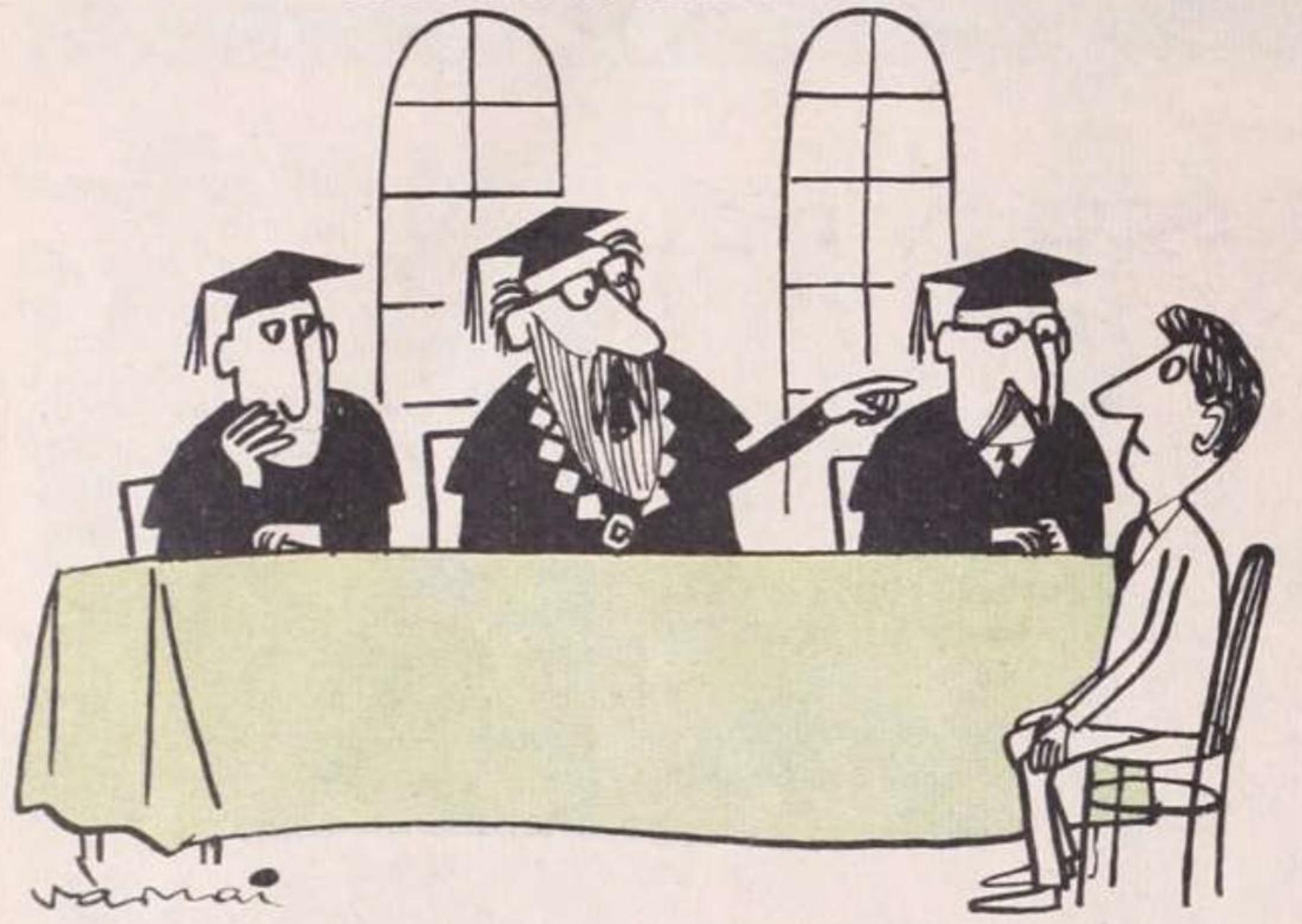

– ... és mit csinál, jelölt úr, ha a rendőrség könnyfakasztó gázt használ? ...

FIZETÉSNAP

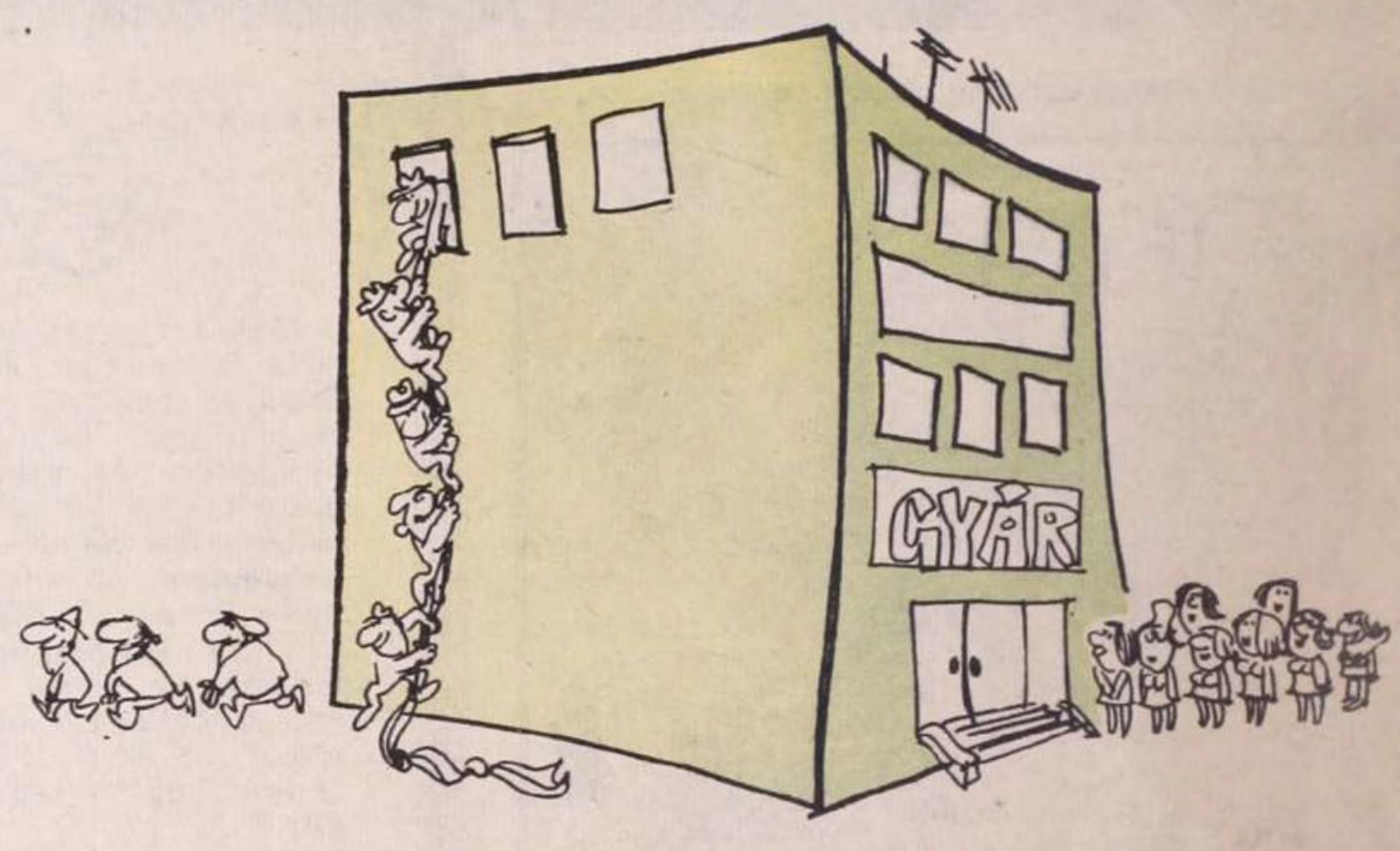

KÉRELEM

Kora reggel csengetnek. A házfelügyelő jön egy hölggyel és egy úrral.

— Tessék. Jó reggelt.

— A kartársak a házkezelőségtől vannak.

— Tessék beljebb kerülni.

— Hivatalosan — mondja nyomatékkal a kartárs.

— Jó, azért tessenek csak kényelembe helyezkedni.

Leülnek. Most a kartársnő szólal meg:

— A házfelügyelő jelentette, hogy ön nem hajlandó bejönni a házkezelőségre.

— Nem bizony, mert nincs időm.

— Márpedig a kérelmet alá kell írni.

— Nem kérek én semmit.

— Már hogyne kérne. Liftkulcsot kér.

— Dehogy kérek. Megvettem, kifizettem, tessék, meg is mutathatom.

— Értsünk a szóból. Ön a liftkulcs használatát kérelmezi.

— Nem kérelmezem.

— Engedély nélkül pedig nem használhatja.

— Akkor nem fogom használni.

Ez láthatóan meglepi vendégeimet.

— Hogyhogy nem fogja használni?

— Úgy, hogy gyalog járok fel az emeletre.

— Éspedig miért?

— Mert nem vagyok hajlandó kérvényt beadni.

— Ha pedig nem ad be kérvényt, akkor ...

— Ezt már tisztáztuk, kartársaim — mondtam békésen. — Akkor nincs jogom kinyitni a liftajtót. Tudomásul vettem.

— De miért tetszik ilyen makacs lenni, lakótársam — kiált fel kétségbeesve a férfi kartárs. — Hát be tetszik jönni ...

— Nem megyek.

— De miért nem?

— Mert nincs önökkel semmi dolgom.

Megint ott vagyunk az ügy legelejénél.

— Kérem — mondja türelmesen —, kérem, én tudom, hogy a kedves lakókkal nehéz. A kedves lakóknak alá kell írniok, hogy a kulcsot átvették.

— Jó. A házfelügyelőtől vettem át, neki aláírom.

— Alá kell írnia azt is, hogy tudja a liftet kezelni.

— Azt is aláírom.

— A kimutatásra személyi adatait rá kell írni. Hogy hány éves.

— Egyrészt úgyis tudják, mert folyton kifüggesztik az életkoromat a kapu alá, másrészt öt évet úgyis letagadok.

— Ne tessék viccelni.

— Dehogynem viccelek, ez a foglalkozásom. Egyébként önök viccelnek.

— ?????

— Miért nem adják oda az ívet a házmesternek, aki úgyis naponta bemegy önökhöz, hogy írassa alá a liftkulcsban bűnös lakókkal. Nem egyszerűbb egy ívet kiadni, mint házanként harminc-negyven lakót berángatni?

— A házmesternél napokig hányódnék az ív.

— No és? Kinek van szüksége rá?

— Azt ugye nekünk kell őriznünk.

— Majd őrzik pár nap múlva.

— És az ív bizalmasan kezelendő. Azt nem vehetik kézbe a lakók.

— Miért? Titok van rajta?

— Nem tudom kérem — mondta most már kínban a kartársnő. — Mi csak azért jöttünk, hogy figyelmeztessük önt, hogy tessék bejönni, kérelmét beadni, az ívet aláírni.

— És ha már idefáradtak, miért nem cipelték most magukkal az ívet? Itt mindjárt alá is írhatnám.

— Azt nem lehet. Be kell jönni. És kérelmet kell beadni.

— Hagyjuk az egészet. Én vettem egy kulcsot, megfizetem érte a havi húsz forintot, zsebben hordom, sose dugom a liftajtóba, és ezzel el is búcsúzunk, jó?

— De hát tessék bejönni, beadni a kérelmet ...

— Nézzék, ha véletlenül arra vinne az utam, sőt, ha átesnék a küszöbön, még akkor se mennék be és főleg nem adnék be kérelmet.

— De hát miért?

— Mert unom. Mert nem vagyok hajlandó a Közértben reagálni arra a felszólításra, hogy *„tessék kérni"*, mert nem *kérni* mentem be, hanem *vásárolni*. És tüzelőt sem óhajtok *igényelni*, hanem *megrendelni*, tanfolyamra és társasutazásra nem kívánok *kérelmezni*, hanem *jelentkezni* és *befizetni*. Útlevelet nem óhajtok *kérni*, hanem *kiváltani*. És nem *kérem* a liftkulcsot, pláne nem *kérelmezem*, hanem *megveszem*. És egyáltalán nem vagyok hajlandó kérni, kunyerálni, instálni, könyörögni, térdreborulni olyan dolgokért, amiket nem igényelni, kérelmezni, hanem egyszerűen megvásárolni, elhozni, kiváltani, vagy elvinni szokás. Nem élünk feudalizmusban, nem ...

— Szóval nem tetszik kérelmezni.

— Nem.

— Hát ... de ez valahogy nincs rendben.

— Ugyanezt mondom én is.

Fehér Klára

Az írónak most megjelent „Nem vagyunk ördögök" című kötetéből. (Szépirodalmi Könyvkiadó)

ÖNKRITIKA

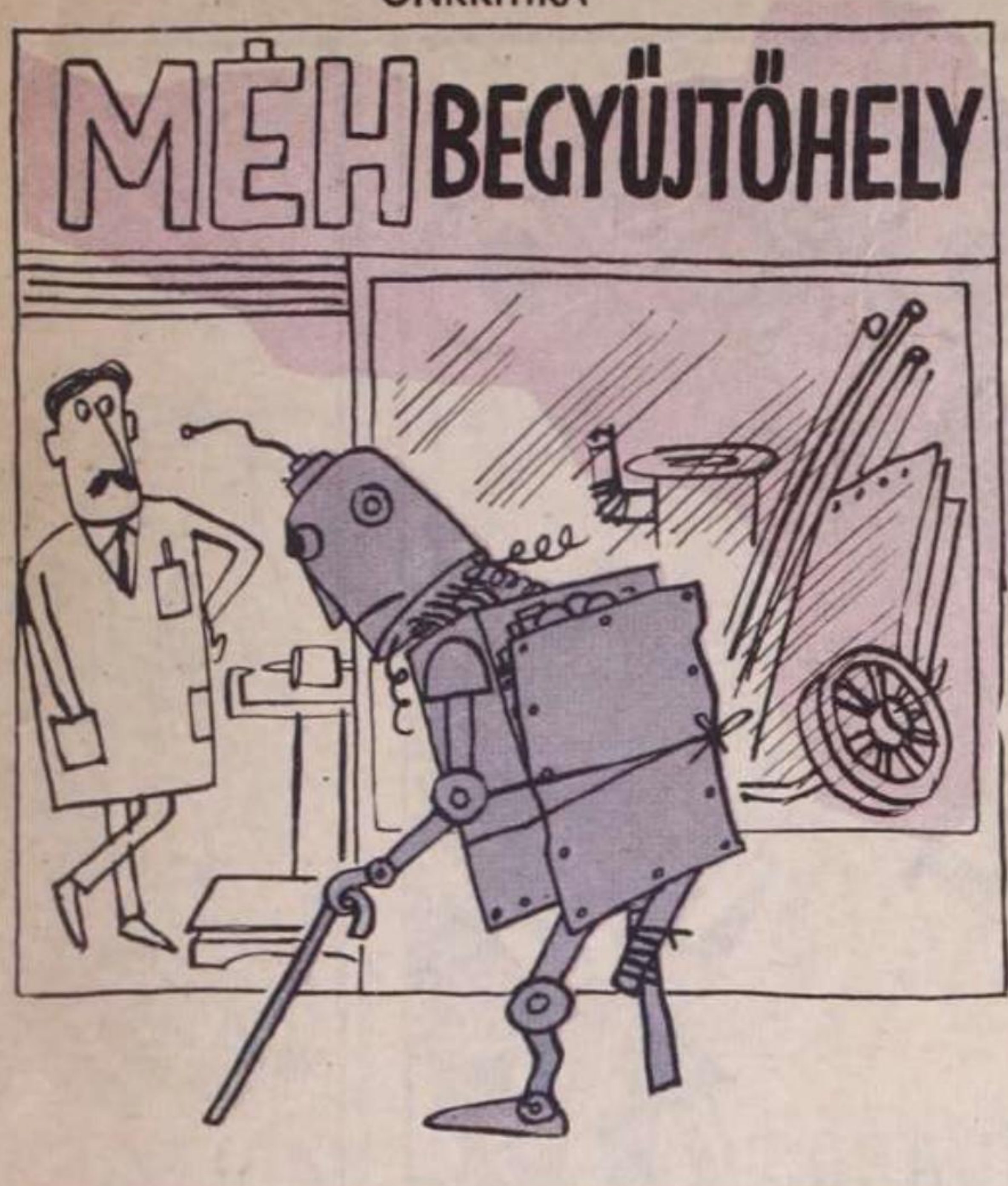

TIPUSHÁZAK

Endrődi István rajza

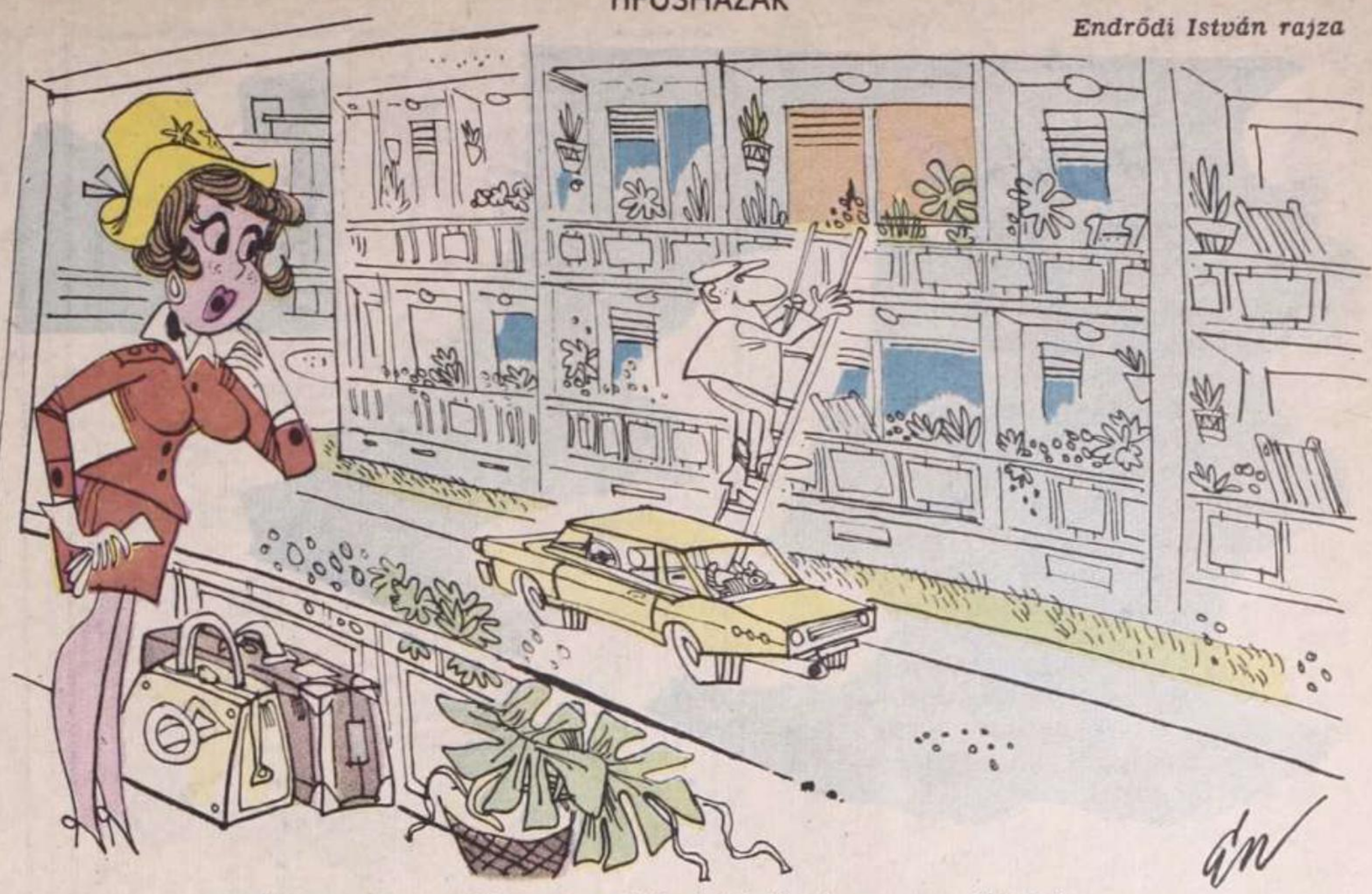

– Ez a szerencsétlen, a másik házból akar megszóktetni...

LAKÁSCSERE

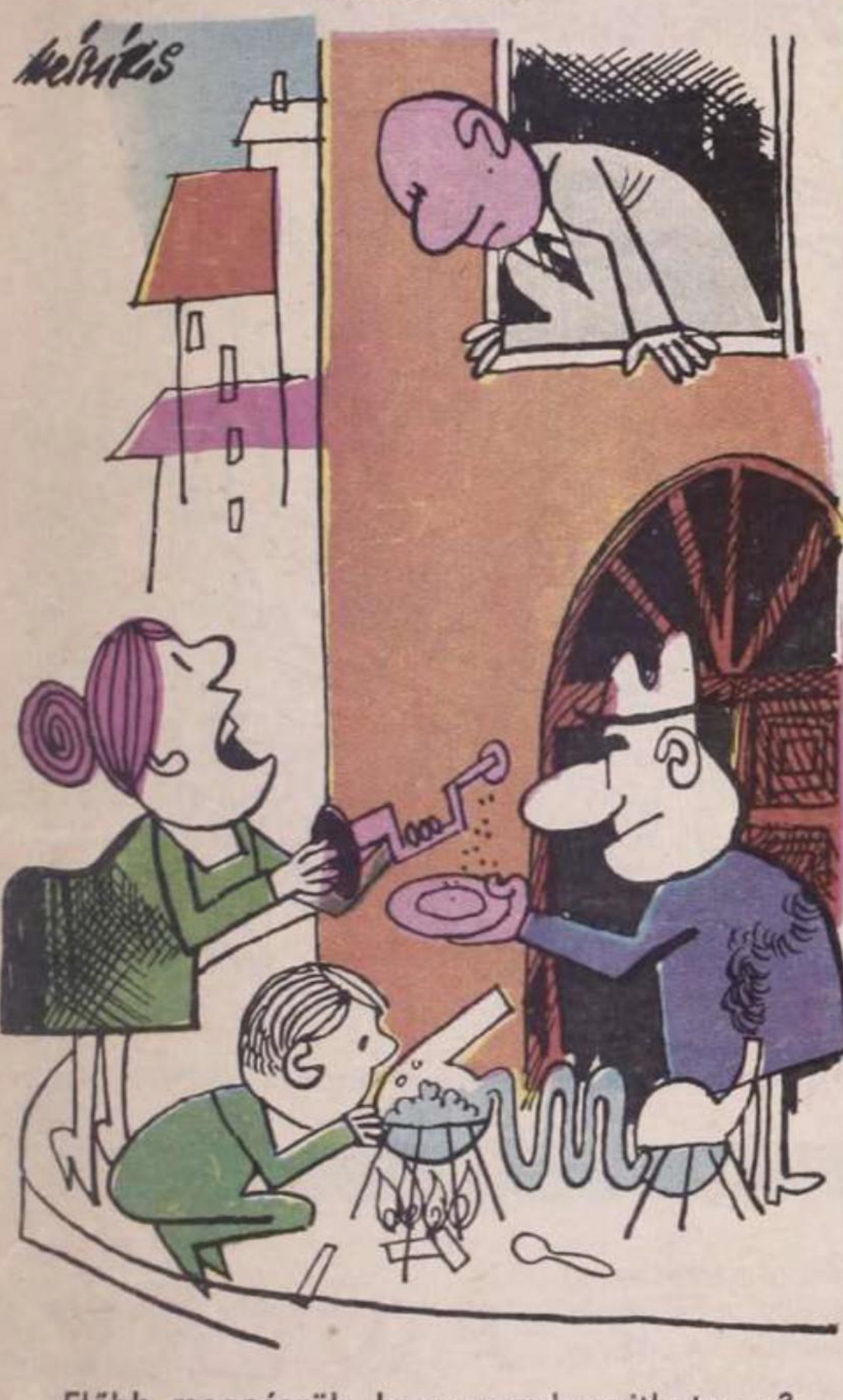

Előbb megnézzük, hogy nem bauxitbeton-e?

ÜGYELET

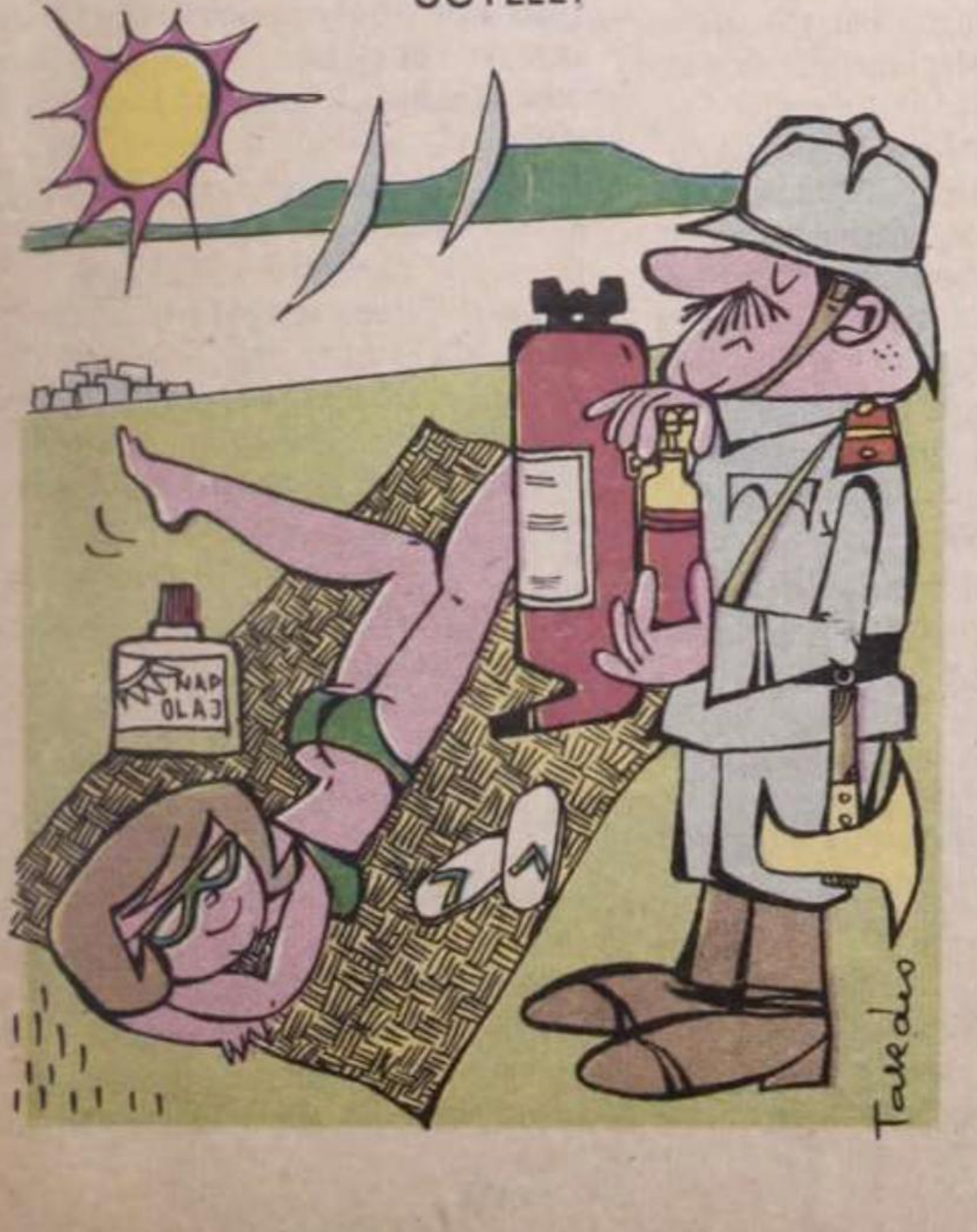

Kedves Ludas!

FŐ A BIZALOM!

Cipőt akartam venni a Bőripari Szövetkezeti Boltok 1. számú fiókjában, a Lenin körúton. Mutattak is kedvemre valót, fel is próbáltam a jobblábast, príma volt. De régi rossz szokásom, hogy szeretem egyszerre mindkét lábamon kipróbálni az új cipőt, mert csak úgy tudom meg, hogy igazán otthonosan érzem-e majd benne magamat. Kértem tehát a ballábasat is. A nagyon kedves, mindenben előzékeny kiszolgálónő pironkodva mondotta, hogy azt csak akkor adhatja ide, ha a jobblábasat előbb lehúzom és visszaszolgáltatom. Azt a rendelkezést kapta ugyanis „fentről", hogy nem adhatja ki egyszerre mindkét cipőt a vevőnek...

Ha már ennyire nem bíznak a vevőben a szövetkezeti cipőboltok gazdái, akkor legalább azt tegyék lehetővé, hogy betétdíj, kaució, esetleg kézizálog előzetes letétbe helyezése után felpróbálhassa a vevő mindkét cipőt egyszerre. Vagy pedig menesszenek egy küldöttséget az állami cipőboltokba a kérdés tanulmányozására. Ott ugyanis nincs ilyen probléma.

B. A.
Budapest

„NEVE, HA VAN..."

Öles hirdetés adta tudtul a lapokban, hogy a Ruhaipari Ktsz új pantalló-készítménnyel áll a nagyérdemű nadrágfogyasztó közönség rendelkezésére. Fent említett ruhaipari termék mosható is, éltartó is, mindkét tulajdonsága felettébb vonzó, engem azonban mégsem ez csábít a vásárlásra, hanem — a neve. Merthogy az is van neki, nem is akármilyen: „LEONARDO"! Ez igen, ebből veszek! És remélem, sikerül vennem hozzá majd egy MICHELANGELO-inget, egy DANTE-cipőt és egy PETRARCA-zakót is!

R. V.
Debrecen

LEHET EGY ETŰDDEL KEVESEBB?

Elolvastam a Ludas legutóbbi számában azt a színes kis mozaikot, amely a hangzatos „Kilenc kis etűd" alcímet viseli. Most nem tudom: a tizedik vagy nem eléggé kicsi, vagy nem eléggé etűd? Mert akárhogy számolom is, ez semmiképp sem kilenc, hanem tíz. Tessék csak utánaszámolni!

L. K.
Budapest

Szeretve tisztelt „pesti tudósítónk", f. l., szeretettel üdvözli (Ludas, 1968. június 20.) egy nyomda szedőit, „abból az alkalomból, hogy magyar újságban — az Esti Hírlapban — végre helyesen jelent meg a franciák egykori császárának neve: Napoleon és nem Napóleon, hosszú ó-val. Nem tudom, ki találta ki a hosszú ó-t..."

Ki? Azt hiszem, Simonyi Zsigmond, a kiváló nyelvtudós. Legalábbis úgy látom, hogy a helyesírási szabályzatok közül az ő úgynevezett iskolai helyesírásában fordul elő első ízben, 1903-ban. Az akadémiai szabályzat csak néhány évtizeddel később tért át a hosszú *ó*-s írásmódra.

Nemcsak f. l., hanem mások is megbotránkoznak a hosszú *ó*-s *Napóleon*-on. Pedig nincs rá okuk. Hogyan, hogyan se, elfelejtik, hogy ez a *Napóleon* keresztnév, mint más uralkodók neve, nem családnév. Tudvalevő, hogy vezetékneve *Bonaparte* volt. A latin írású nyelvekből átvett családnevet valóban nem szabad megváltoztatnunk magyar szövegben sem. Tehát csakugyan helytelen volna teszem azt írni: *Bonapárte*. A *Napóleon* azonban — ismétlem — keresztnév. Bonaparte Napóleon (1769) augusztus 15-én született, ezért kapta a keresztségben a *Napóleon* nevet. Augusztus 15-e tudniillik Napóleon napja, a diocletianusi keresztényüldözés idején, 305-ben halálra kínzott Napóleon vértanú ünnepe.

A keresztnév a mi nyelvünkben sem olyan megváltoztathatatlan írásmódú, mint általában a vezetéknév. Még ha némelykor betűről betűre azonosan írjuk is azt a keresztnevet, előfordul, hogy hosszan ejtett magánhangzójának betűjére előbb-utóbb feltesszük az ékezetet. Az *Otto* nevű német-római császárok mindegyike nekünk *Ottó*. Az angol *Richard*-ok nekünk *Richárd*-ok, akár Oroszlánszívű őfelsége, akár közönséges szívű. Az *Orbán* nevű pápákat minálunk így is hívták, írták: *Urbán;* másutt persze *Urban*-ok ők. Így sorolhatnám tovább a felséges és szentséges neveket, külföldi ékezetnélküliségükben és honi ékezetességükben.

Minél gyakrabban emlegetjük az ilyen neveket, annál hamarabb hozzáidomul helyesírásuk kiejtésükhöz. Így történt a *Napóleon* névvel is a századforduló táján. Éppen a nagy korzikait fosztanók meg az ékezet ékességétől? Őt, akinek a nevéből még nemrégen is ezt az értelmet hüvelyezték ki, görögösen: „völgyi oroszlán"? (A legendátlan szófejtés szerint különben csak ennyit tesz a közönséges *Napóleon* — olaszul: *Napoleone, Napolione* — keresztnév: „Nápolyból való".)

Ferenczy Géza

VALAHOL AMERIKÁBAN

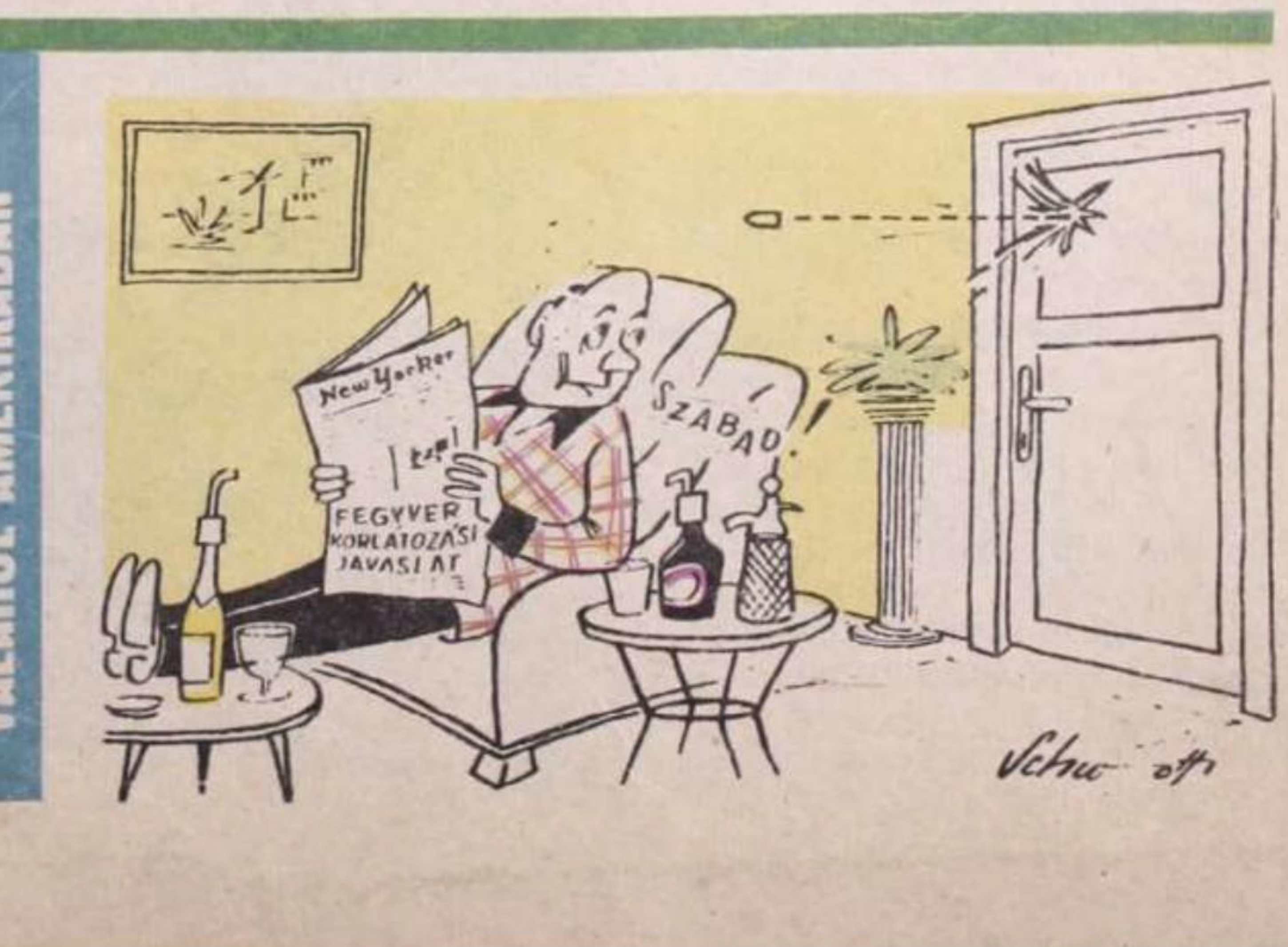
New Yorker
Lap!
FEGYVER KORLÁTOZÁSI JAVASLAT
SZABAD!

Reklám költészet

Nem tudom, ki hogy van vele, nekem legkedvesebb olvasmányaim közé tartoznak a reklámok. Én kiolvasok minden falat, minden hirdetőoszlopot és a Fővárosi Közlekedési Vállalat minden kocsiját.

Ennek köszönhetem, hogy nincsenek soha problémáim az életben. Tudom — például —, hogy cipőt a Cipőboltban vásárolhatok, hogy Állami Áruházat találhatok a város minden pontján, és néhány óra alatt elsajátíthatom a legmodernebb táncokat.

Az utóbbi időben egyes reklámok még ennél is többet adnak nekem: nem csupán prózai tudásszomjamat elégítik ki, hanem lelkemhez szólnak, nem csupán értelmemre hatnak, hanem szívemre is. A költészetükkel.

Mennyi líra, ritmus, muzsika van például ebben:

Akár hiszed, akár nem,
kakaó a kedvencem.

Prózában bizony kötve hinném el, hogy egy gyermeknek kakaó lenne a kedvence, nem pedig — mondjuk — a spenót. Ám így dalolva megbizsergeti érzelmi világomat és meggyőz, meg bizony.

Vagy itt van egy másik:

Szoknyában a mini
Csokiban a Tibi

Hát elképzelhető ez az őszinte vallomás prózában? Ki adna hitelt például a következő szövegnek: „A Tibi csokoládé olyan, mint a miniszoknya"?

Reklámköltészetünk legszebb alkotása azonban — szerintem és eddig — a Toxa légyirtó zászlóé. Íme:

Mint órában a Doxa,
Légyirtóban: Toxa.

Mily tökéletes a ritmus, a rím és még a szótagszám is egyezik. Majdnem. És nemcsak a Doxa reklámozza a Toxát, hanem vice, sőt versa is, vagyis — most figyeljünk! — két *legyet* üt egy csapásra a *légyirtó*. Irtó jó!

Természetesen, mint minden új és eredeti kezdeményezésnek, reklámköltészetünknek is vannak gáncsolói. Hallani hangokat, amelyek nem értékelik eléggé, nem tudják megbecsülni kellőképp szocialista hirdetési kultúránknak ezeket a kis gyöngyszemeit. Új Cyranóként gáncsoskodnak: „Mondhatta volna szebben kis lovag ..."

De kérdem én: miből? Futja-é a szegény vállalat propagandakerete egy Kossuth-díjas költőre?

Nem kérem, ne legyünk maximalisták! Jól van ez így, ilyen kedves, egyszerű, de szívünkhöz szóló rigmusban és a szép kölcsönösség alapján, amely különösen az utóbbi, a Doxa—Toxa esetében talán még valami valutát is hoz a házhoz Doxáéktól. Legalábbis remélem.

Sólyom László

IDEGENFORGALMI PLAKÁTOK

Hegedűs István rajza

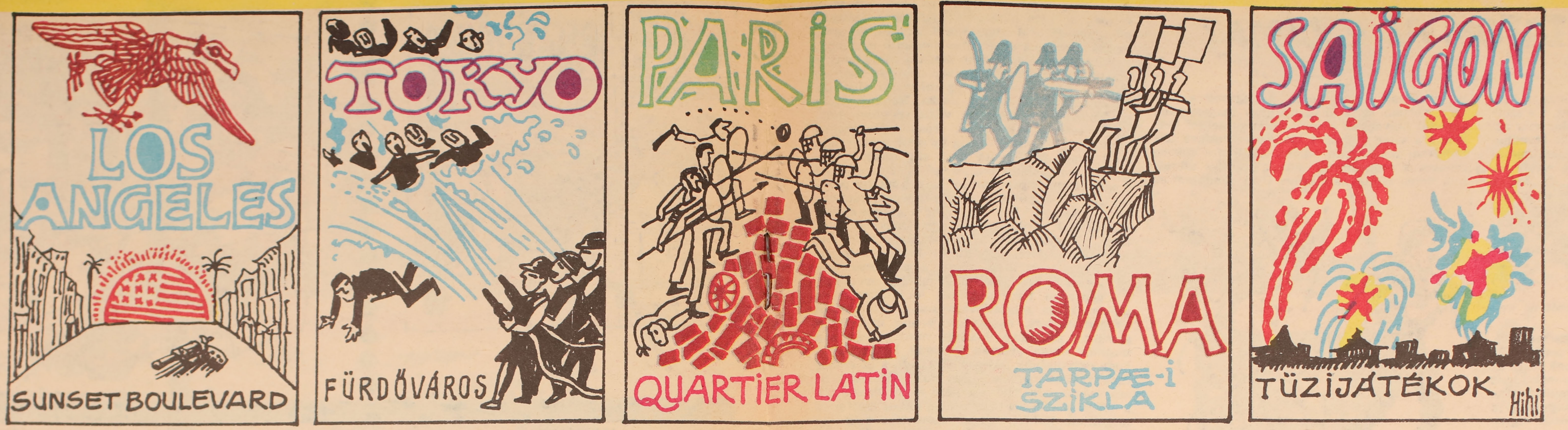

FELVÉTELI UTÁN

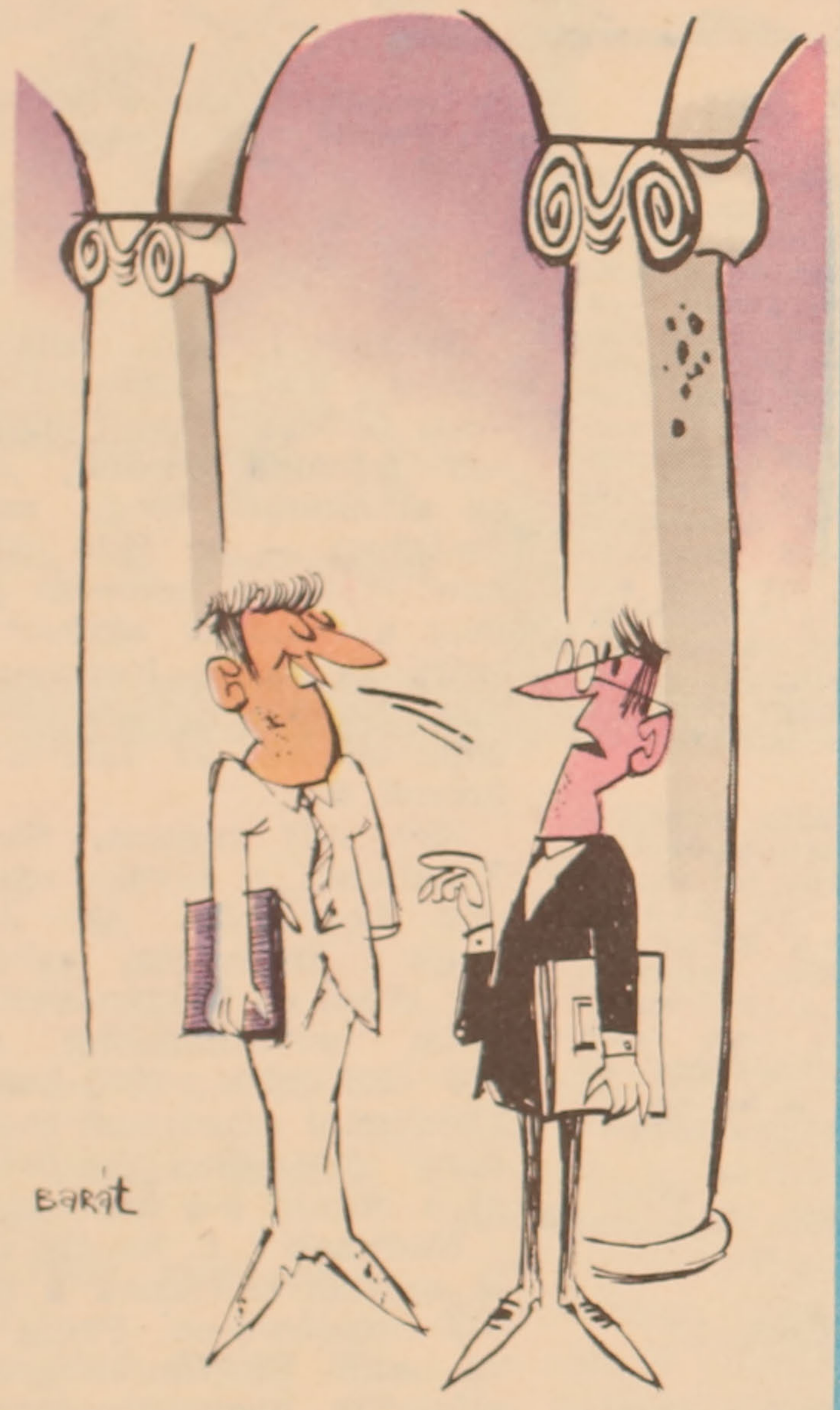

– Te, hogy jutottál be az egyetemre?
– A közönség szavazatai alapján . . .

JÓSZEMŰ SZERKESZTŐ

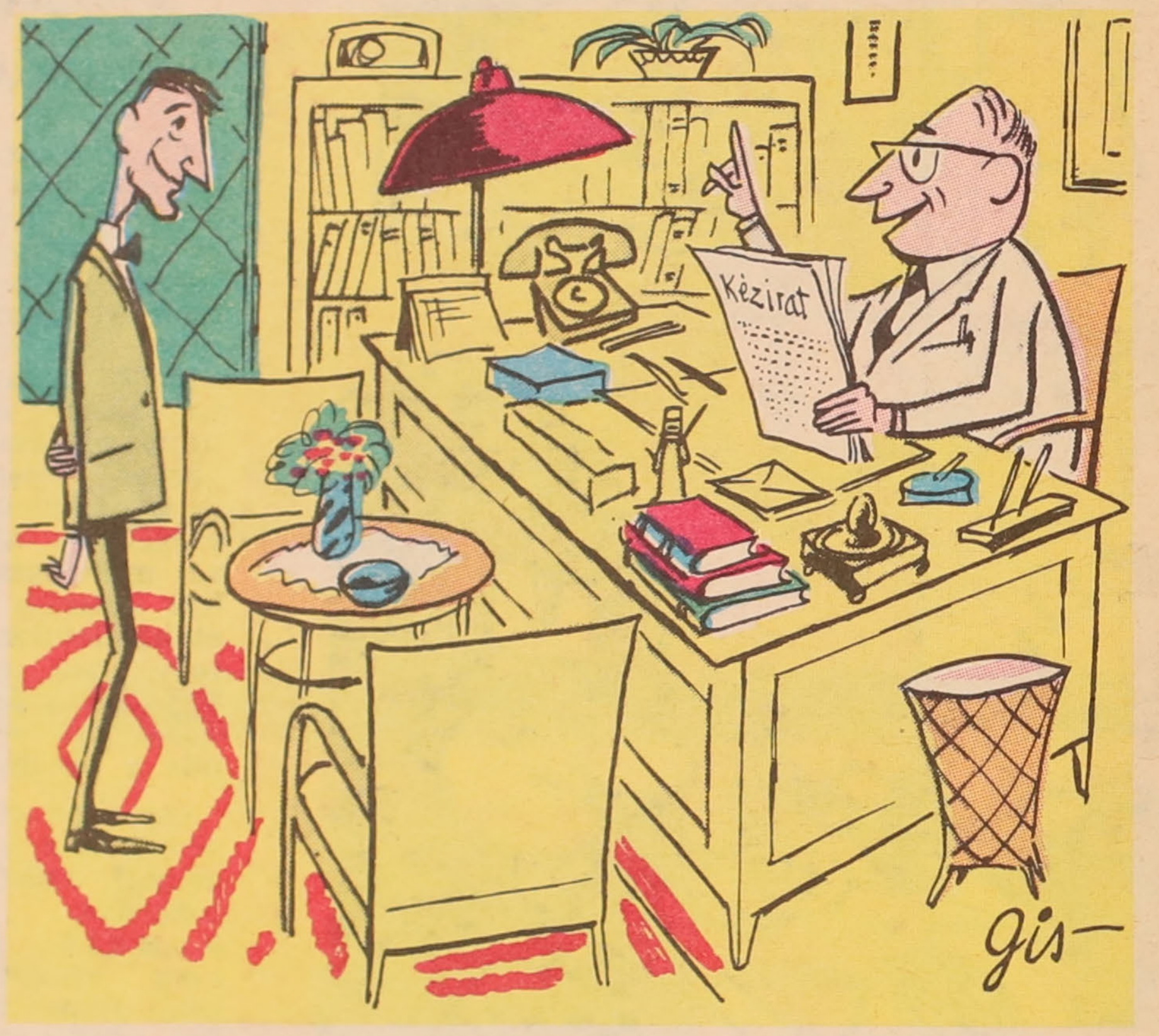

– Barátom, én magát izmos tehetségnek tartom . . .

SÜRGŐS ÚT

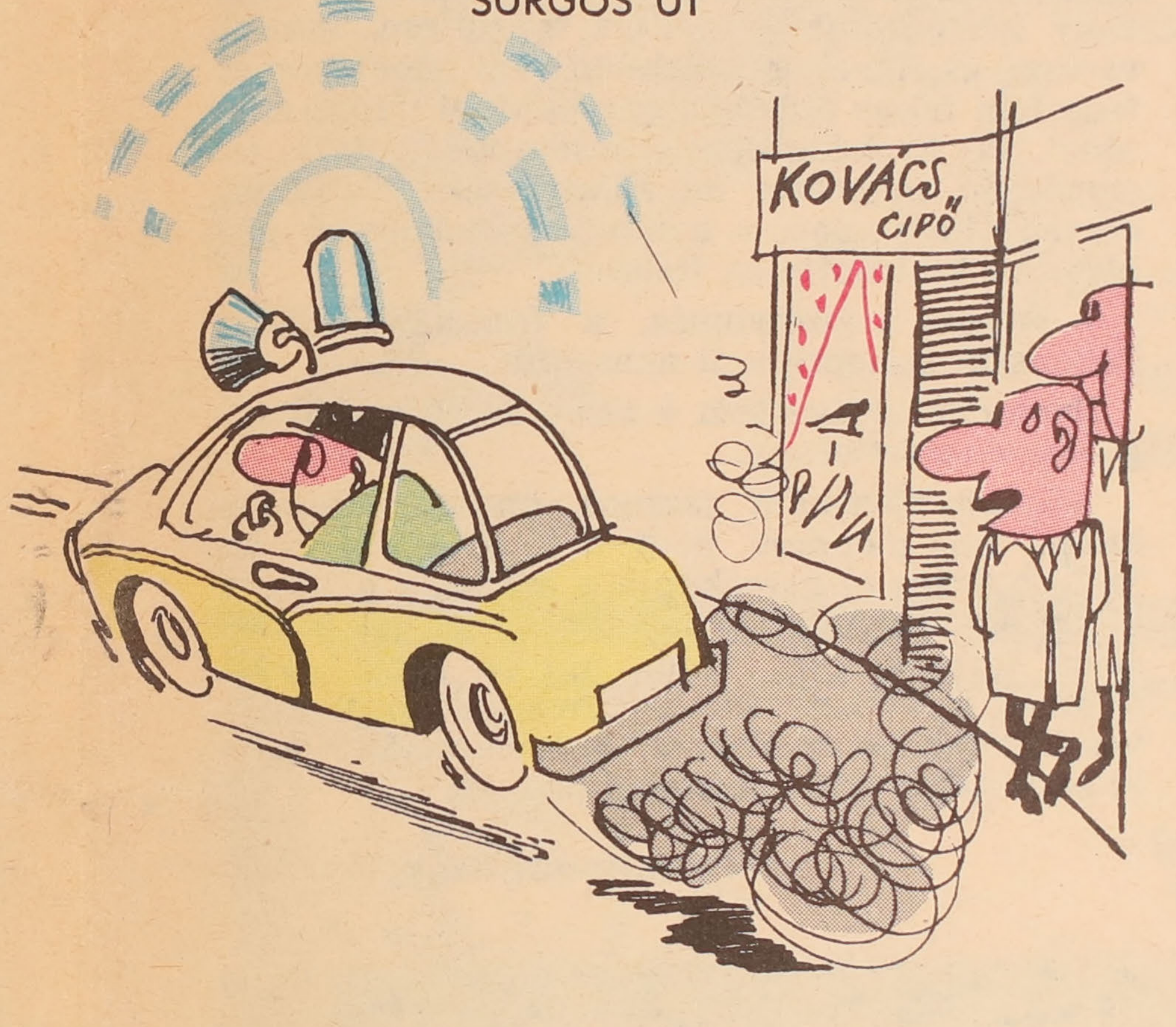

– Kék fényt szereltetett fel, rajta akarja kapni a feleségét!

NŐI DOLGOK

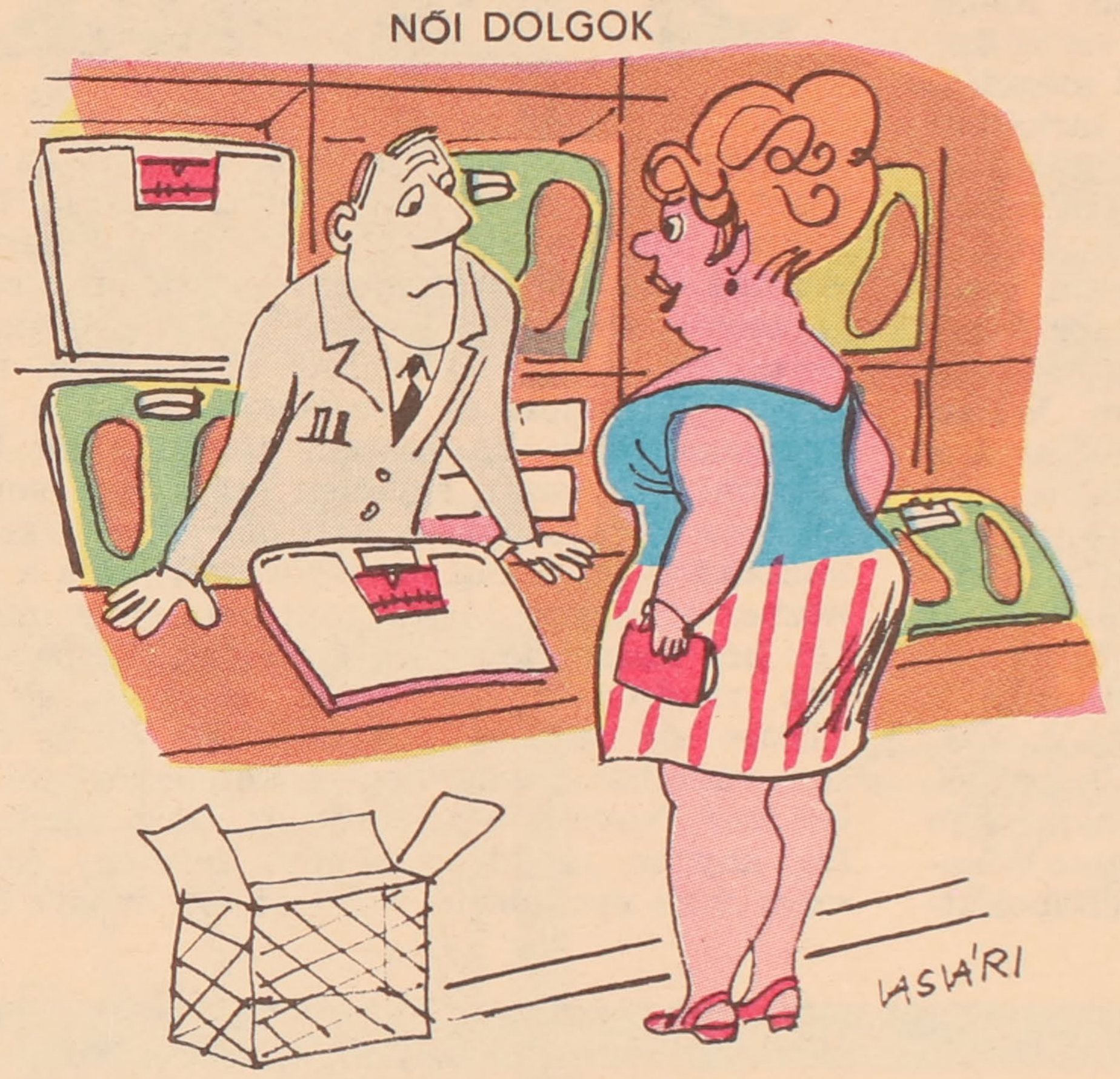

– Rossz mérleget kaphatnék?

LASSÚ PINCÉR

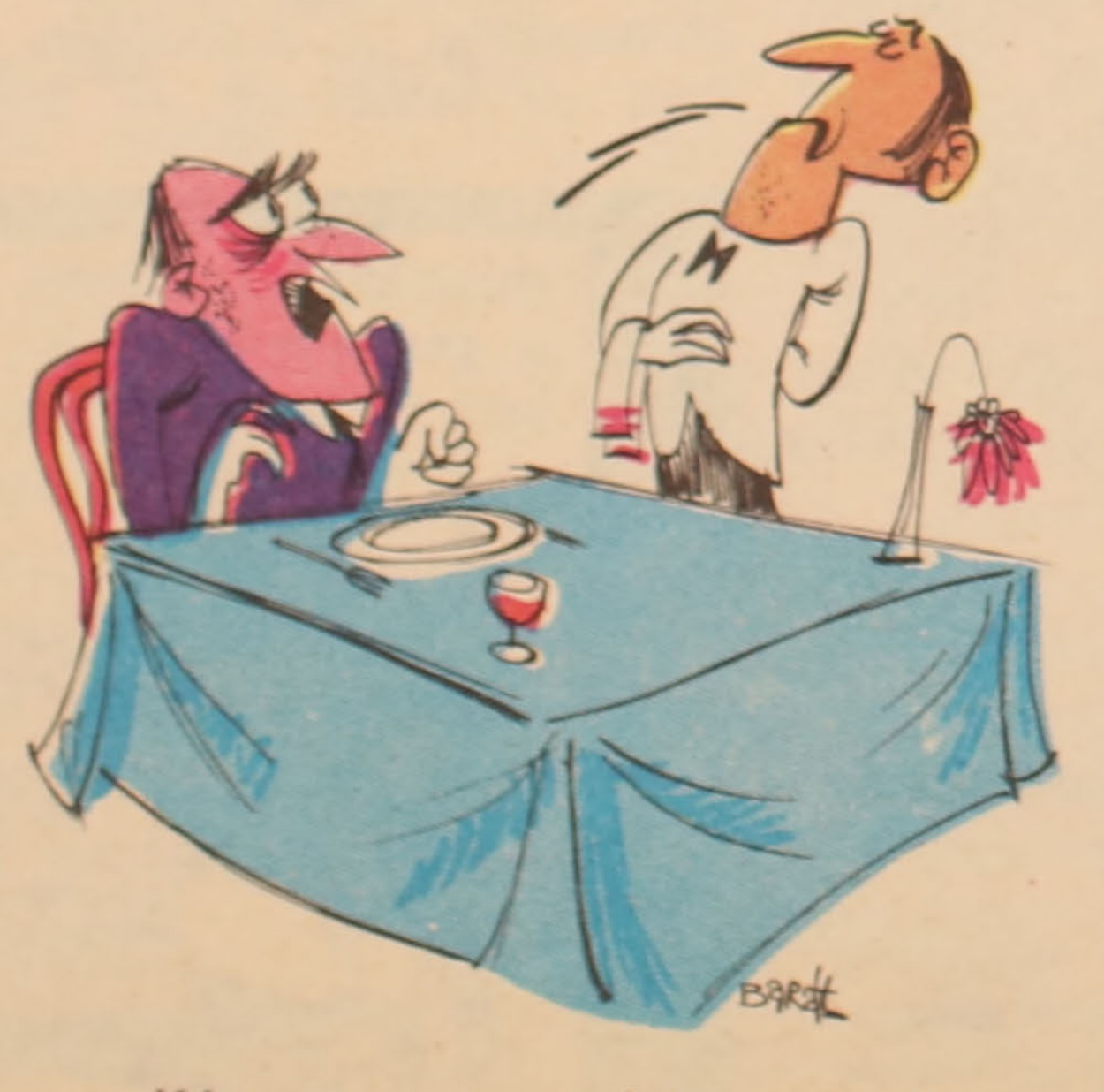

– Kérem a panaszkönyvet!

– Hozhatom, de azt sem fogja tudni bevárni!

KURUC HISTÓRIA

A minap jobb híján meglátogattam a kövér Meszetnekit. A társbérlő nyitott ajtót:

— Tessék csak befáradni, Meszetneki úr épp próbál!

— Próba, szerencse! — válaszoltam tréfásan, mivel nem tudtam elképzelni, miről is van szó.

Odabent szokatlan látvány fogadott. A kövér Meszetneki szűk, paszomántos nadrágban és aranysujtásos mentében, amelyen panyókára vetve prémes kacagány díszelgett, a tükör előtt állt. A lábán kurta kis csizmák voltak, csillogó-villogó sarkantyúkkal, a fején pedig kócsagtollas föveg.

— Mi ütött beléd, öregfiú? — kérdeztem megdöbbenve. — Talán egy öntevékeny színjátszó csoport tagjaként fellépsz valami történelmi szomorújátékban?

— Kuruc brigadéros lettem — mondta dölyfösen.

— Megőrültél, Ernő?

— Ellenkezőleg, a rézangyalát! Na, mit szólsz a gúnyámhoz?! Már csak néhány csontos karabélyt, dali pár pisztolyt, valamint egy szép selymes lódingot kell beszereznem és komplett a cugehőr. Sajnos, senki sem tudja, hogy mi az a lóding . . .

Különös, régi hangszert vett ki az íróasztal-fiókból:

— A tárogatóm! Tegnap vettem a Bizományiban. Kicsit hibás, de azért el lehet játszani rajta a „Fáj, fáj, fáj"-t, persze átdolgozva kuruc kesergőnek. Ez meg itt a szablyám! Mintha rám szabták volna!

— Az isten szerelmére! — kiáltottam fel ijedten. — De hát mi szükség van erre az egész izére? Elment az eszed?

— Megjött! Átképeztem magam idegenforgalmi kuruccá!

— Nem értem . . .

Meszetneki leültetett és jóságos arccal magyarázni kezdett, mint apa a hülye fiának:

— Nyitott szemmel járok, ennyi az egész. Nos, megfigyeltem, hogy az idegenforgalmi szezon dandárjában csapatostul lepik el a fővárost a külföldiek. Gondolkodóba ejtett, hogy a turisták milyen lelkesen fényképezik a különféle érdekességeket . . . Szóval az az ötletem támadt, hogy délutánonként, amikor kijöttem a hivatalból, idegenforgalmi fotomodell leszek félállásban. Kuruc brigadéros. A hatóságnak se lehet ellene kifogása, mert haladó hagyomány. Egy szimpla felvétel ára két forint. Ha megpöngetem a sarkantyút és a szablyát kirántva, elrikkantom magam, hogy „Vitam et sanguinem!", akkor három forint.

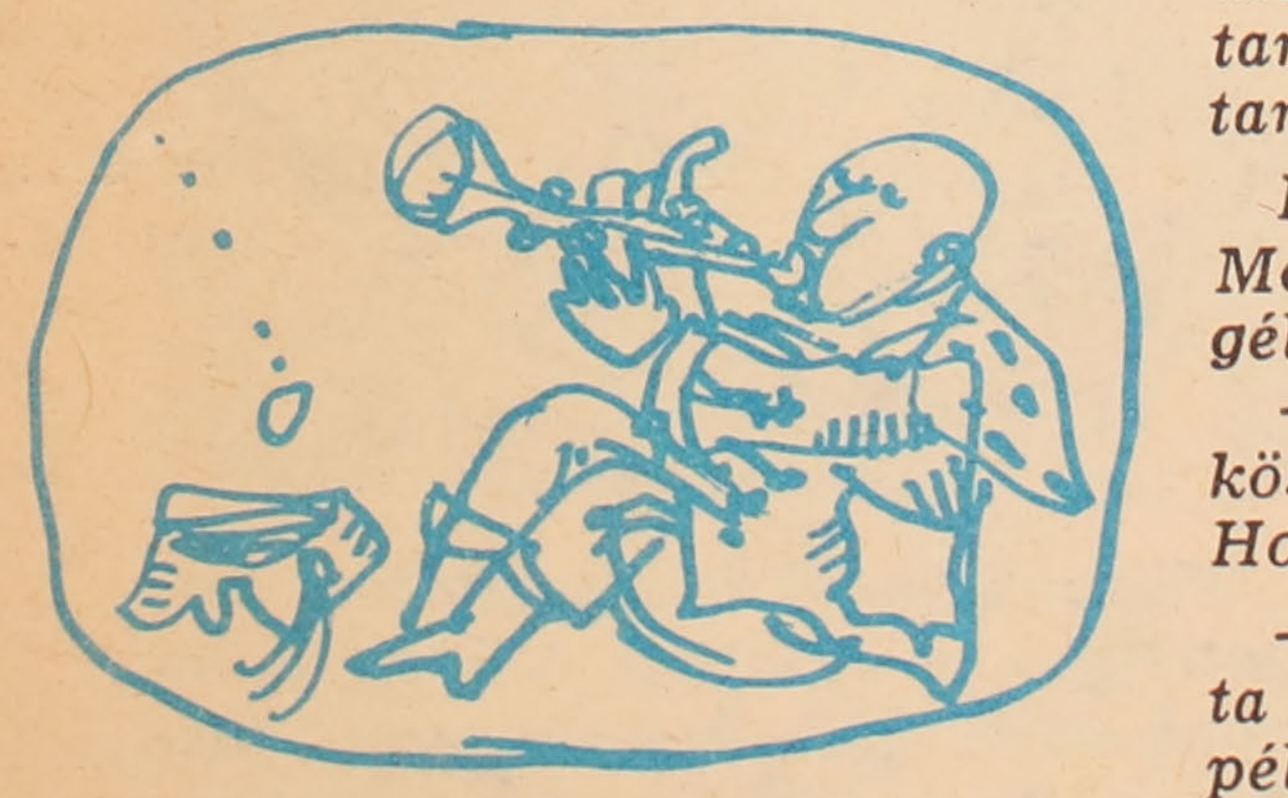

— Már megbocsáss, de azt nem a kurucok kiabálták, hogy „Vitam et sanguinem!"

— Na és? Fő az, hogy jól hangzik! Mellesleg, ha az üzlet bevág, alkalmazlak kisegítő kurucnak, jutalékos alapon. Majd kapsz egy szép fekete kendőt a fél szemedre és egész nap a Belvárosban fogsz sétafikálni, mint Vak Bottyán. Na, de ne tarts fel, mert ma még meg kell tanulnom ropni a toborzót.

Egyik este ismét találkoztam Meszetnekivel. Letörten üldögélt a Cimbalom Kávéházban.

— Mit búsúlsz, kenyeres? — köszöntöttem stílszerűen. — Hogy megy a bót?

— Ne is kérdezd! — válaszolta keserű arckifejezéssel. — Ma például felkutyagoltam a Halászbástyára, tele volt osztrákokkal, de rám se hederítettek.

— Úgy látszik, pajtás — igyekeztem vigasztalni a kövér Meszetnekit —, azok a fránya labancok nem sokat változtak . . .

Dalmáth Ferenc

ELÉGEDETLEN FELESÉG

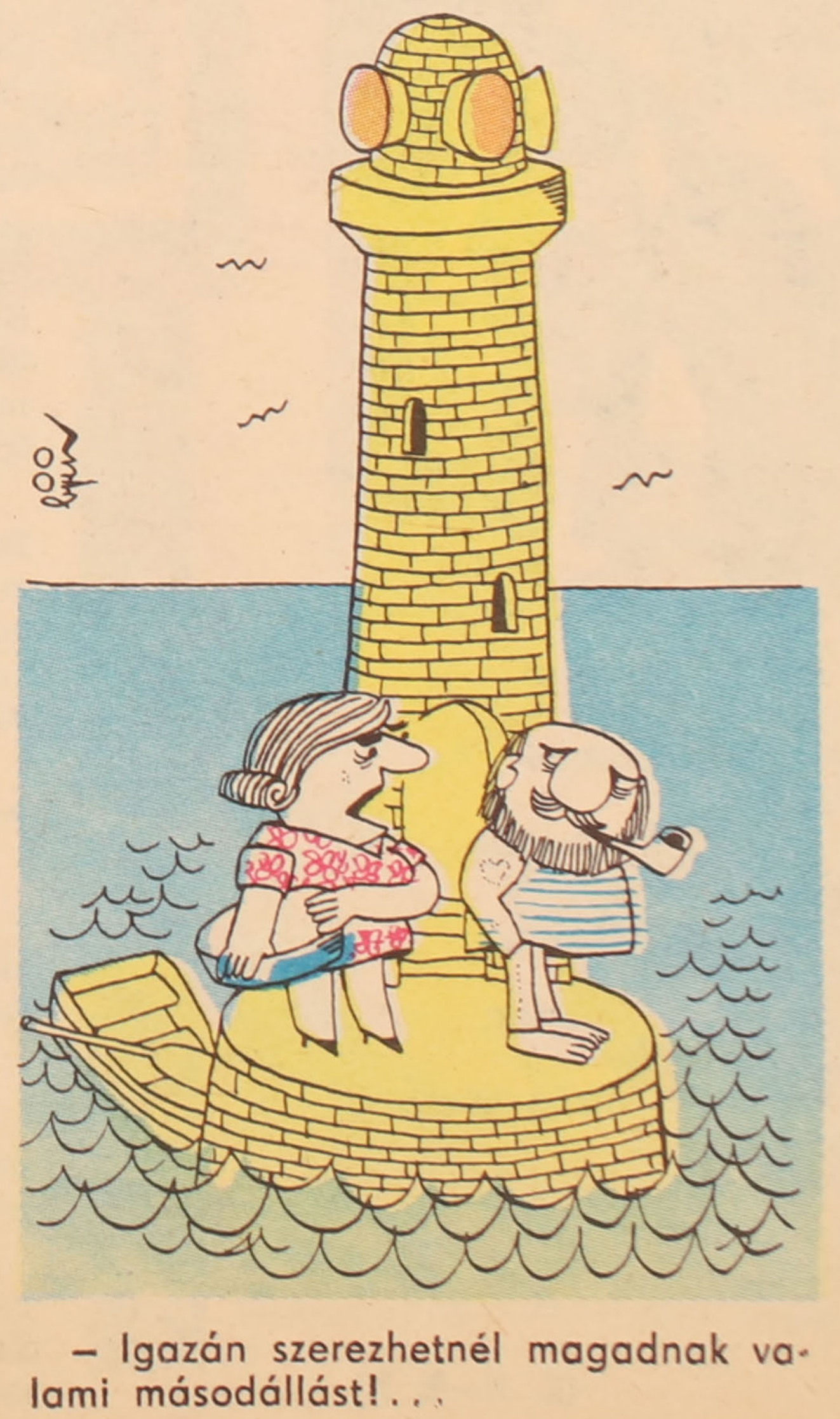

– Igazán szerezhetnél magadnak valami másodállást! . . .

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

ANZIKSZ SZABADIBÓL

1.

Állok Balatonunk szélén, a déli parton, háttal a víznek. Jobbra nézek, balra nézek, mindenütt gondosan kiépített, köves vagy betonos partszakaszt látok, távolabb néhány karcsú kis minimóló is belenyújtózik a vízbe. Csak az a keskeny kis partsáv üt el a többitől, amellyel éppen szemben állok. Ez a rész kiépítetlen, sáros, mocsaras, itt-ott még nádbozótos is.

Szóvá sem tenném, ha nem éppen ez a kis szakasz lenne Szabadi „hivatalos" strandja, ahova csak belépő biléták készpénzzel történő megváltása útján juthat be a halandó.

A strandot egyébként a Siófoki Községi Tanács kezeli.

A fentebb már leírt módon.

2.

A strand melletti halsütőben remek, szálka nélküli, húsos makrélát lehet kapni. Az már kevésbé remek, hogy a halas bódé előtt nincs egy kis asztalka, amin enni lehessen. És az pláne nem remek, hogy a bódéban egy szelet kenyeret, vagy egy zsemlét sem lehet kapni a sülthalhoz. Mit tehet az ember? A meleg, olajos halat kezében szorongatva sort áll a közeli csemegés bódé előtt péksüteményért. De ott legalább asztalkát is találhat s azon belakmározhatja végül a sorállás közben jól kihűlt halacskát.

3.

És mivel nemcsak hallal él az ember, lakmározás után elbattyog az újságospavilonhoz is, ahol különböző szellemi tápokat vásárol magának. Többek között a megyei hírlap legfrissebb számát is. Kissé odább veszi csak észre, hogy a lap másnapos. Visszaviszi. A pavilonos néni aztán felvilágosítja:

— A megyei hírlap mindig csak másnap ér ide . . .

A megyeszékhelyről, Kaposvárról. Ami — úgy saccra — lehet ide vagy hetven kilométer . . .

(R)

Pesti utcán

Éltesebb nő gőzerővel
Egy férfit püfölt ernyővel.
Ahol érte, ott ütötte,
A szót szinte üvöltötte:
„Megfogtalak, megfogtalak
Hitvány, szégyentelen alak!

Megtébolyodott vén eszed?
Miniszoknyás lány kell neked?"
És a férfi csak hallgatott,
Vissza egy ütést sem adott.
Magát még csak nem is védte,
A miniszoknyás megérte.

Misik János

MARK TWAIN:

MEGJAVÍTTATOM AZ ÓRÁMAT

Gyönyörű új órám tizennyolc hónapja járt, nem késett, nem sietett, nem állt meg, s a szerkezet egyik alkatrésze sem tört el. Már-már azt kezdtem hinni, hogy az idő múlását tévedhetetlenül ítéli meg, s gépezetét és anatómiáját elpusztíthatatlannak tartottam. De végül is, egyik este elfelejtettem felhúzni, és lejárt. Olyan bánatos lettem, mintha a baj és rontás hírnökével találkoztam volna. Lassacskán azonban megvigasztalódtam. Találomra beigazítottam az órát, s elűztem aggályaimat, és babonáimat. Másnap bementem a legjobb ékszerészhez, hogy a pontos időt beállíttassam, s a cég feje kivette a kezemből az órát és fel akarta húzni. Aztán így szólt:

— Négy percet késik, a szabályozót át kell tolni.

Le akartam fogni a kezét, meg akartam magyarázni, hogy az óra hajszálra pontos. De nem, az a tökfej nem látott mást, csak hogy az óra négy percet késik, s a szabályozót kicsit előre kell tolni; így hát, míg én rémülten táncoltam körülötte, és könyörögtem, hogy hagyja az órát békén, ő hidegen és kegyetlenül végrehajtotta a szégyenletes merényletet. Az órám sietni kezdett. Napról napra jobban sietett. Egy héten belül őrjöngő lázt kapott, s az érverése felment százötvenre, árnyékban. Két hónap múlva messze maga mögött hagyta a város összes időjelzőjét, és tizenhárom nappal megelőzte a naptárt. Az októberi lomb még tarkállott a fákon, s ő már a novemberi hóban gyönyörködött. A lakbérfizetés, számlakiegyenlítések, és más hasonló dolgok oly szédületes és végzetes iramban közeledtek, hogy valósággal betegük lettem. Elvittem az órát az óráshoz, hogy igazítsa meg a szabályozót. Megkérdezte: javíttattam-e már? Nem, feleltem, nem kellett soha javíttatni. Gonosz gyönyörűség ült arcára, sóváran felfeszítette az órát, aztán kis hengert nyomott a szemébe, s vizsgálni kezdte a szerkezetet. Jöjjek egy hét múlva, mondta, nemcsak igazítani, hanem tisztítani és olajozni is kell. Miután kitisztogatták, megolajozták, és megigazították, az órám rendkívül lelassult, s úgy ketyegett, mint az esti harangütés. Lekéstem a vonatokat, lemaradtam a találkozókról, elmulasztottam az ebédet; az órám lassacskán négy napból hármat csinált: fokozatosan visszahúzódtam a tegnapba, később a tegnapelőttbe, majd az elmúlt hétbe, és egyszerre csak azon vettem észre magam, hogy magányosan, egyedül bolyongok a múlt hetet megelőző hétben, s a világ eltűnik a távolban. Idestova felfedeztem magamban valami alattomos rokonszenvet a múzeumbeli múmia iránt, s szerettem volna elpletykálni vele. Újra elmentem az óráshoz. Ott, előttem, darabokra szedte az órát, s azt mondta, megnyúlt a hajszálrugója. Megígérte, hogy három napon belül megkurtítja. Az óra ezután jó átlagos teljesítményeket ért el, semmi többet. Fél napig úgy ment, mintha kergetnék, s úgy nyüszített, zümmögött, vinynyogott, zakatolt és hortyogott, hogy a saját hangomat sem hallhattam tőle, s amíg bírta szusszal, az ország egyetlen órája sem vehette fel vele a versenyt. A nap hátralevő részében lelassúdott, és addig prücsköröszett, míg a napközben elhagyott társak utol nem érték megint. Így hát huszonnégy óra elmúltával éppen időben, rendjén érkezett meg az ítélőszék elé. Tisztes, és ildomos átlagokat ért el, és senki sem vádolhatta meg, hogy a kötelességénél többet vagy kevesebbet teljesített. De a szürke átlag nagyon sápadt eredmény lett egy óránál, ezért újra elvittem a műszert egy másik óráshoz. Azt mondta, eltört a főrugó. Az igazat megvallva, fogalmam sem volt róla, mi az a főrugó, de nem akartam tudatlannak látszani idegenek előtt. Megjavította a főrugót, de amit az óra megnyert a révnél, elvesztette a vámon. Egy darabig szaladt, aztán megállt, majd megint szaladt, és így tovább, saját belátása szerint időzítve a szüneteket. És valahányszor elindult, úgy visszarúgott, mint a puska. Néhány napig kipárnáztam az oldalamat, végül azonban elvittem a masinát egy másik óráshoz. Darabokra bontotta, s a roncsot sokáig forgatta a nagyítója alatt; majd azt mondta, hogy alighanem a tengellyel van valami baj. Rendbehozta, s újból megindította. Most már jól járt, csak tíz perccel tíz előtt a mutatók mindig úgy összecsukódtak, mint az olló két szára, s ettől kezdve együtt vándoroltak. A dalai láma sem igazodhat el az ilyen jószágon, hát újból elvittem javításra. A mester közölte, hogy kiesett a kő, s a fogaskerék meglazult. Megjegyezte, hogy a szerkezet egy részét ki kell cserélni. A bajokat orvosolta, s a gép most tisztességesnek mutatkozott; de olykor-olykor, miután vagy nyolc óra hosszat nyugodtan járt, megvadult benne minden; a szerkezet zümmögni kezdett, mint a méh, s a mutatók olyan gyorsan forogtak körbe-körbe, hogy egyéniségük teljesen elveszett, s az ember csak valami nagyon finom pókhálót látott az óra számlapján. Hat-hét perc alatt lerohanták a következő huszonnégy órát, s akkor csattanva megálltak. Nehéz szívvel elmentem még egy óráshoz, s figyeltem, amíg szétszedi a gépezetet. Aztán keresztkérdéseket akartam feltenni, mert a dolog kezdett elfajulni. Az óra eredetileg kétszáz dollárba került, s én a javításokra már vagy két-háromezer dollárt költöttem. Amint vártam, és figyeltem, hirtelen régi ismerősömet fedeztem fel az órásban, egy hajdani hajóskapitányt, aki hajóskapitánynak sem volt valami jó. Gondosan megnézte az alkatrészeket, a többi óráshoz hasonlóan, s aztán ugyanolyan magabiztosan kihirdette az ítéletet:

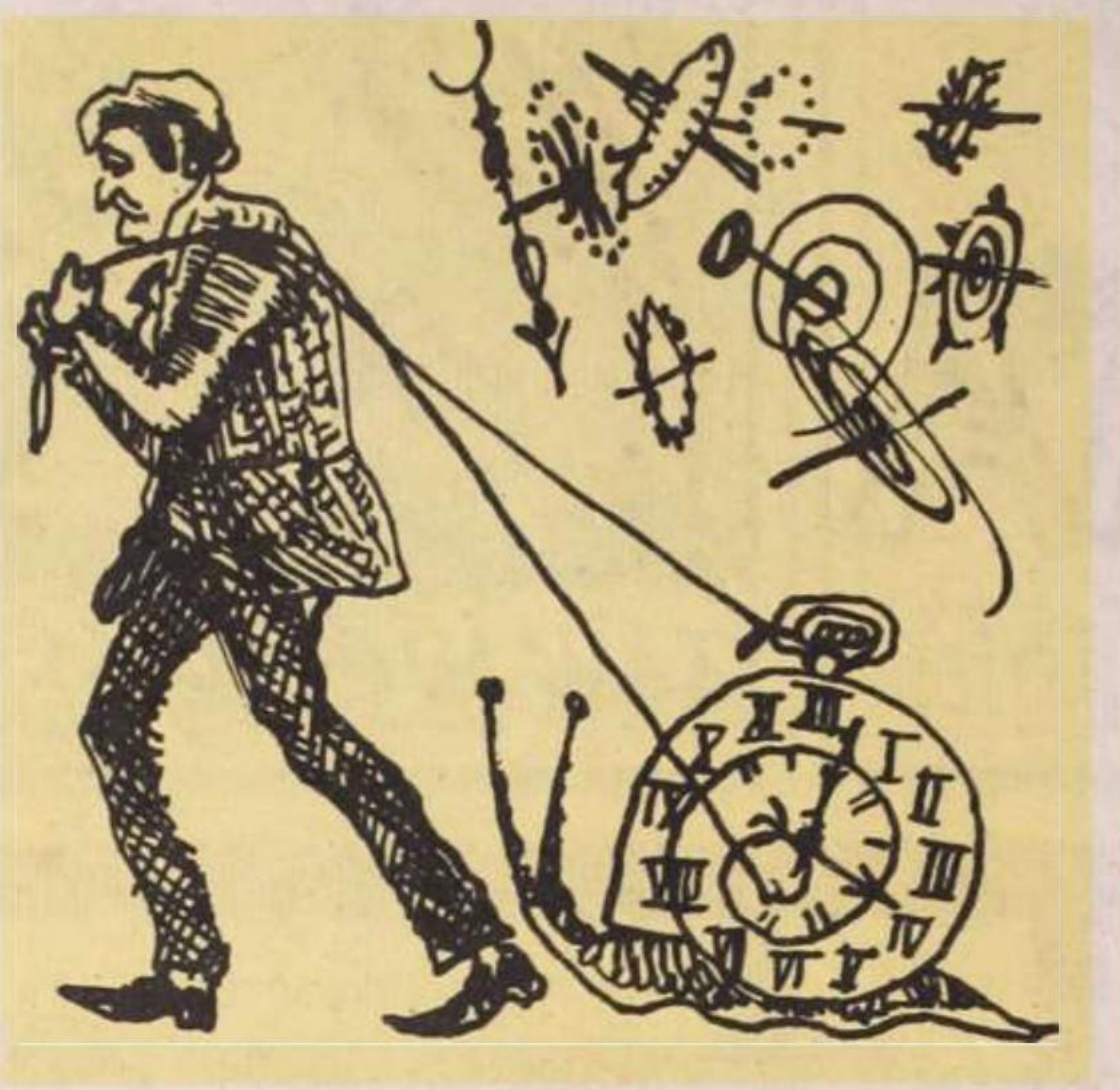

— Magas a gőznyomás, a franciakulcsot a biztonsági szelepre kell akasztani.

Nyomban szétvertem a fejét, és saját költségemre eltemettettem.

William bácsikám (sajnos, immár elhunyt) szokta volt mondani, hogy a jó ló addig jó ló, amíg egyszer el nem kapta a szárat, s a jó óra addig jó óra, míg órás kezébe nem kerül. És sokat törte a fejét, vajon milyen foglalkozást találnak a félbemaradt cserzővargák, puskaművesek, cipészek, mérnökök és kovácsok, de senki sem tudta neki megmondani.

(Fordította: Szász Imre)

PESTI FOTÓK

Mért áll itt e bádog-kanna?
Ha e kérdés felbukkanna
Csak egy lehet rá a válasz,
Okája:
Ez a Kékszakállú herceg
Várának a kukája!

Ez a férfi jó példával
Elöljára:
Asszonyával vásárolni
Velejára,
S mit a férfi-kötelesség
Kiró rája:
Vigyáz hitvese két teli
Hálójára.
De számít is hitvesének
Hálájára,
S mert a karját újság húzza, s
Karórája,
Másik fáradt, szabad kezét,
Súlyos kezét ráhelyezi
Asszonykája
Vállájára.

(S. P.–E. I.)

Garanciális javítás

Odakinn hosszan csengettek. Az asszony nyitott ajtót. Középkorú, cserzett arcbőrű férfi állt a küszöbön. Kezében hatalmas dobozt ölelgetett:

— A szövetkezetből jöttem, kérem ... Meghoztam a készüléket ... Úgy érzem, alapos munkát végeztünk. Nincs többé szellemkép, prima a hang, egyszóval most már tökéletes.

Azzal a helyére is tette a Deltát. Bekapcsolta. Remek volt a kép: remekül lehetett látni a koppenhágai baromfi-kiállítás ünnepélyes megnyitóját. A ház ura, Dobozlai, hitetlenül kérdezte:

— Tessék mondani, ez most már mindig ilyen jó lesz?

A szerelő fölényesen válaszolt:

— Garanciális javítás. Ha bármi baj van a készülékkel, ismét helyrehozzuk a hibát.

Dobozlai idegesen legyintett:

— Tudom. Hetekig telefonálhatok, szaladgálhatok, amíg újra eljönnek és munkához látnak.

— Ön téved. Ezután nem kell várakoznia. Mert én itt maradok. Szövetkezetünk új szolgáltatása: szerelő a családban. Elhelyezünk egy függő-ágyat itt a szekrény és ruhafogas között. Letelepszem önöknél. Mégis csak ez a legegyszerűbb, ha mindjárt itt vagyok a helyszínen és ha kell, azonnal intézkedem. Igényeim szerények. Lakás, teljes ellátás. A marhahúst vadasan nem szeretem. S néha vesznek nekem egy pár apróságot. Télikabátot, ezt, azt.

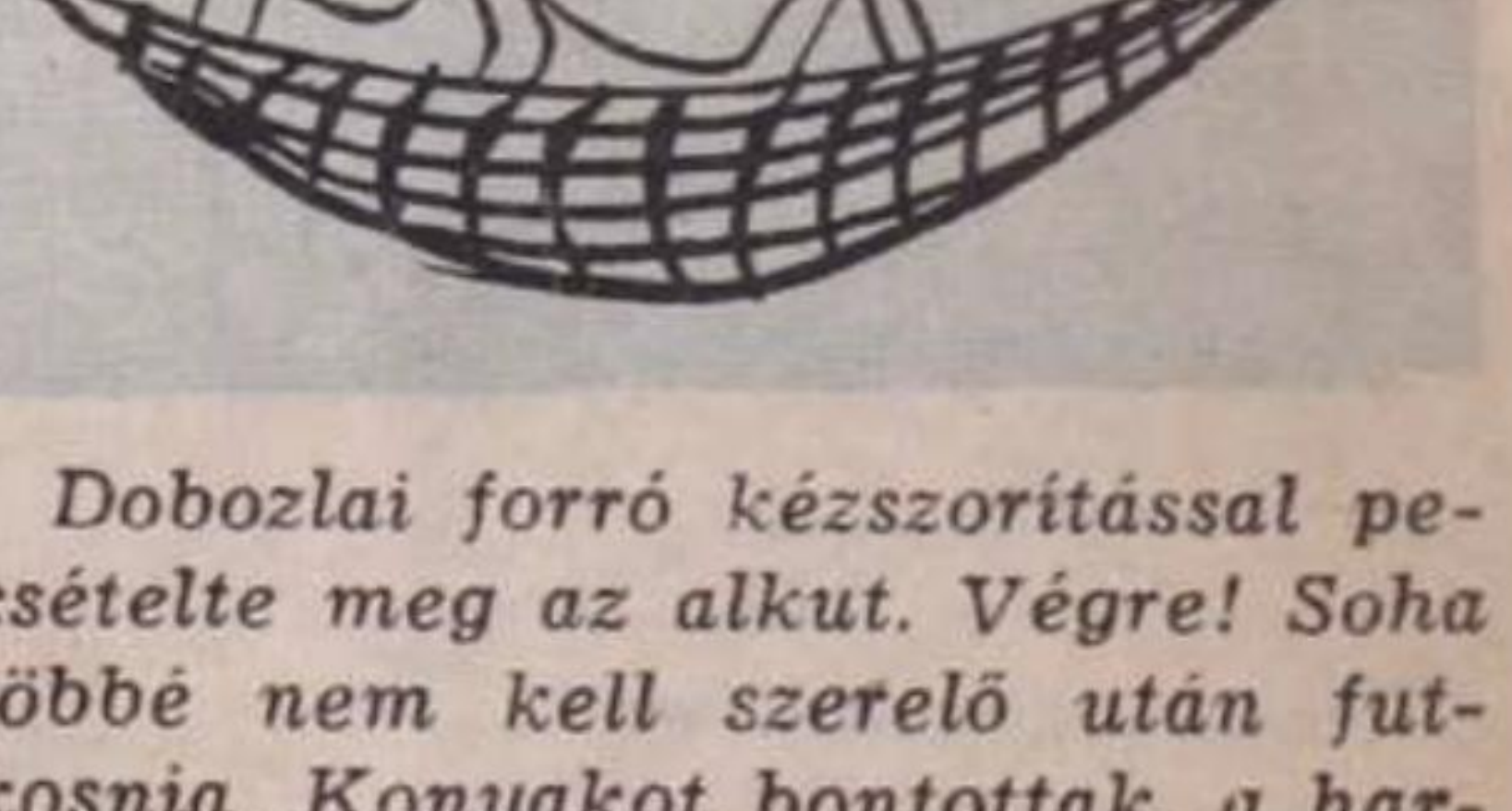

Dobozlai forró kézszorítással pecsételte meg az alkut. Végre! Soha többé nem kell szerelő után futkosnia. Konyakot bontottak, a harmadik pohár után Dobozlai azt suttogta ifjú felesége fülébe:

— Ha udvarolni akar a szerelő úr, legyél hozzá kedves. Mert nem bírok a tévé nélkül élni.

(g. sz.)

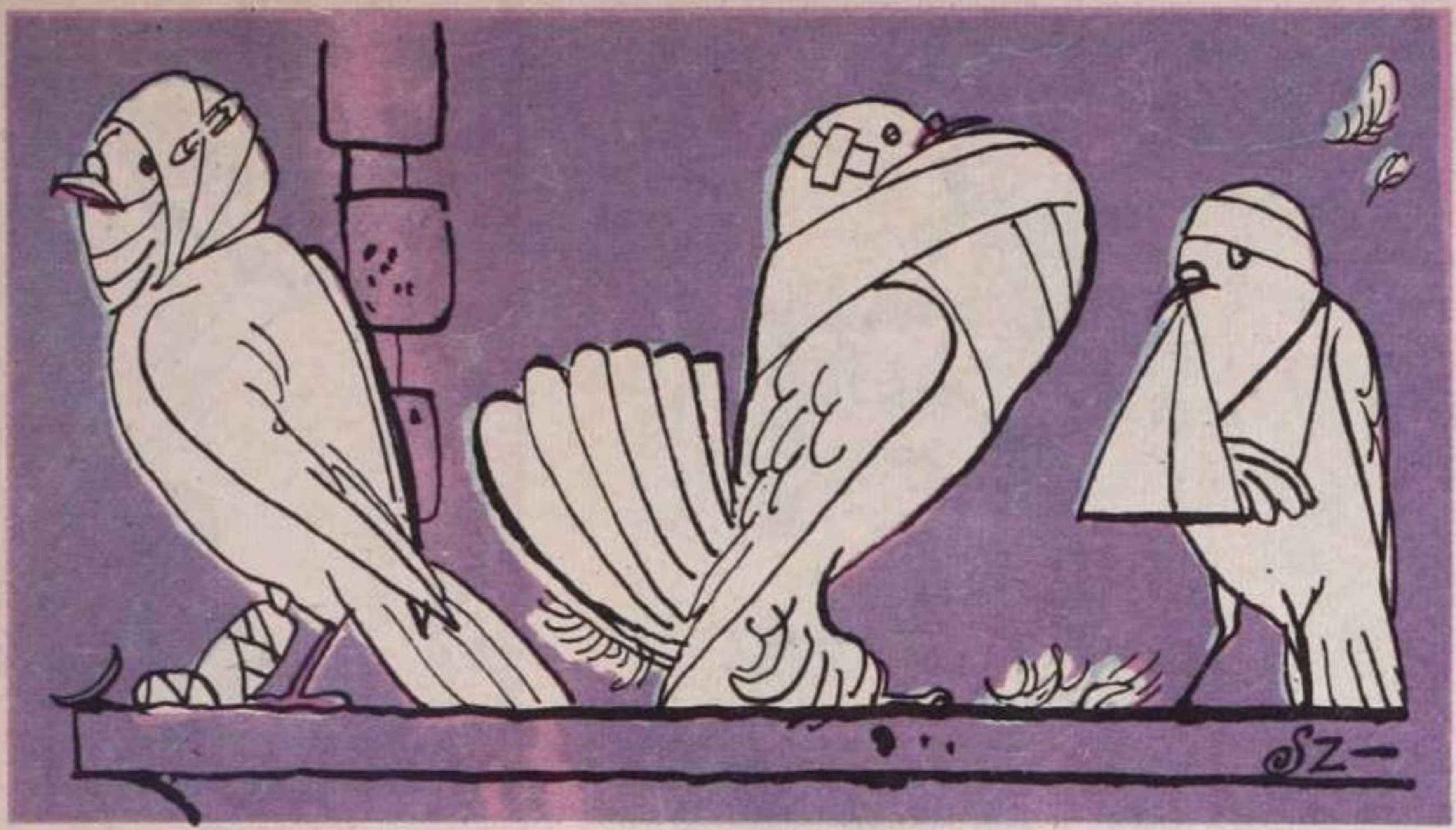

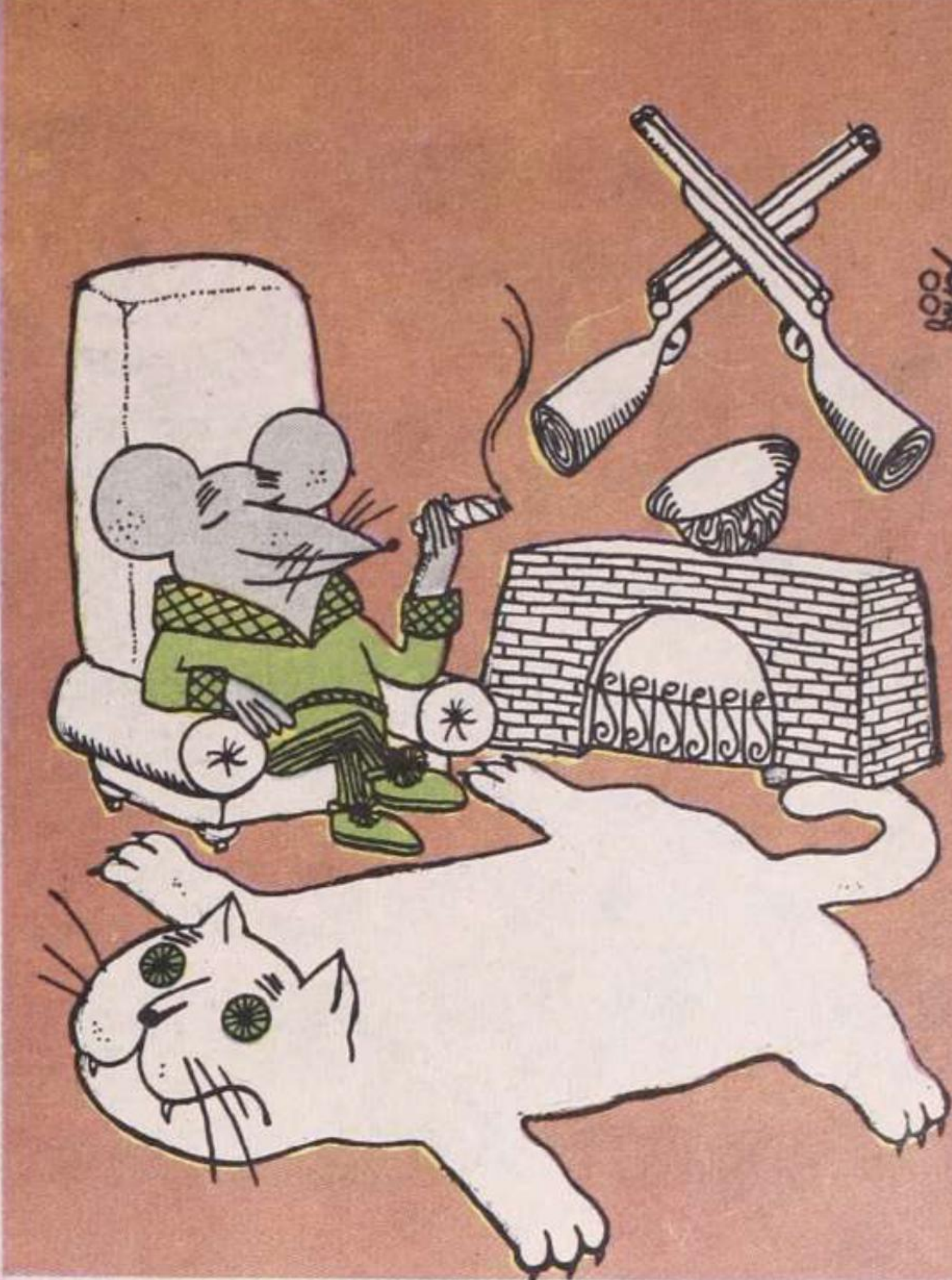

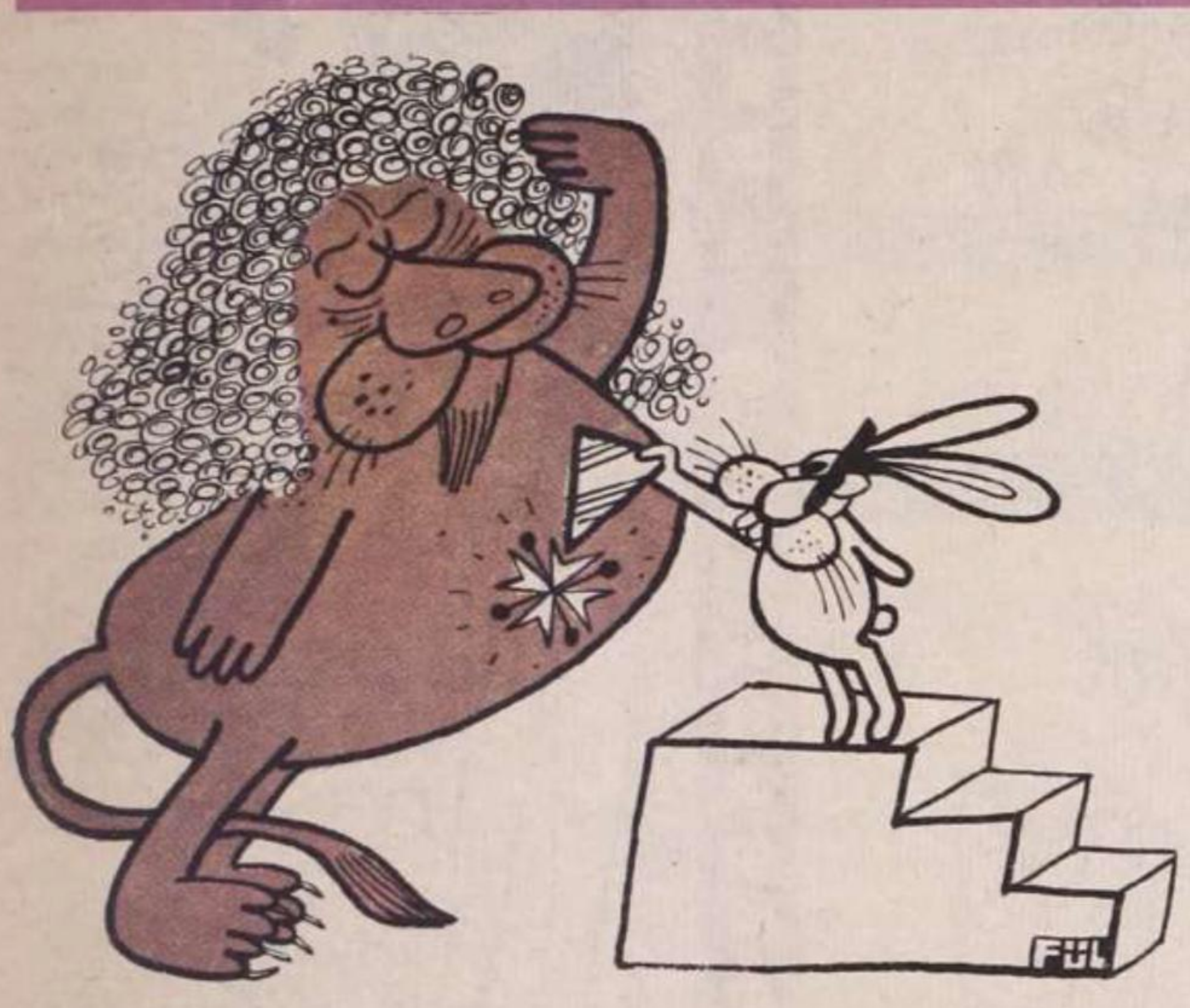

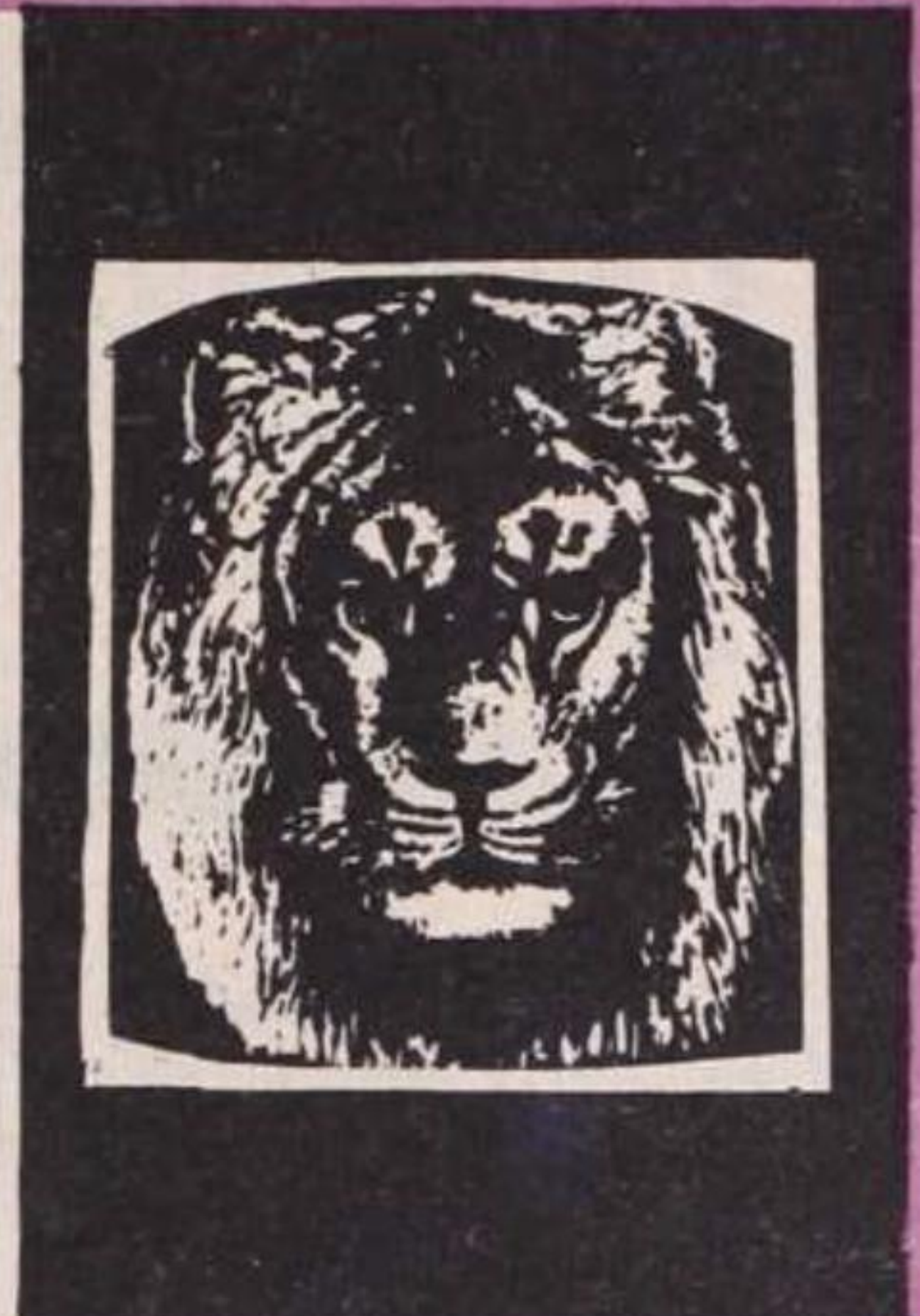

SZŰR-SZABÓ, BALÁZS-PIRI, FÜLÖP, HEGEDŰS, VÁRNAI, VASVÁRI, SAJDIK

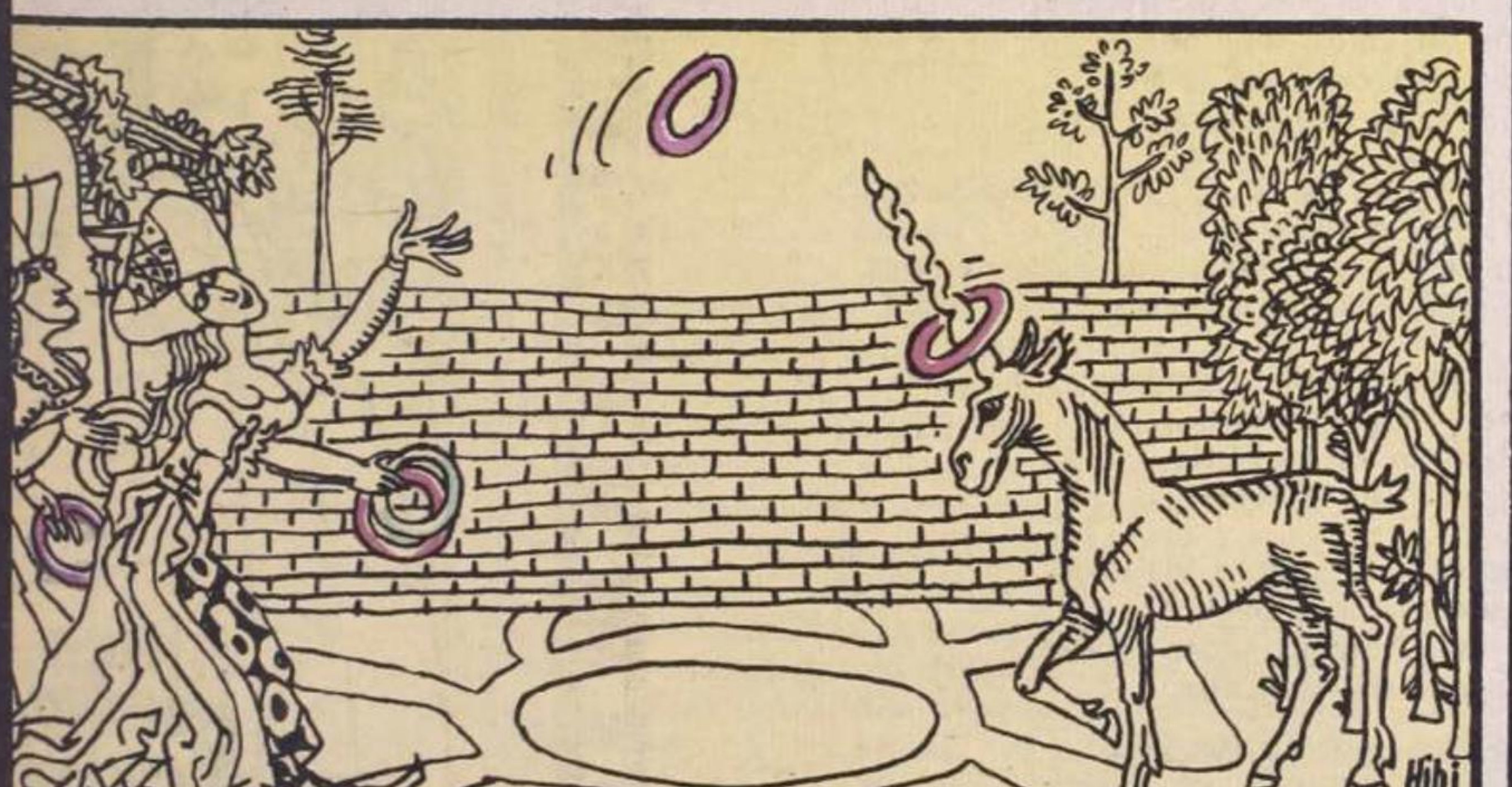

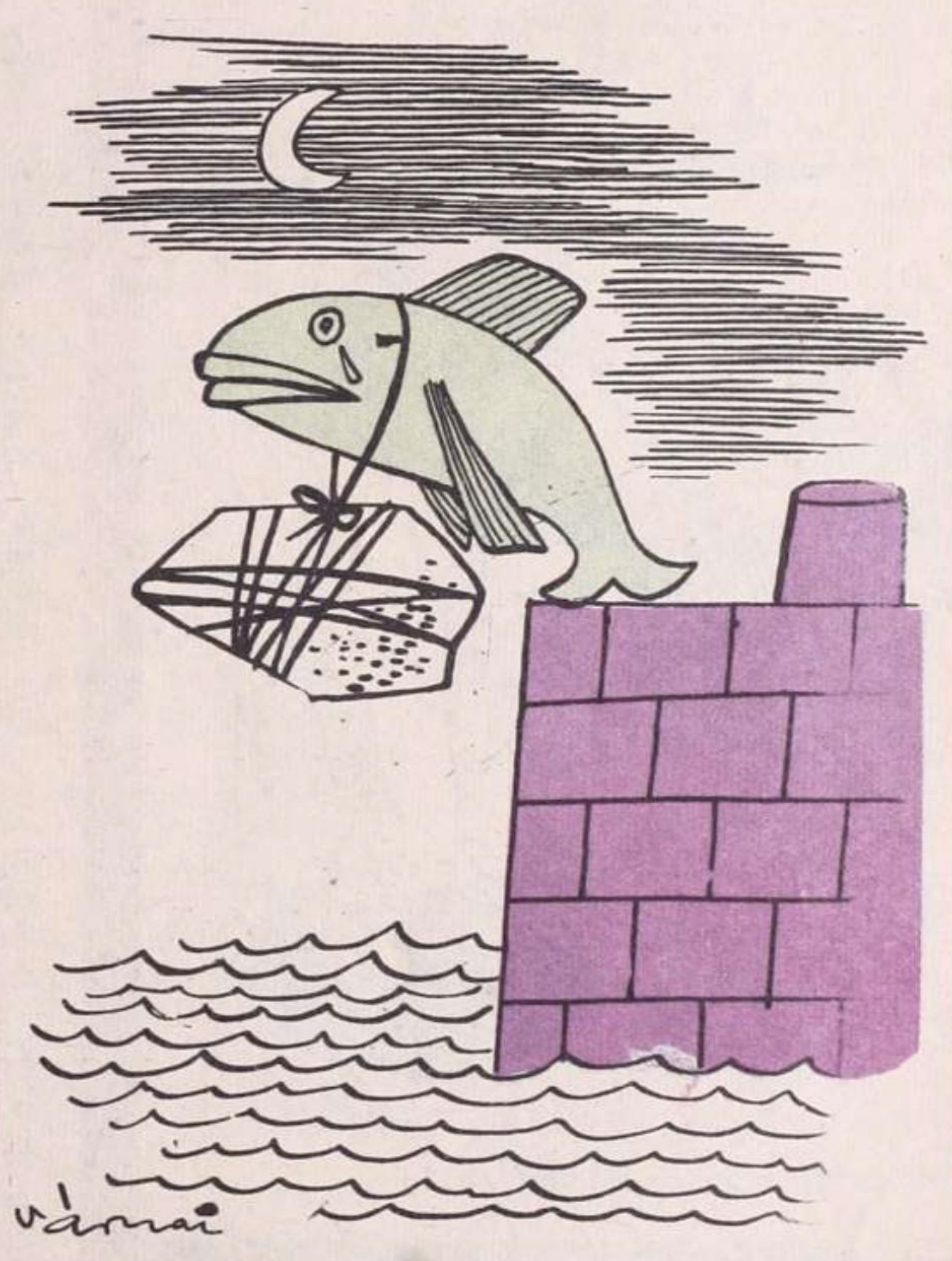

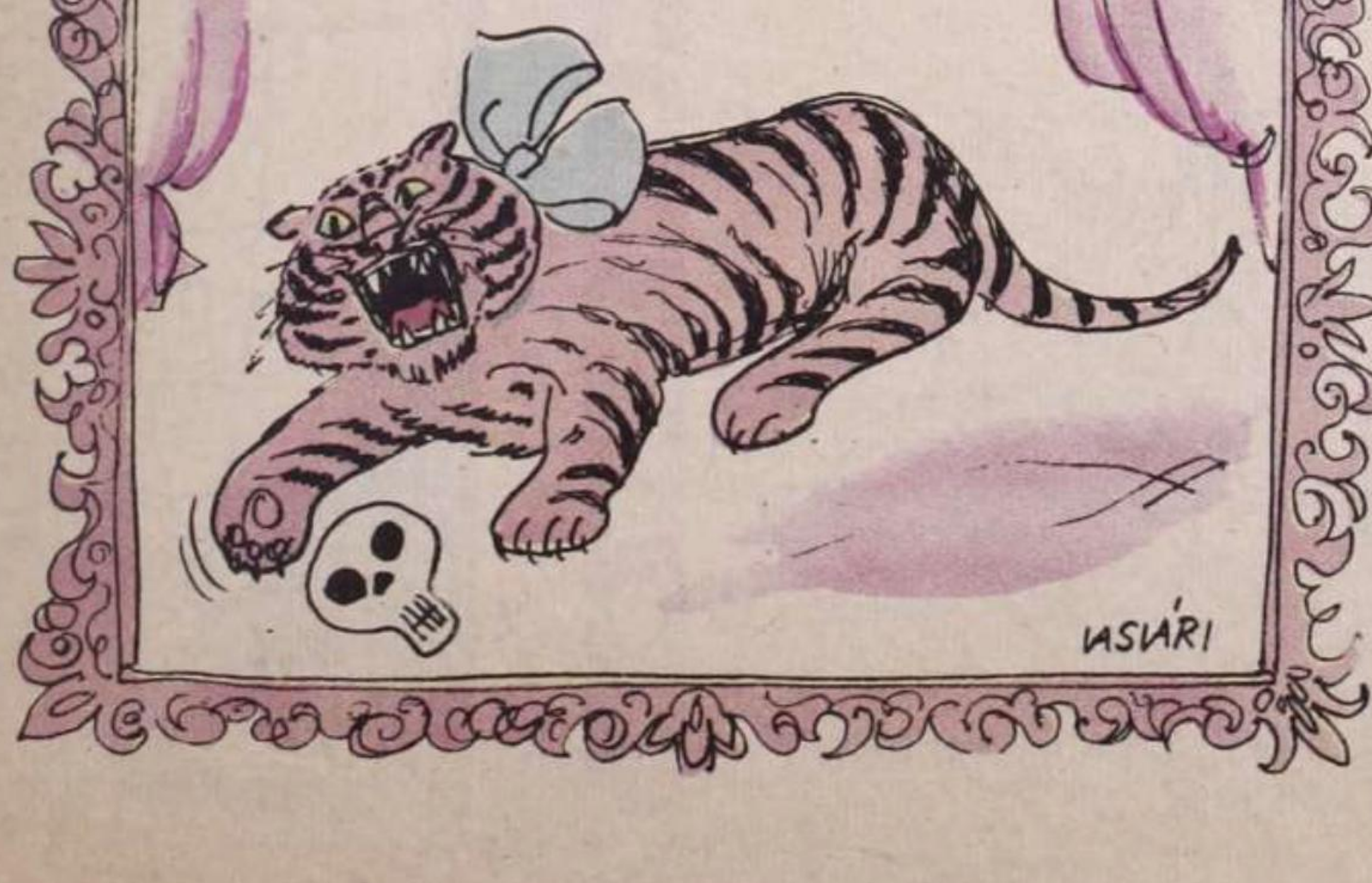

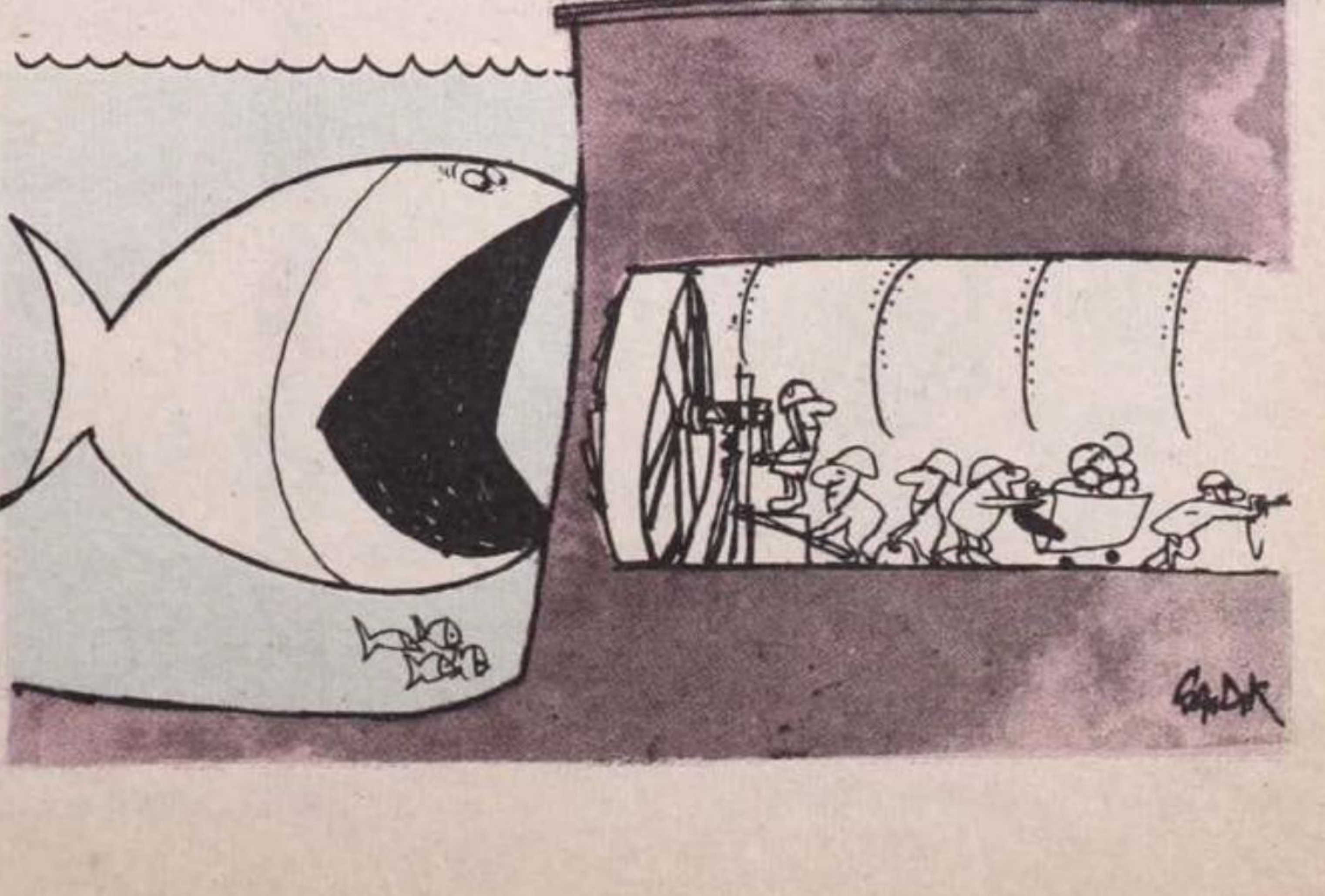

ÉLELMES MASZEK

Endrődi István rajza

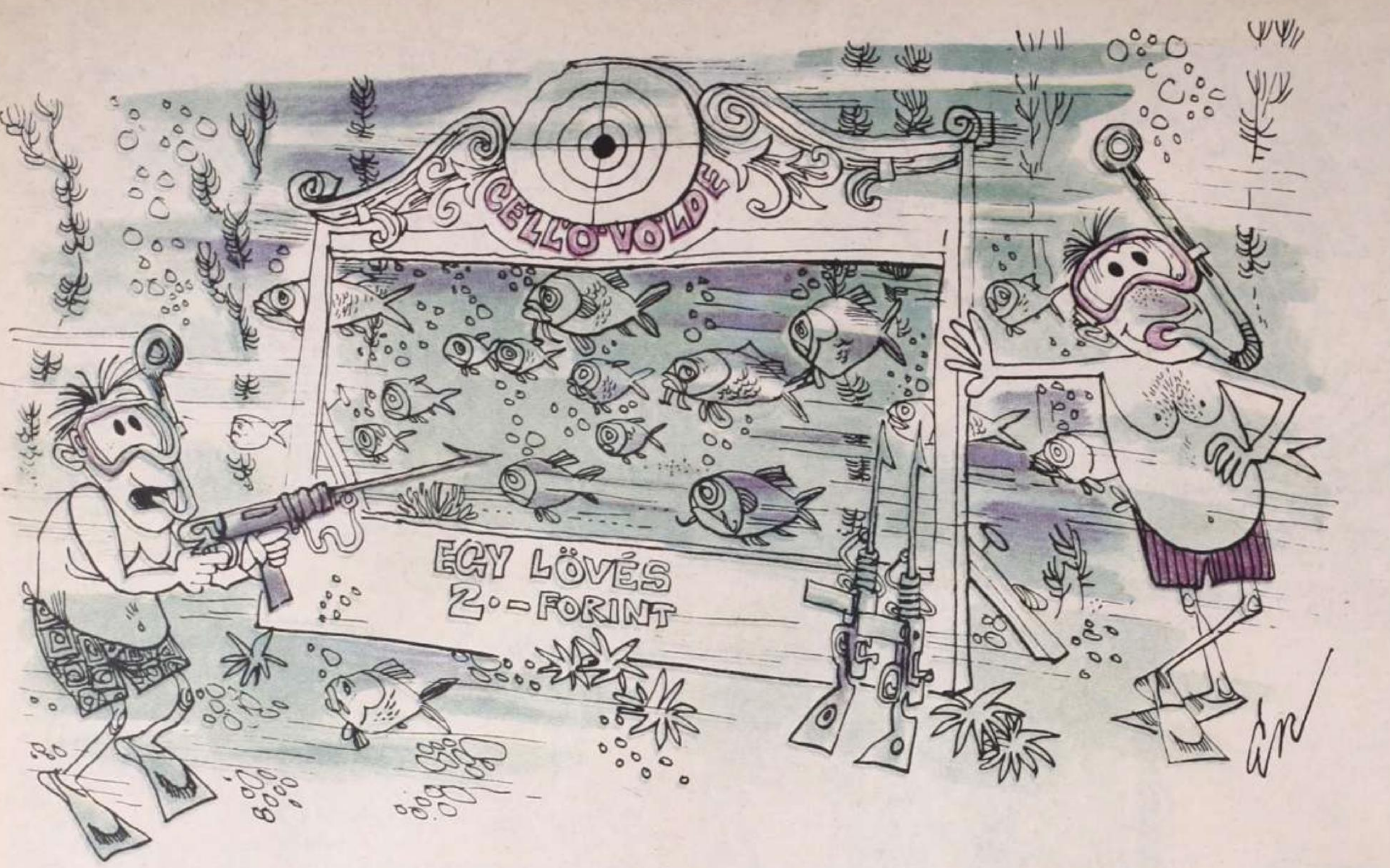
CÉLLÖVÖLDE
EGY LÖVÉS
2.- FORINT

ARTISTAVIZSGA

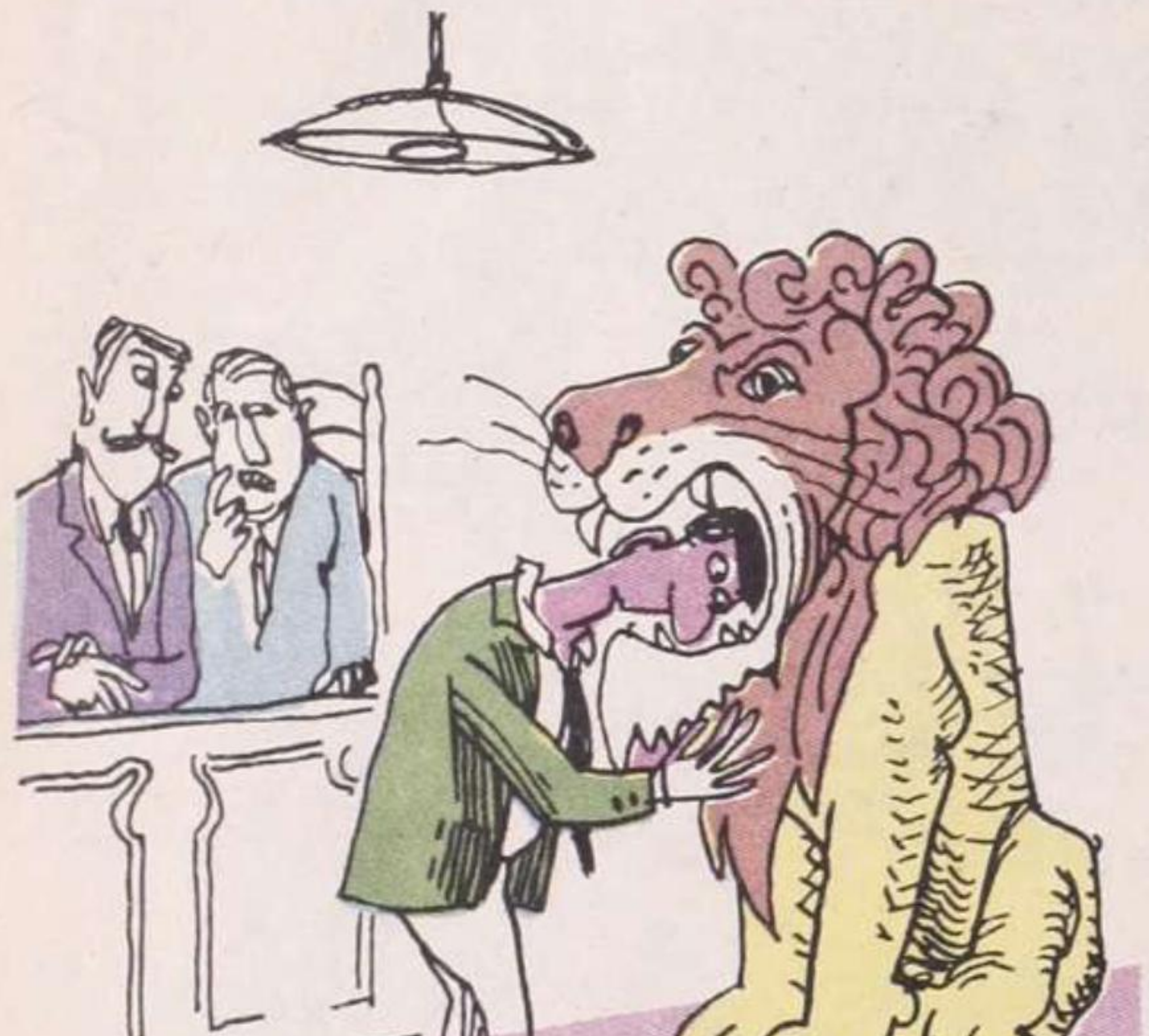

– Kár, hogy a fiúnak nincs érettségije . . .

TERMÉSZETBARÁT

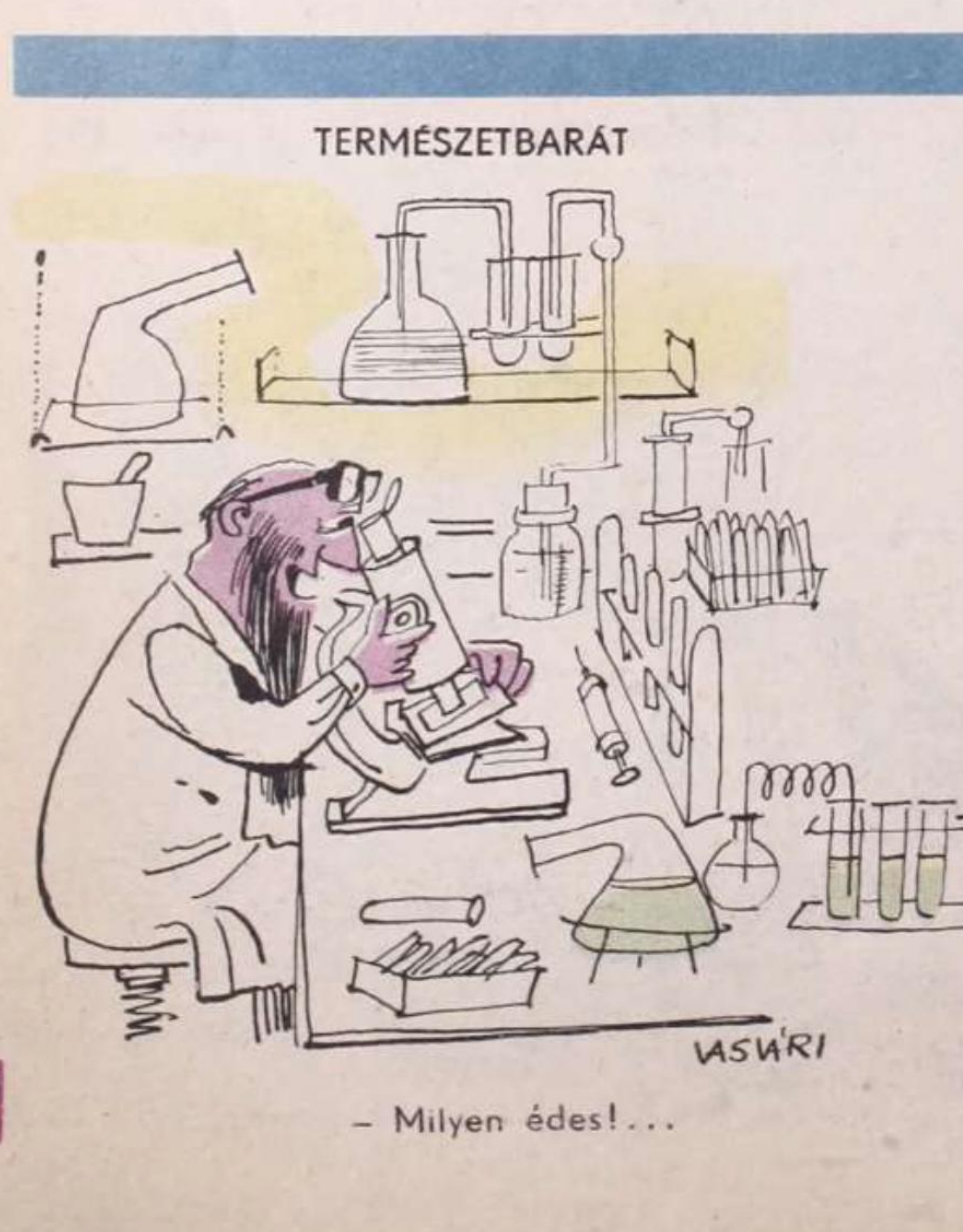

– Milyen édes! . . .

kis mese a házasságról

A Szigeten a lámpák épp kigyúltak,
a fák alatt fölvillant már az út
és megvilágította szőke Évit,
sőt főnökét, egy őszes férfiút.

A főnök szava csupa szép ígéret,
mely választ sürget és igenre vár,
míg Évike reszketve tétovázott,
mert balvégzetét, ó jaj, látja már.

Ám akkor, a nagy és drámai percben
egy másik pár ott velük szembejő
egy ifjú, talán huszonhatos férfi
és egy feltűnő, szép negyvenéves nő.

Egy üvöltés . . . egy sikoly . . . szembenállnak
a deresedő férj, s a feleség.
„Nem utaztál el?" – így visong az asszony,
a férj sistergi: „De most már elég!"

Egyszerre szólnak, mindig élesebben,
oly hévvel, mely egymást tépi szét . . .
Az ifjú férfi halkan megszólítja
a szintén hátramaradt Évikét:

„E jelenet családi . . . kedves kislány . . .
fölöslegessé lettünk, azt hiszem . . .
a legjobb lenne, hogyha elosonnánk?
Bár észrevétlenül, de sebtiben . . ."

El is surrantak ők a félhomályban,
oly megszeppentek és riadtak voltak . . .
de egymással oly őszintén beszéltek,
hogy pár hét múlva összeházasodtak.

Lovászy Márton

MAI ÉRZELMEK

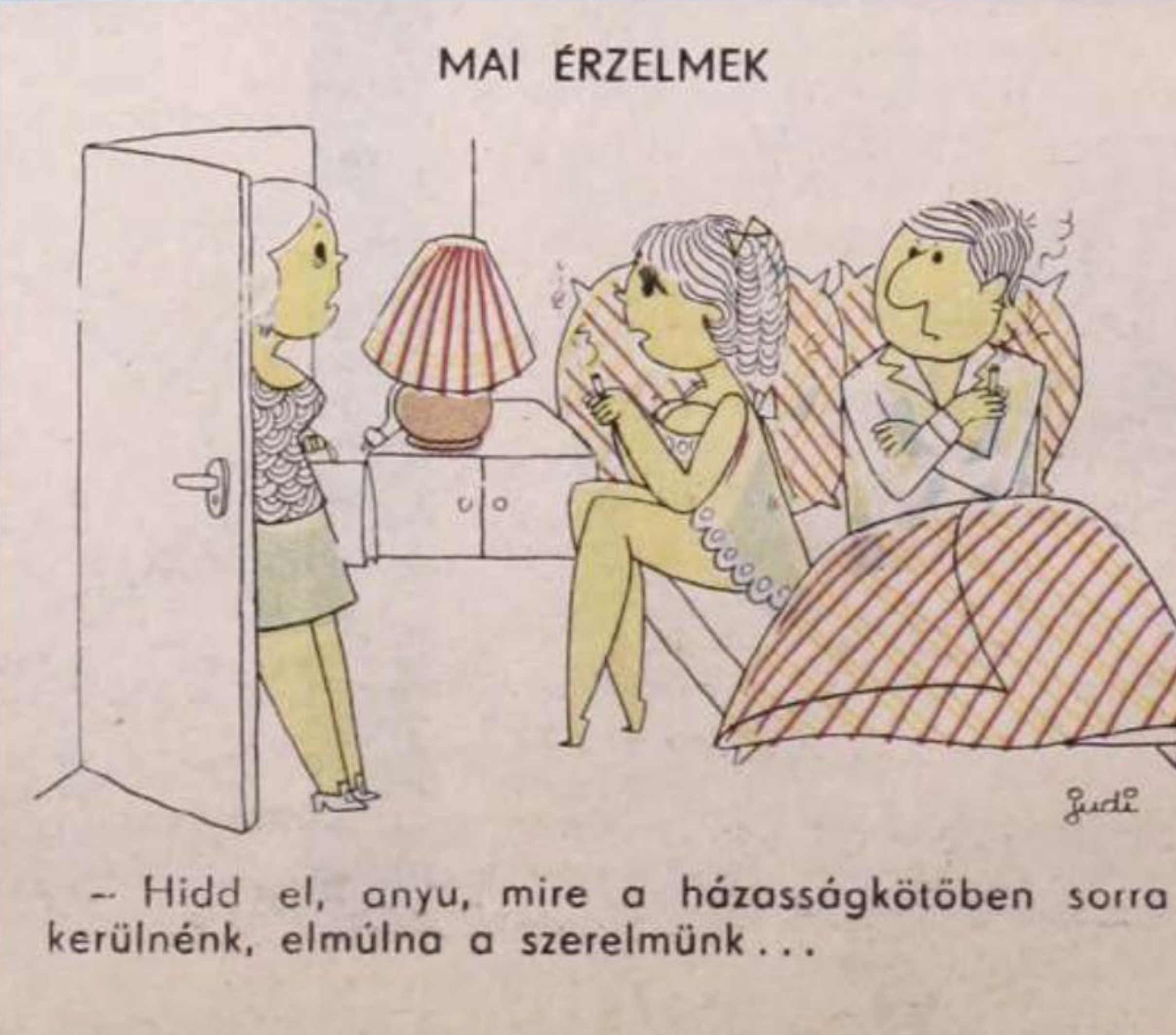

– Hidd el, anyu, mire a házasságkötőben sorra kerülnénk, elmúlna a szerelmünk . . .

E HETI HIRDETÉSEINK

OPTIMA
nagymosását elvállalja az
OPTIMA
nagyhatású mosópor

nincs messze Mexikó a tévén keresztül
VT
TV

-Befizette az autó szavatossági biztosítás második félévi díját?!
Akkor nyugodtan közlekedhet tovább

E HETI HIRDETÉSEINK

a jó nyaralás kellékei
NAP
VÍZ
és persze
SOK KÖNYV!
ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT

A VILÁG NAGY VASÚTJAI

Barát József rajza

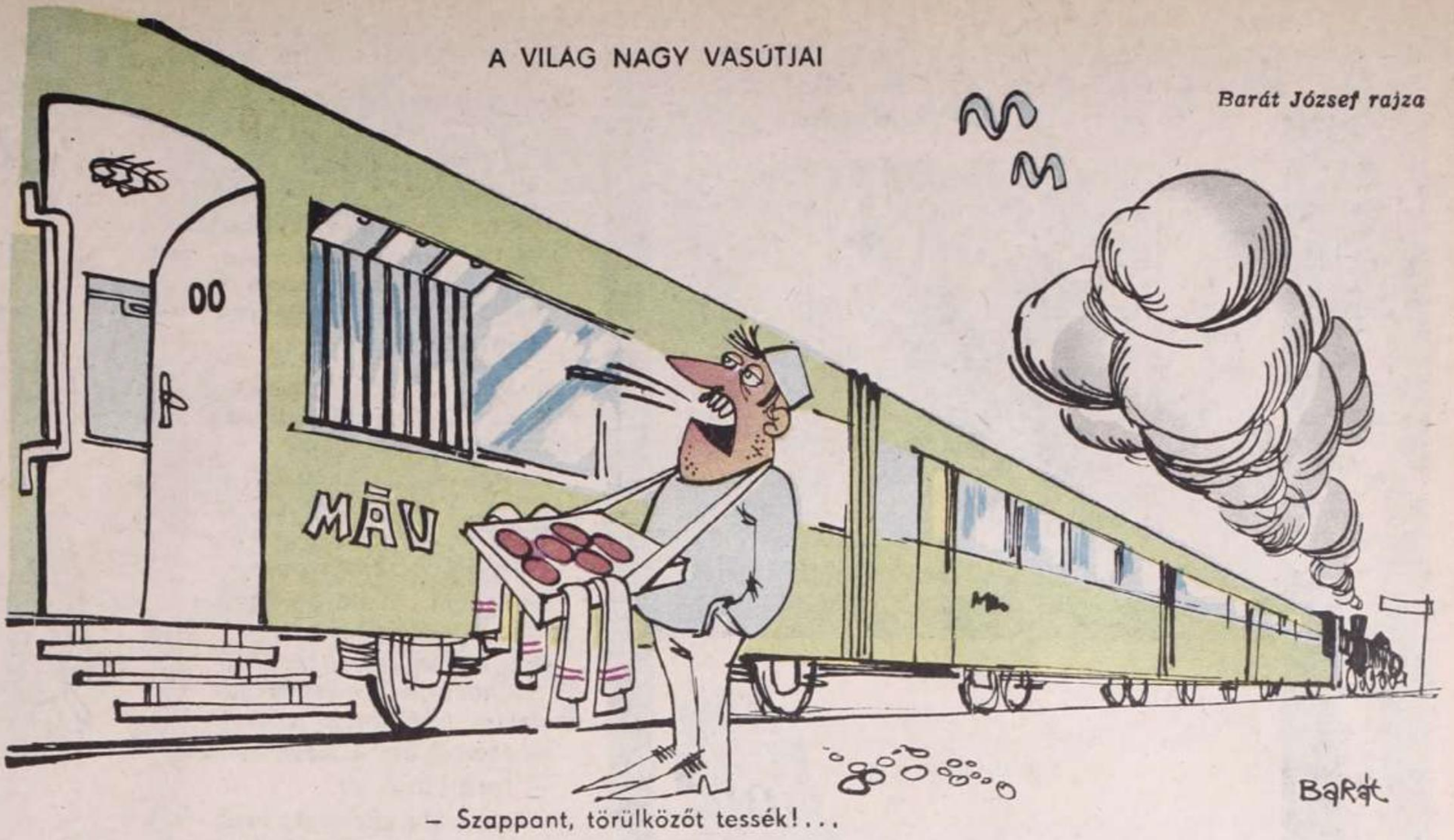

– Szappant, törülközőt tessék!...

zseb-diagnosztika

AZ IRIGY-KÓR

Az irigy-kórt előidéző okokat hiánytalanul felsorolni semmiféle terjedelemben nem lehetséges — mivel a kiváltó okok skálája végtelen. Elenyésző kivételtől eltekintve, bármi kiválthatja ezt a sok gyötrelemmel járó betegséget.

Az irigy-kór más szerveket is megtámad, de elsősorban a szemet. Nyomást gyakorol a látóizmokra, miáltal a beteg káprázatokban szenved. A káprázatok két fő csoportra oszthatók: 1. A páciens vízióinak összefoglaló tartalma: „Annak a másiknak aztán igen! Térdig rózsa, torkig gyönyörűség!". 2. A páciens sajnálni kezdi irigysége tárgyát, s annak szánalmas jövője dermesztő képekben jelenik meg előtte. A víziók összefoglaló tartalma: „Jaj a szegény, de keserves lesz a lecsúszása! Képességeihez mérve oly magasra emelkedett, hogy onnan már csak lefelé visz az út!" A megromlott látás következtében a páciensek első típusa tehát képtelen észrevenni a megirigyeltek bárminő fájdalmát. A páciensek második típusa viszont kövér bajokat akaszt a megirigyeltek nyakába, s esküdnének rá, hogy azok viselik is, mint a gyönyörködtető nyakéket.

Az irigy-kór továbbá az izomzat betegsége. Rángásokat okoz már kezdeti stádiumban is, csupán akkor szabad szemmel még nem látható. A fegyelmezettebb páciens tudatos erőfeszítéssel hosszú ideig képes rángásait leplezni. Később a rángások átterjednek az arcizmokra, s oly intenzívek, hogy a patológia elsápadásokkal párosulva kivallja önmagát. A rángások idővel vonaglássá fajulnak, végül pedig izomzsugorodáshoz vezetnek, mely utóbbi a tudomány mai állása szerint: gyógyíthatatlan. A zsugorodás rokonságot mutat azzal a tünetcsoporttal, amelyet a fösvények produkálnak. Őket a nyelv *zsugorinak* is nevezi, bebizonyítva ezzel, hogy már nyelvteremtő eleink is felfedezték a betegség mibenlétét. A rángásokban energiák ugranak össze, s nyilvánvaló, hogy nem is enyésznek el. Az energiák hamis kiegyenlítésre törekszenek. „Ugyan miért éppen neki minden, nekem meg semmi?! Ha annak olyan nagyszerű, hát majd segítünk rajta!" Ekkor az irigy-kóros mérges váladékot termel, az energia pedig megkeresi a módot, miként lövellje rá arra a nagyszerűre.

Noha az irigy-kór nem fertőző betegség, mégis alkalmas arra, hogy egészségesekben is patológikus tüneteket idézzen elő. Főként hipochondriás félelmet. Ha az egészséges egyén észreveszi, hogy rángások és mérges váladéktermelés okozója, rettegni kezd: vajon miért is olyan szerencsés éppen ő?! Ettől fogva maga is víziókat lát s azokban sötét színű bajok közelednek felé.

Az irigy-kór megtámadja továbbá a nyelőcsövet. Ha a betegség elharapózott, a páciens tésztaféléket sem képes lenyelni többé. Eleinte csak az olyan nehezebb fajsúlyú tésztát nem, hogy akad, aki sikeresebb, mint ő. Később a sütemény habja is fennakad a torkán — elég, ha a magáénál szebbnek véli a más frizuráját, vagy a nyakkendőjét.

Tekintve, hogy a tárgyalt kór súlyosan meggyötri a beteget, a tudósok világszerte buzgalommal kutatják a gyógymódokat. Ezeknek jelenlegi hiányában legalább a fájdalomcsillapítást igyekeznek kikísérletezni. Egyelőre azt is eredménytelenül. Az irigy-kóros semmiféle racionális összetételű tablettára, injekcióra nem reagál. Észérvekkel fájdalmai nem csillapíthatók. Hiába magyarázzuk neki napestig, hogy az a másik se a tökélyben él azért, az se csak a boldogságban úszkál szüntelen. Efféle érvek hiánytalanul leperegnek az irigy-kórosról. Gyógyítására csak akkor lesz reményünk, ha a szervek átültetésében oly rohamosan fejlődő orvostudomány eléri majd, hogy az irigy-kóros egész személyét átültetheti idegen bőrbe. Így a beteg további tapasztalatait a más bőrén érzi majd. A donor természetesen a megirigyelt alany lesz.

László Anna

ABSZOLÚT UDVARIASSÁG

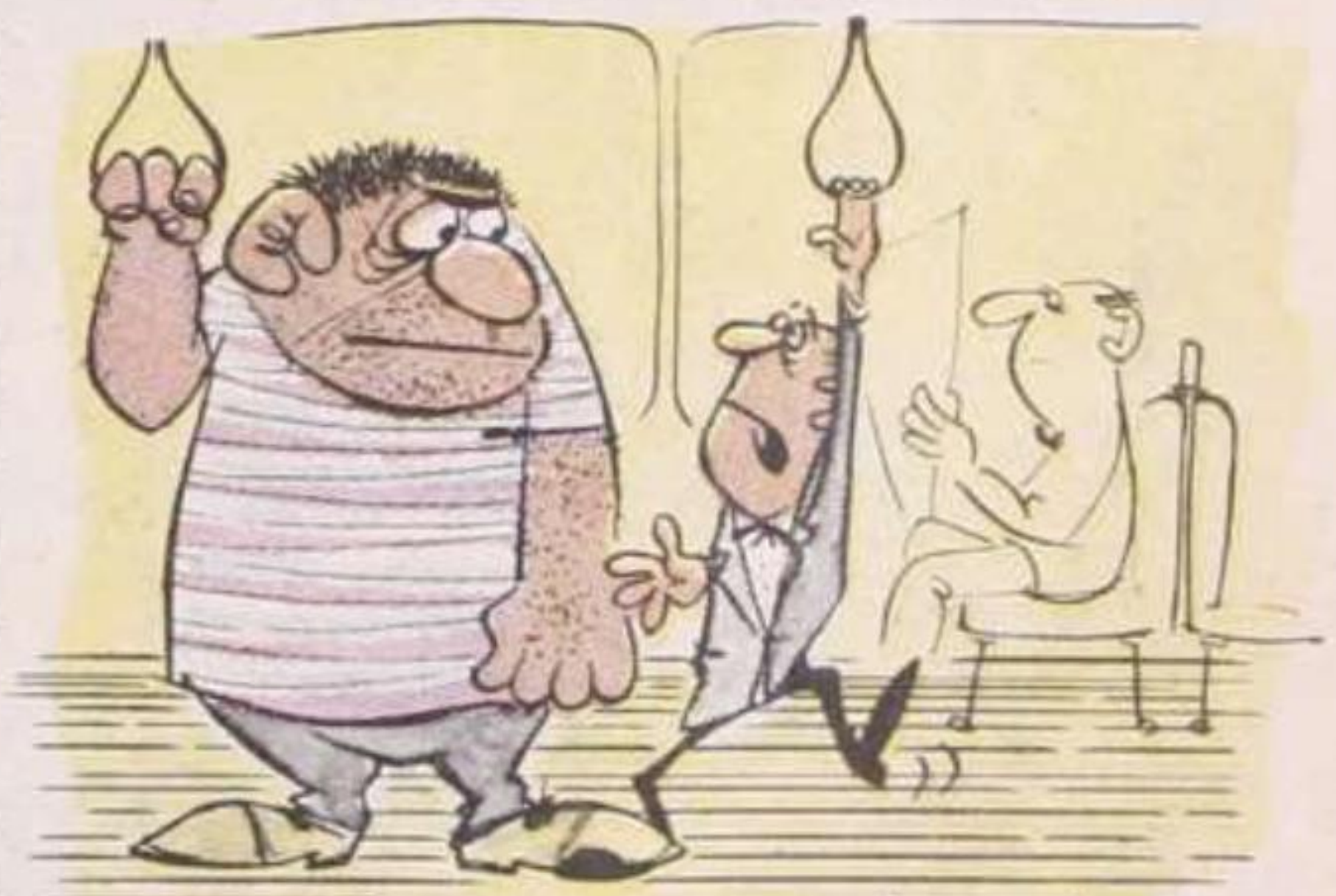

– Ezer bocsánat, de kénytelen voltam felszisszenni.

FOTÓZZON A LUDASNAK!

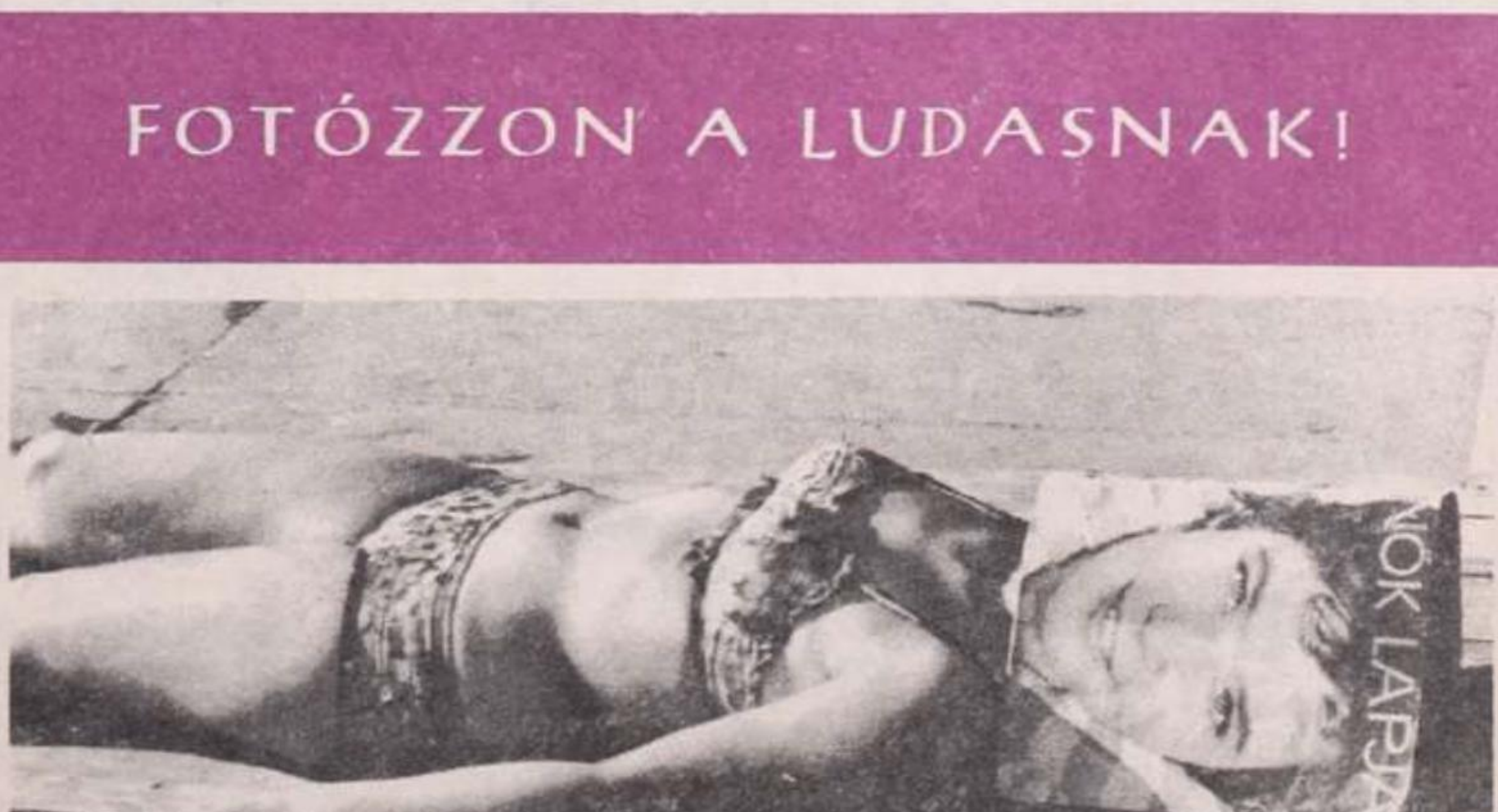

Fejátültetés magyar módra

(Papp Gábor, Debrecen)

IMPORT HUMOR

EGY LONDONI BÖRTÖNBEN

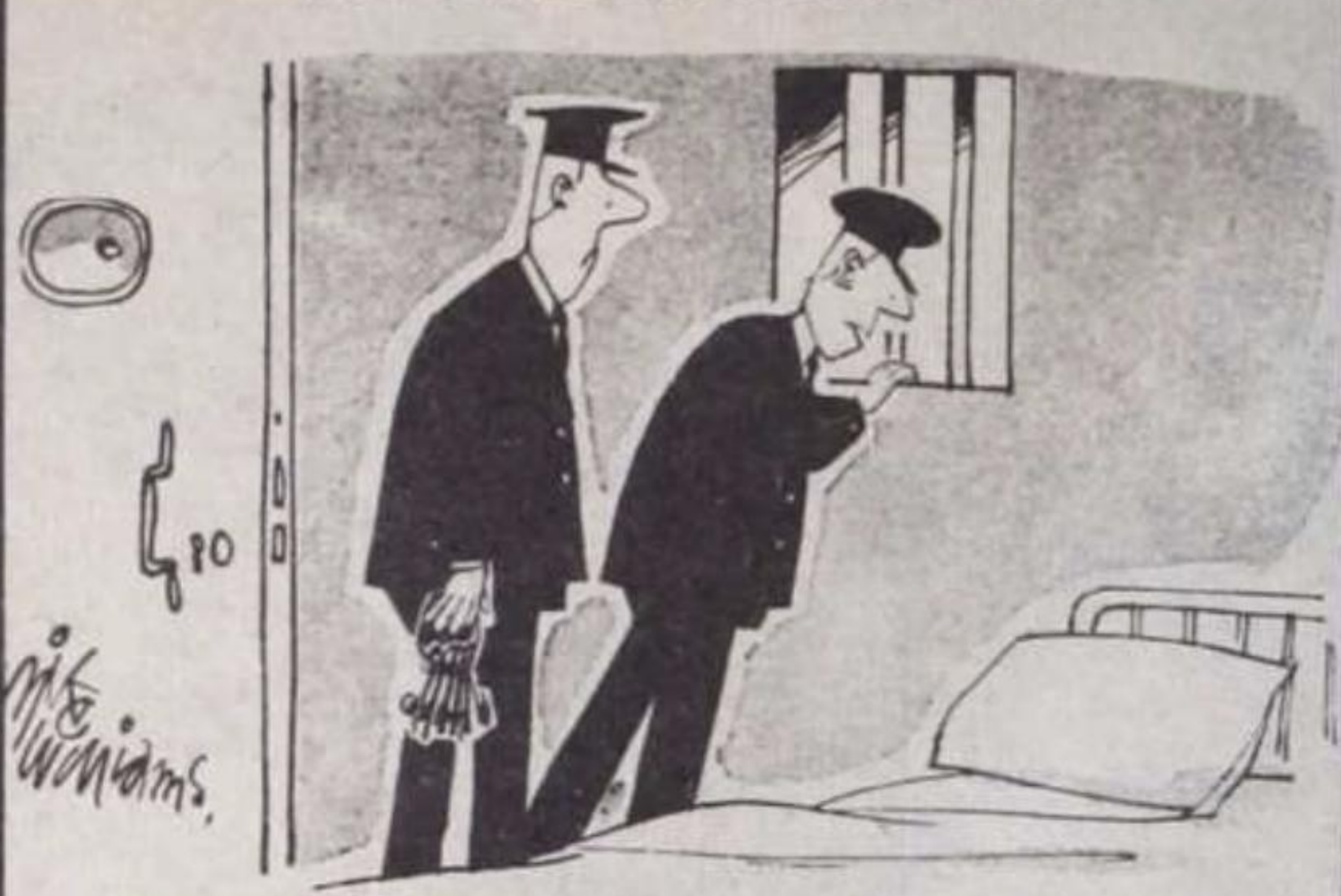

– Ahá, szóval ezért folytatott éhségsztrájkot?

FOGHÚZÁS

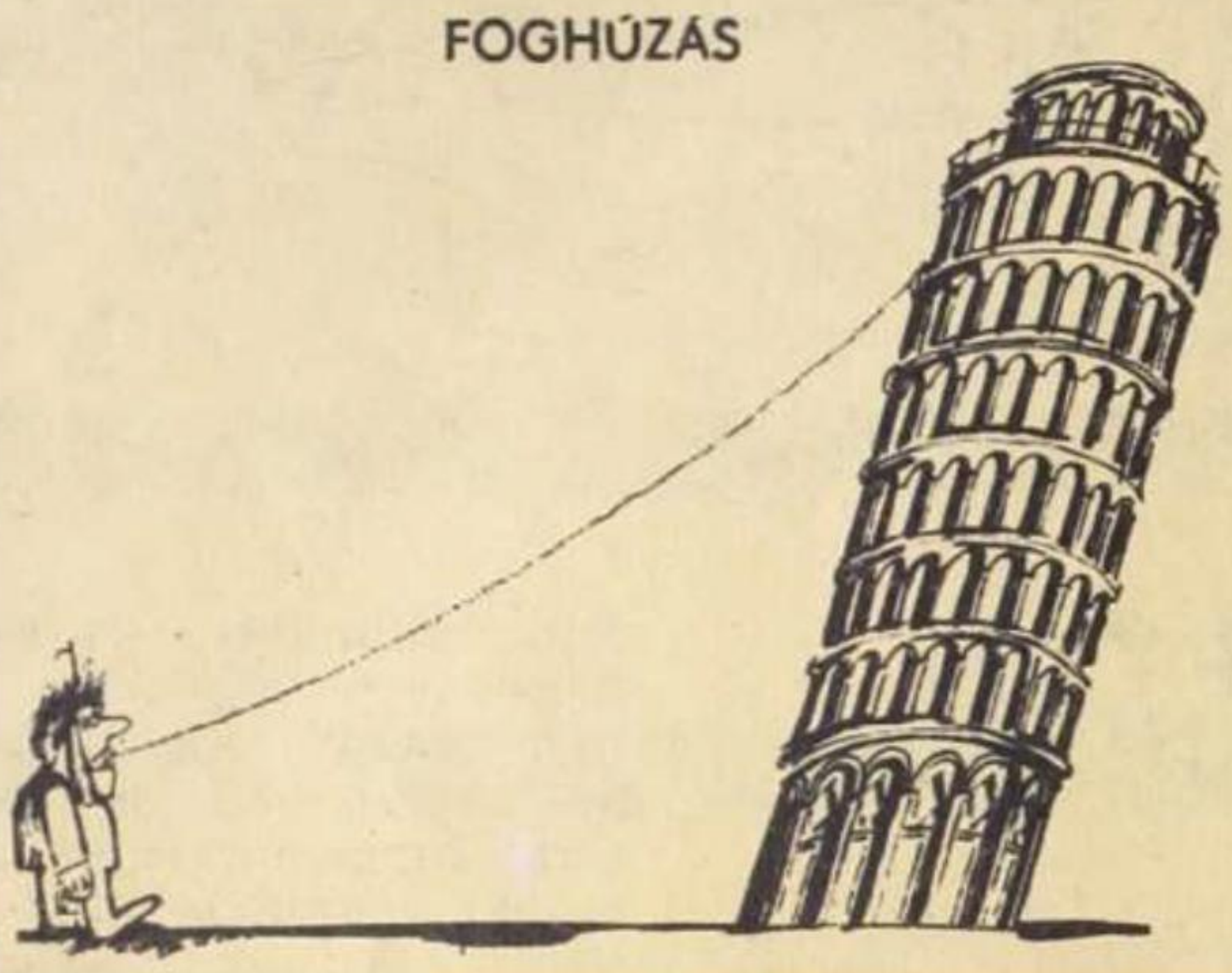

ESKÜVŐI EBÉD

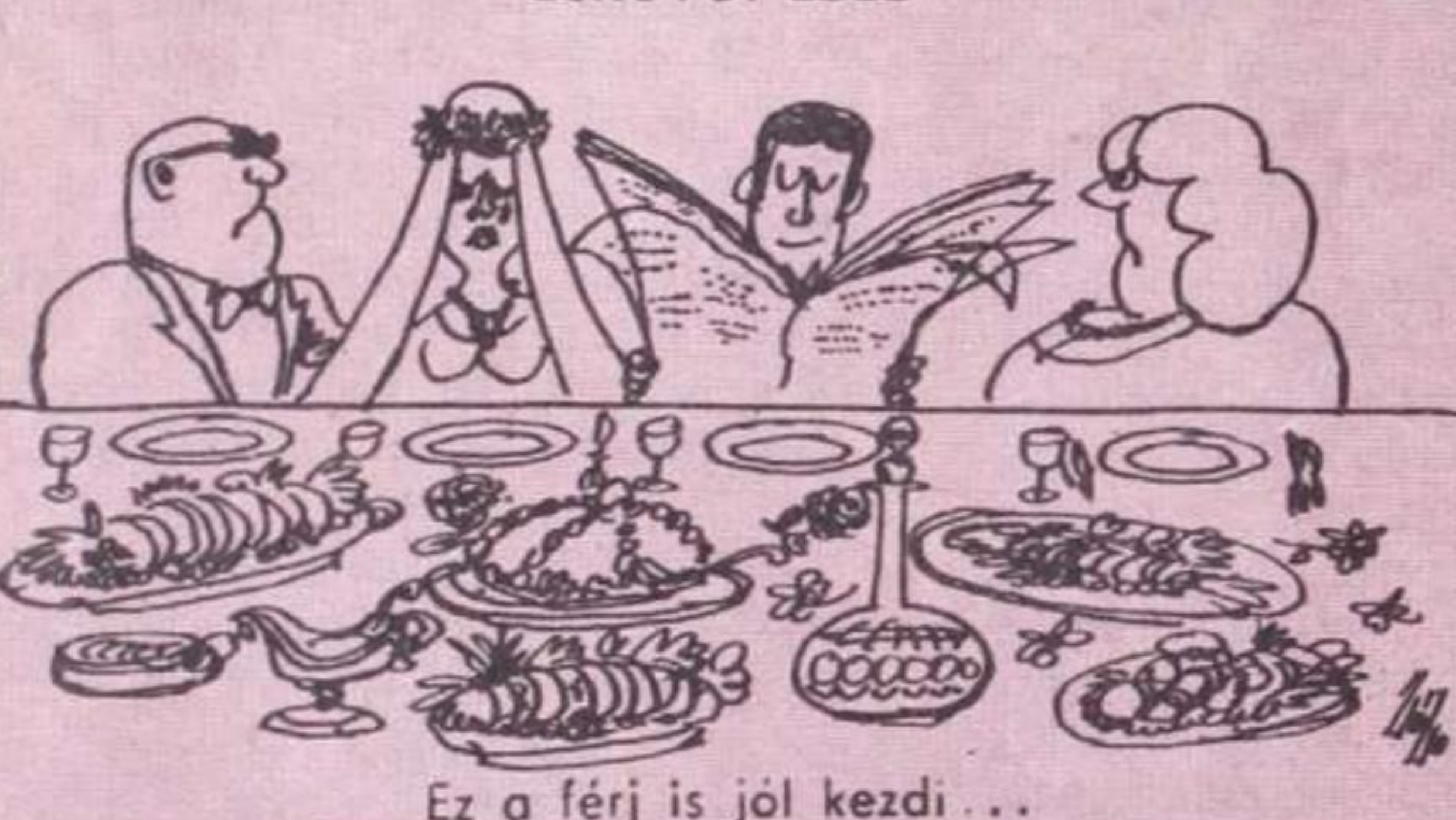

Ez a férj is jól kezdi . . .

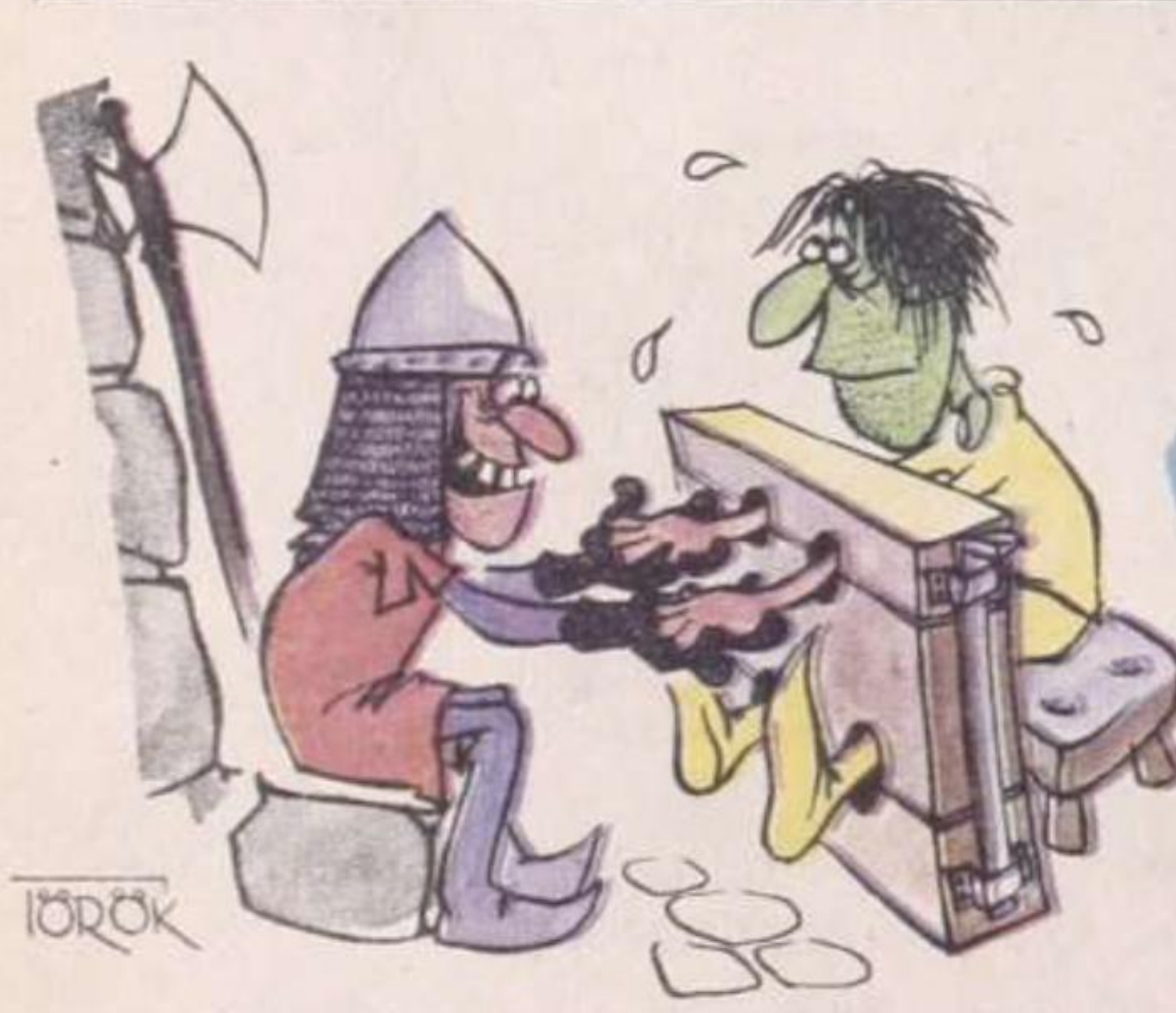

HELYZETI ELŐNY

Verespecsenye

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

A bíró elé egy csavargót vezetnek, aki rablógyilkossággal van vádolva.

— Ismeri ezt a kést? — kérdi a bíró, felmutatva a bűnjelet.

— Nem, kérem szépen.

— Szóval tagad. Vigyék vissza a cellájába!

Egy hét múlva a bíró újra előhozatja a csavargót és ismét felmutatja a kést.

— Ismeri ezt a kést?

— Igen, bíró úr.

— Na hála istennek, csak hogy kezd vallani. Hát halljam, honnan ismeri ezt a kést?

— A bíró úr mutatta a múlt héten.

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

TÚL HANGOS AZ „ÉJJELIŐR”!

A Ludas Matyi segítségét kérem a Városmajor utca elején lakók nyugalma és pihenése érdekében. Az utca 12—14. sz. telkén — a városképet csúfító vityillókban — működik a Budapesti Autójavító Ktsz. Télen egész évi füstszükségletünket biztosítják a vityillók kéményei. De a nyári szezonra is tudnak szolgálni „kedves” meglepetéssel. Minden bizonnyal nem hallottak még elektromos jelzőberendezésről, ezért egy baritonhangú házőrző kutyát alkalmaztak (gondolom próbaéneklés után) — éjjeliőrnek. A kutya munkája az ugatás, munkaideje 22 órától reggel 7-ig tart. Ezt kiváló szorgalommal végzi — falun nevelkedett mai társai sem ugatnak meg ilyen lelkesedéssel minden embert és minden járművet. Aludni ettől a négylabú baritonistától még csukott ablaknál sem lehet. Jómagam is kutyabarát vagyok, tudom, hogy olcsó munkaerőként dolgoztatott, fáradhatatlan éjjeliőrünk csak a nemtörődömség áldozata — tehát kolléga is a bajban. Ő szorgosan őrzi a ktsz javait, de vajon ki őrzi meg tőle a mi „javainkat”: éjszakai nyugalmunkat és pihenésünket?

Dr. F. É.
Budapest

KÜLFÖLDI ROKON

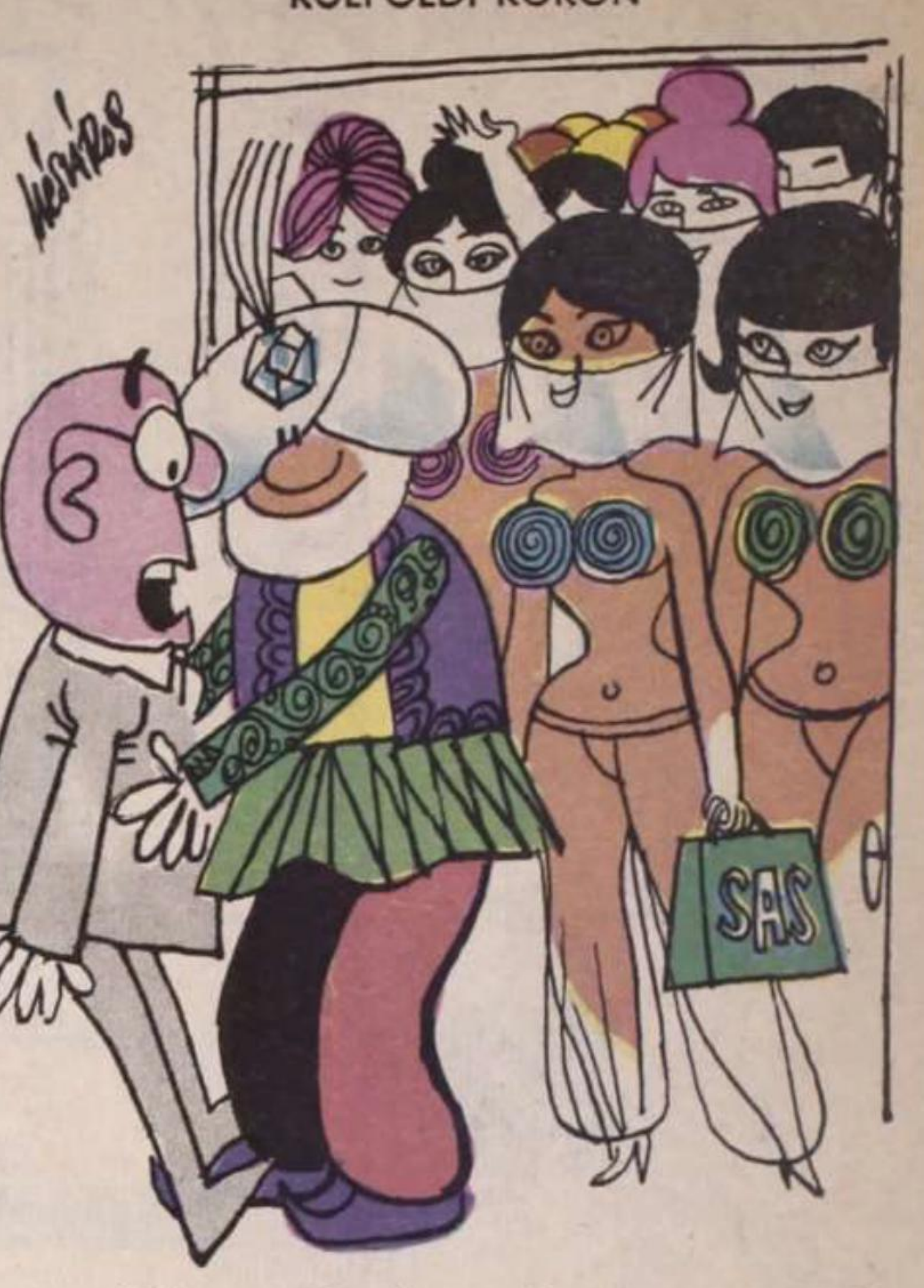

– Miért nem írtad meg, hogy megnősültél?

A BÁRKÁN

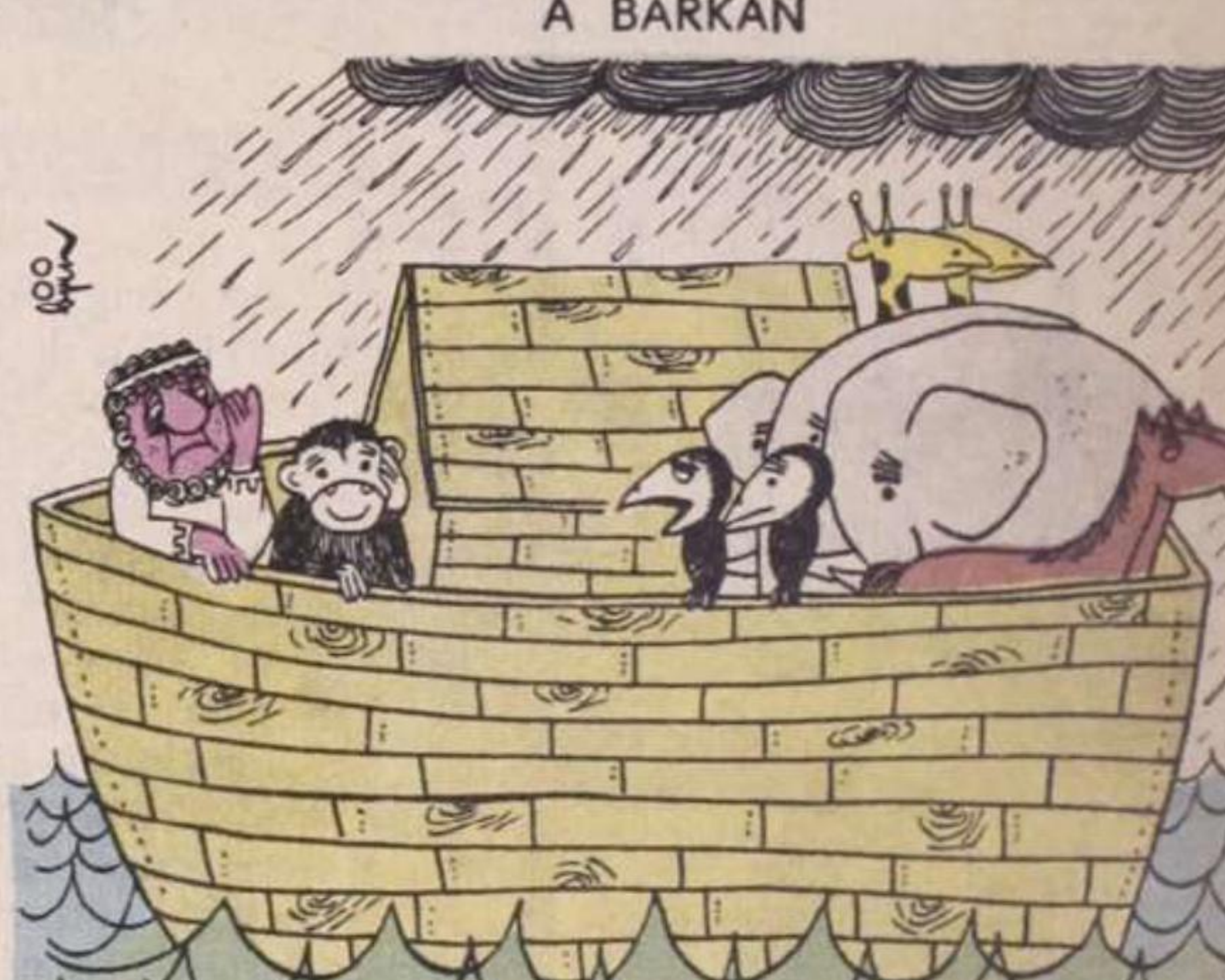

– Soha nem mulasztja el fitogtatni, hogy rokona a górénak . . .

SZEGÉNY KIS CSATÁR

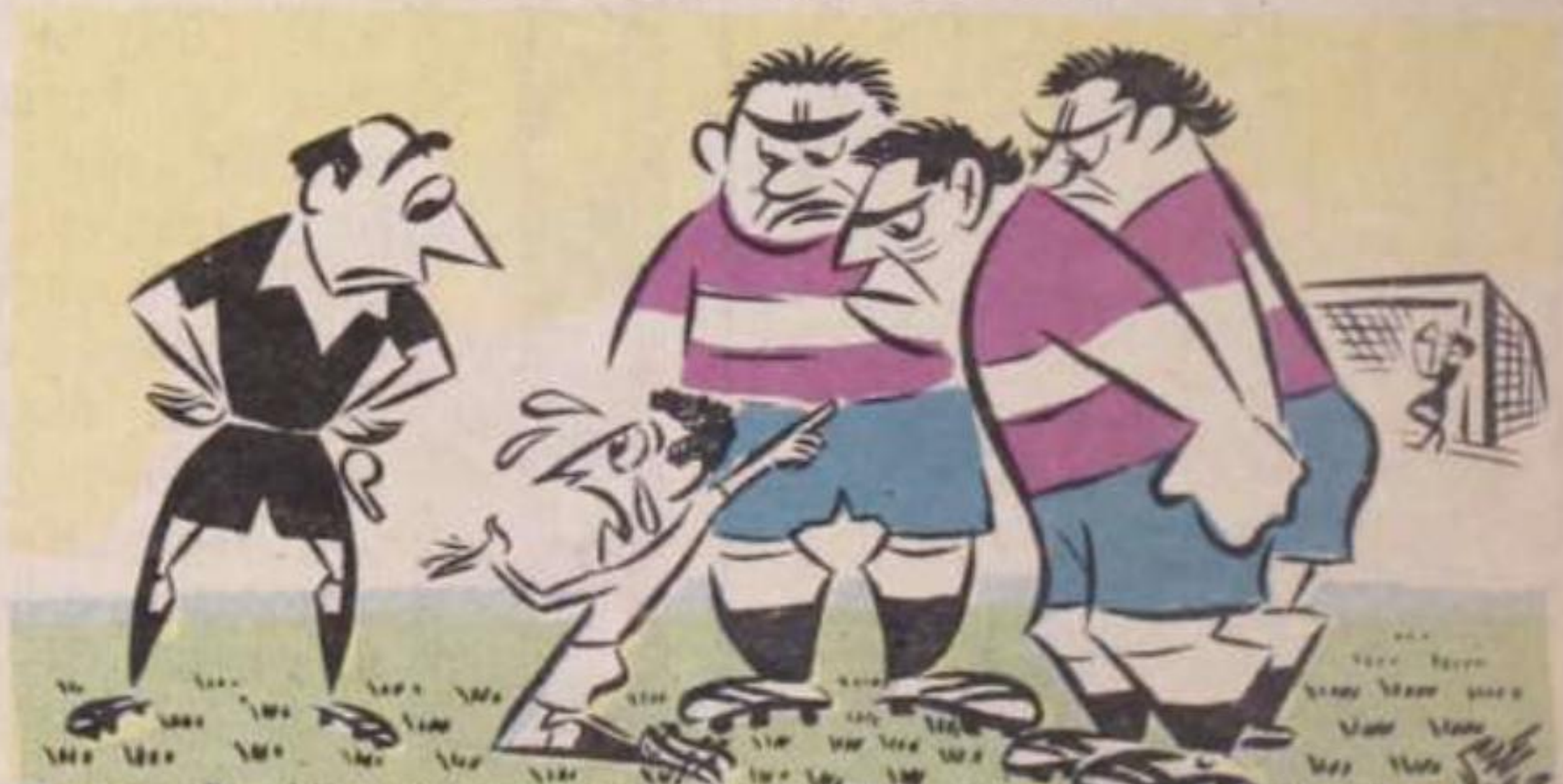

– Bíró úr, nem eresztenek át!

ELŐKÉSZÍTÉS

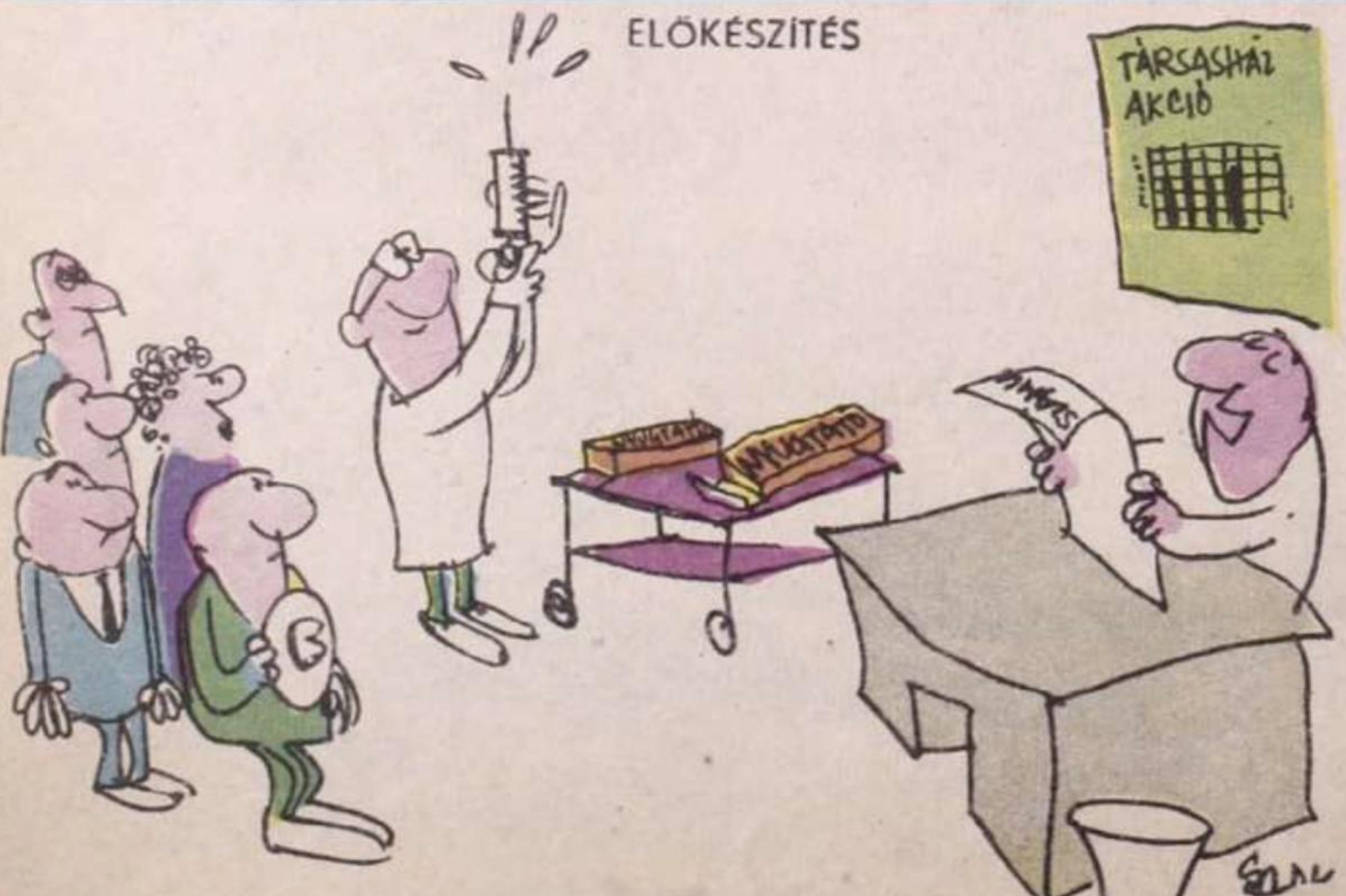

– Mielőtt felolvasnám az építési költségeket, szíveskedjenek az ügyeletes orvos elé fáradni!

TENGERI KALAND

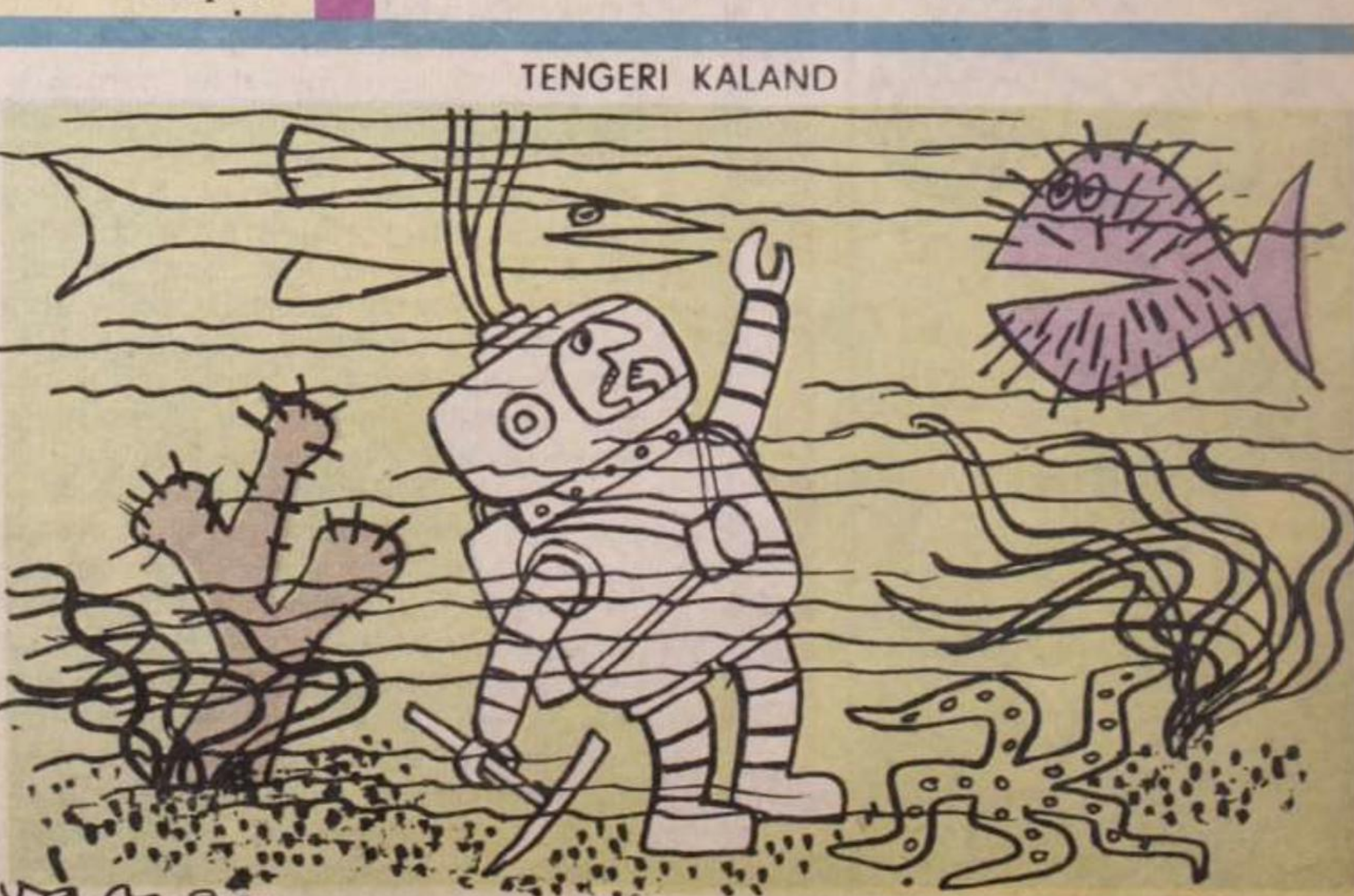

– Halló, húzzanak fel! Vizet akarok inni!

„Gyilkosságot tervez Chicagóban?”

(Amerikai légi reklám)

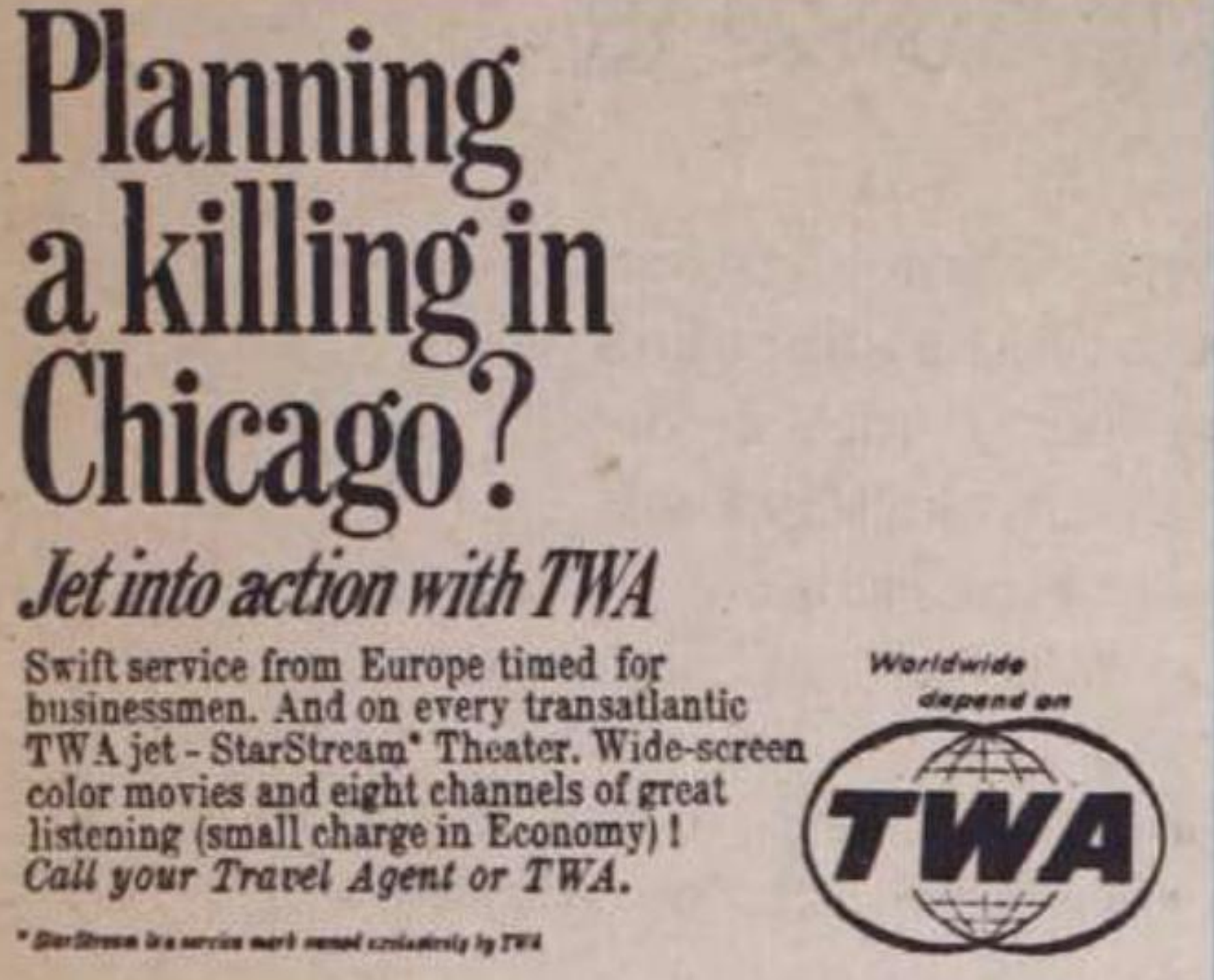

Planning a killing in Chicago?

Jet into action with TWA

Swift service from Europe timed for businessmen. And on every transatlantic TWA jet - StarStream* Theater. Wide-screen color movies and eight channels of great listening (small charge in Economy)! *Call your Travel Agent or TWA.*

Worldwide depend on TWA

* StarStream is a service mark owned exclusively by TWA

Az egész persze csak hirdetési ötlet, de talán nem érdektelen, hogy a TWA nevű nagy amerikai repülőtársaság hogyan csalogatja az utasokat. Az amerikai lapokban megjelent hirdetés szerint a TWA sugárhajtású gépére ül az okos ember, ha sürgős gyilkolnivalója van valamelyik távoli nagyvárosban... Afféle amerikai „Üdüljön a Balaton mellett!” típusú hirdetés...

FOLYTATÁSOS REGÉNY

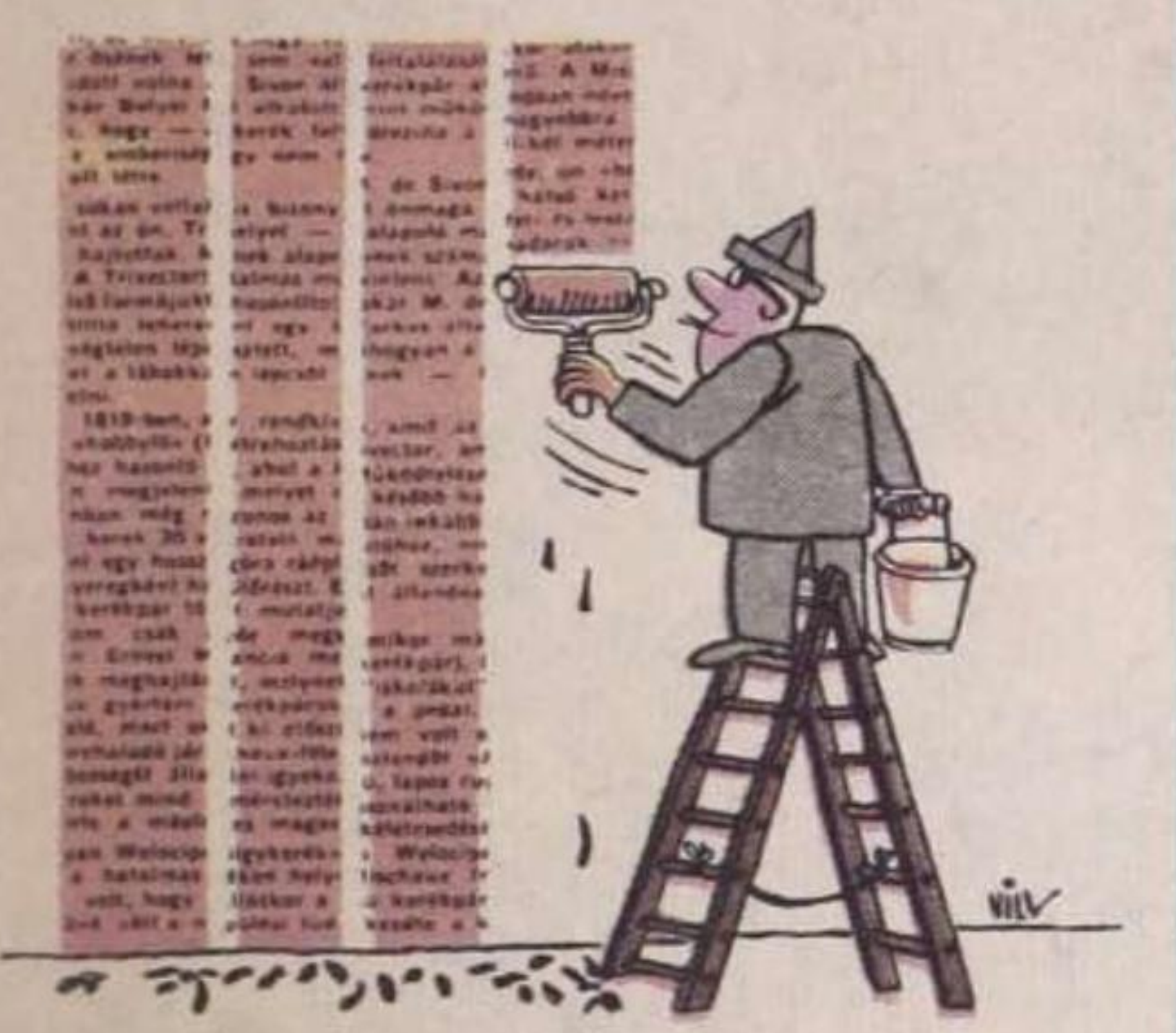

RÉBUSZ

25. sz. rejtvényünk megfejtése:

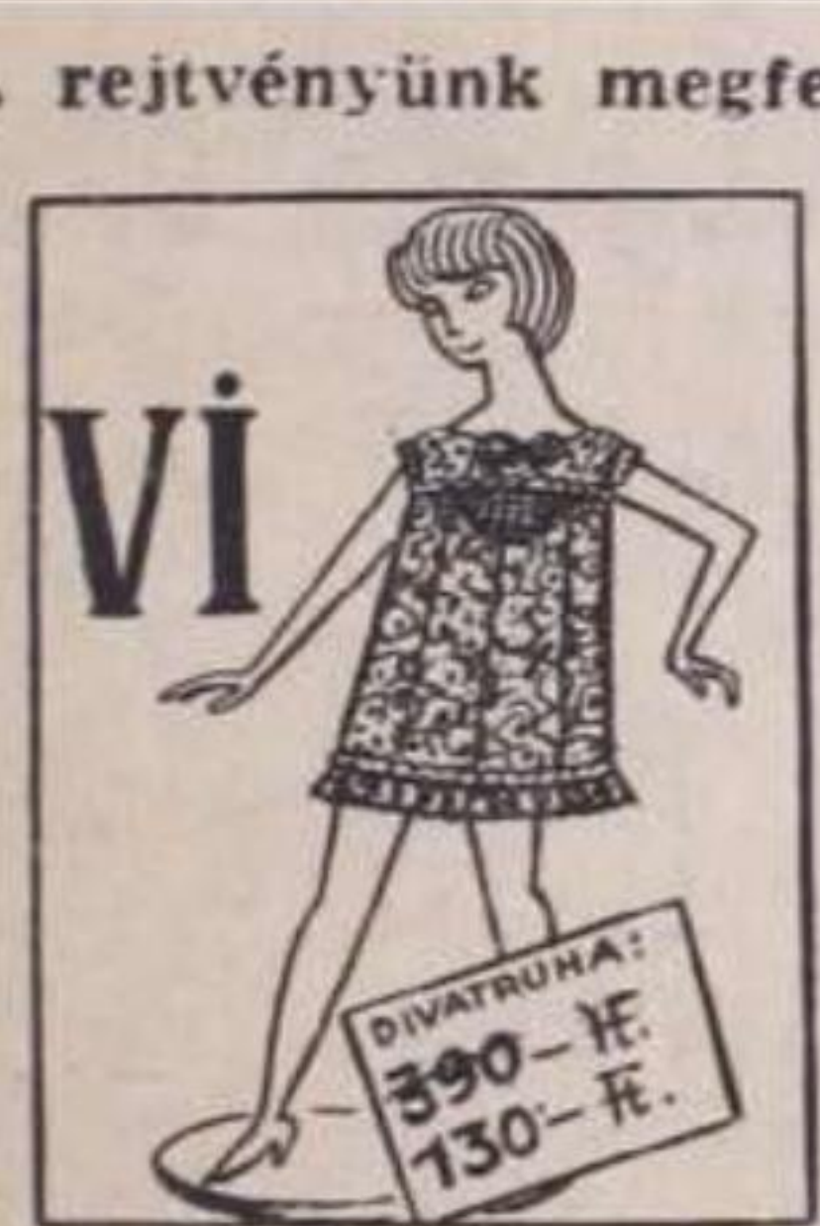
VI
DIVATRUHA:
390.- Ft.
130.- Ft.

Viharmadár

A százforintos díjak nyertesei:

Pados Lászlóné, Csokonyavisonta, Béke p.

Dezső Lajos, Pápa, Kilián lakótelep B/4. ép. I. em. 7.

Szabados Zoltán, Edelény, Arany János u. 4.

27. SZ. REJTVÉNYÜNK

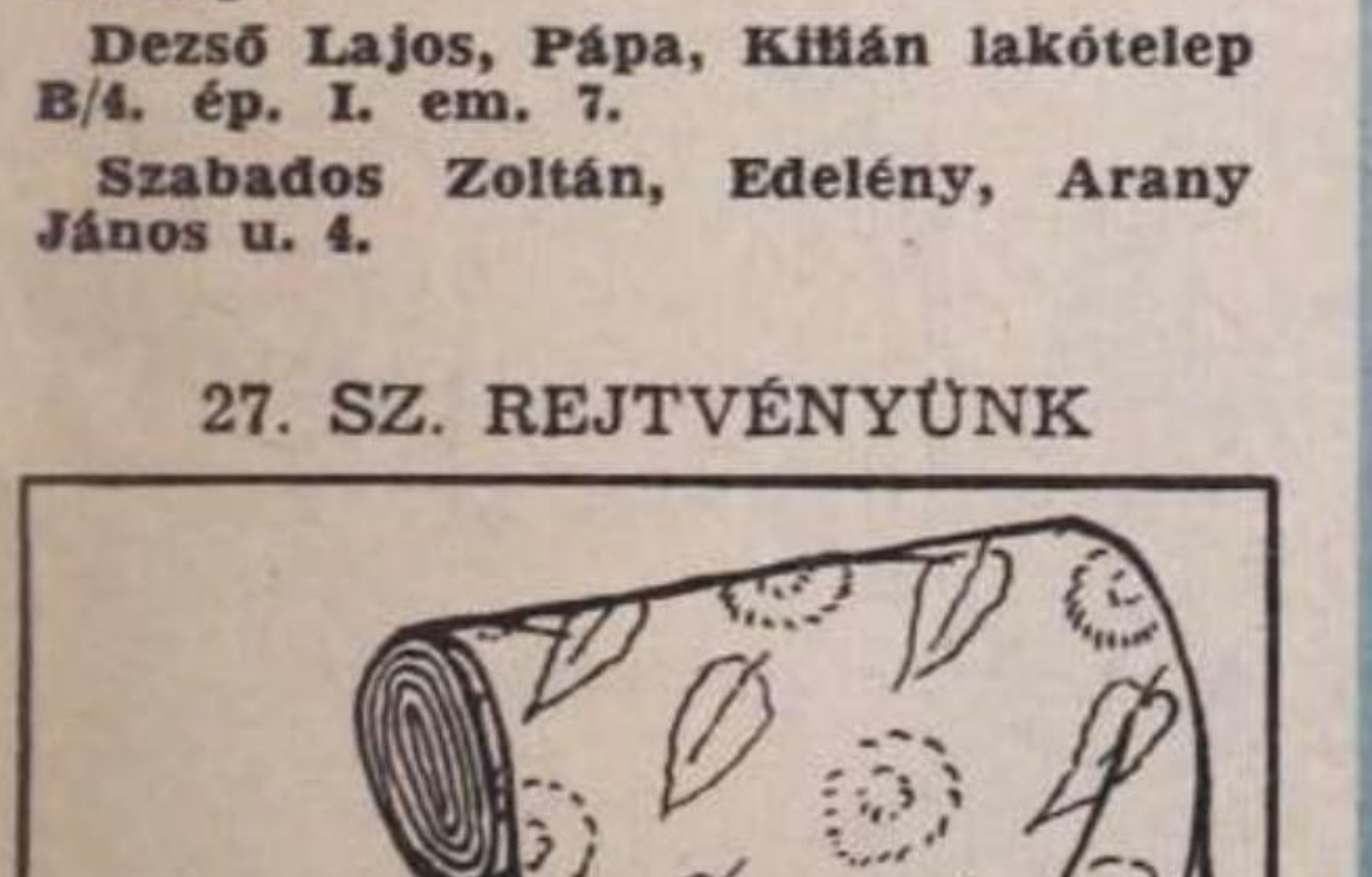

A megfejtők között háromszor száz forintot sorsolunk ki. A megfejtéseket legkésőbb július 12-ig kell postára adni, kizárólag levelezőlapon erre a címre: Ludas Matyi, Budapest VIII., Gyulai Pál u. 14.

Kicsi ország – nagy történelem II.

ZALÁN

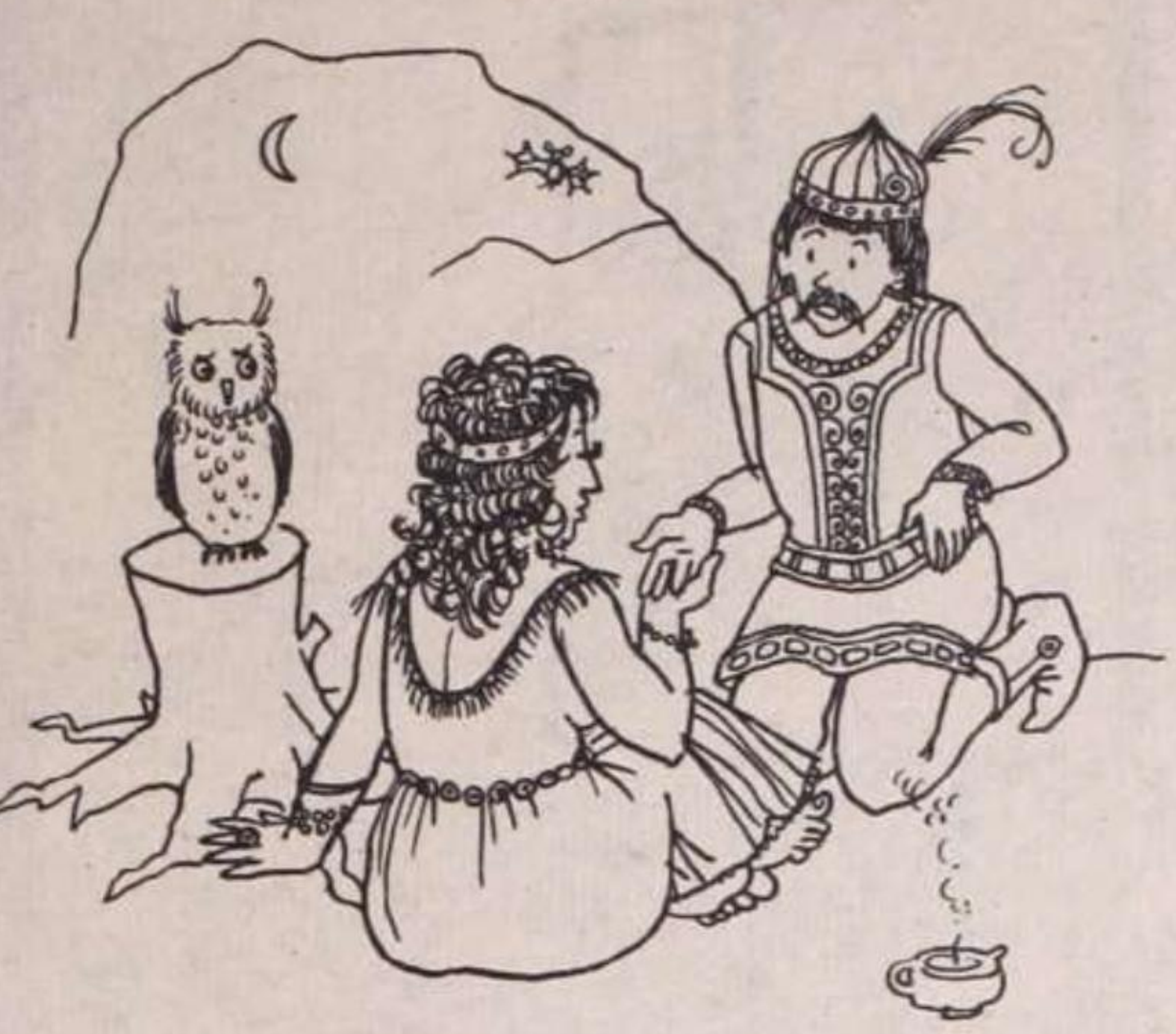

– És mennyit kell majd futnom?

LETELEPEDÉS UTÁN

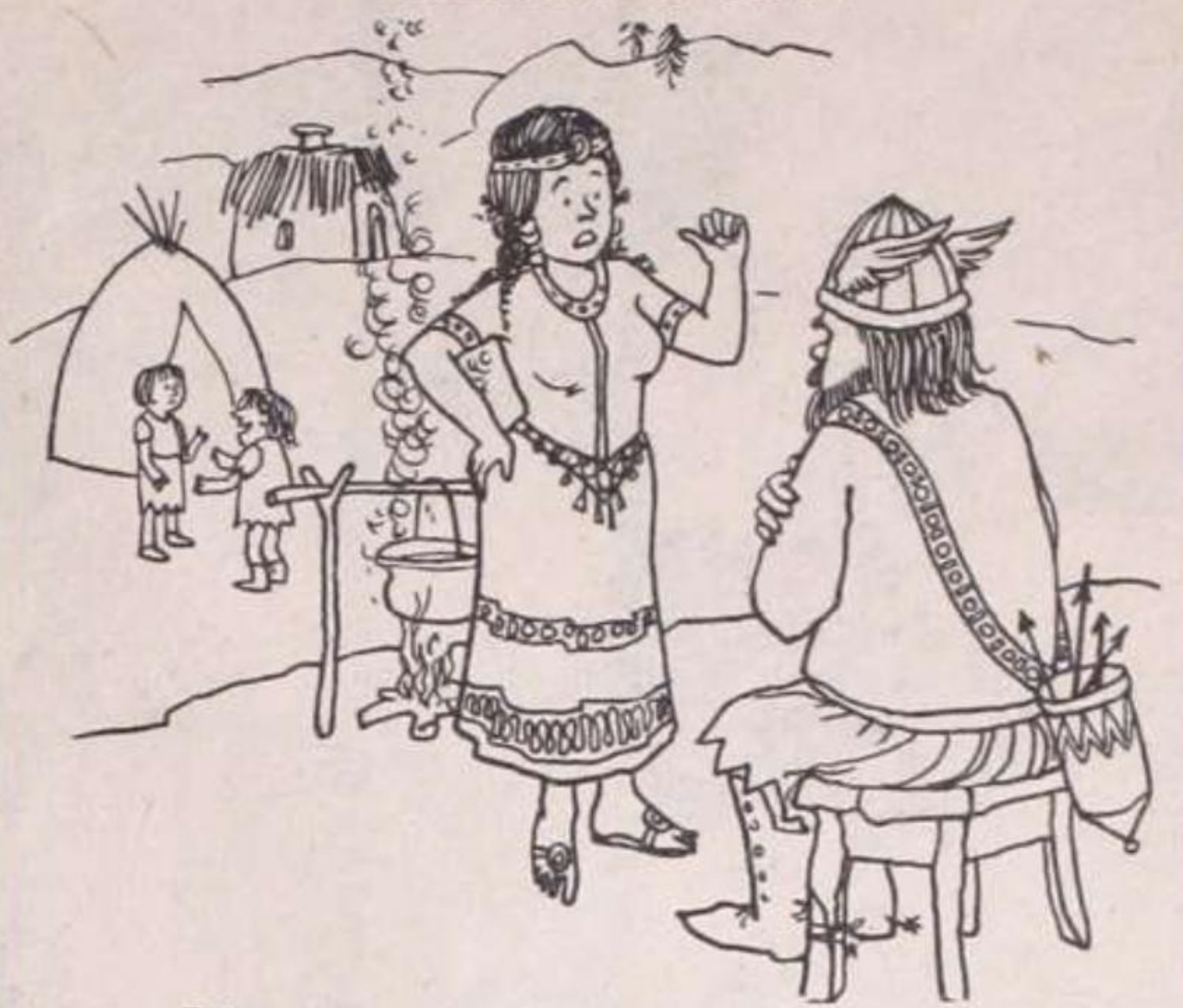

– Rémes, micsoda szláv szavakat tanul a gyerek a szomszédban!

NYEREG ALATT PUHÍTOTTÁK A HÚST

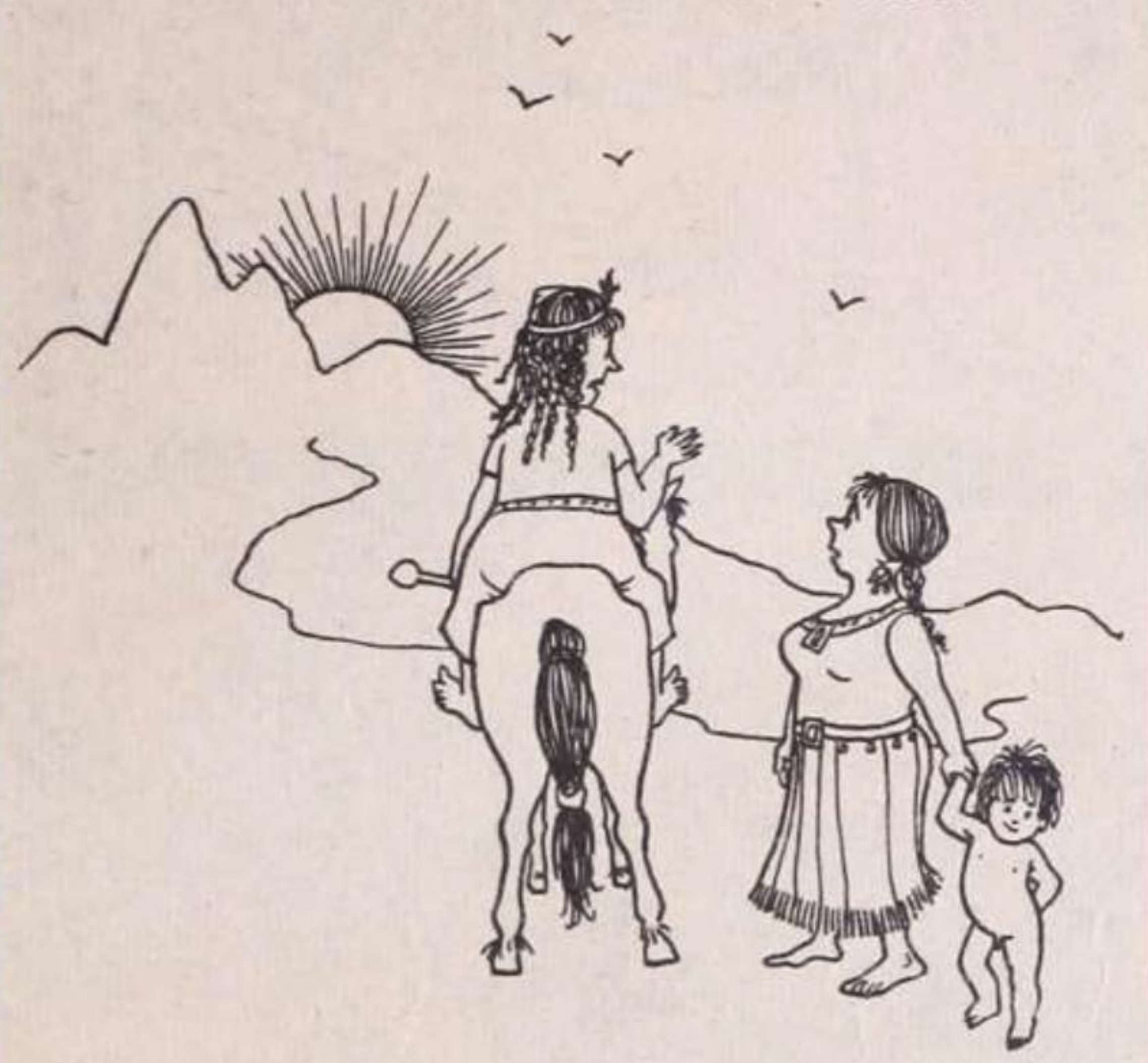

– Higgye el, Tassné, a tegnapi főzést még ki sem pihentem!

A KALANDOZÁSOK VÉGE

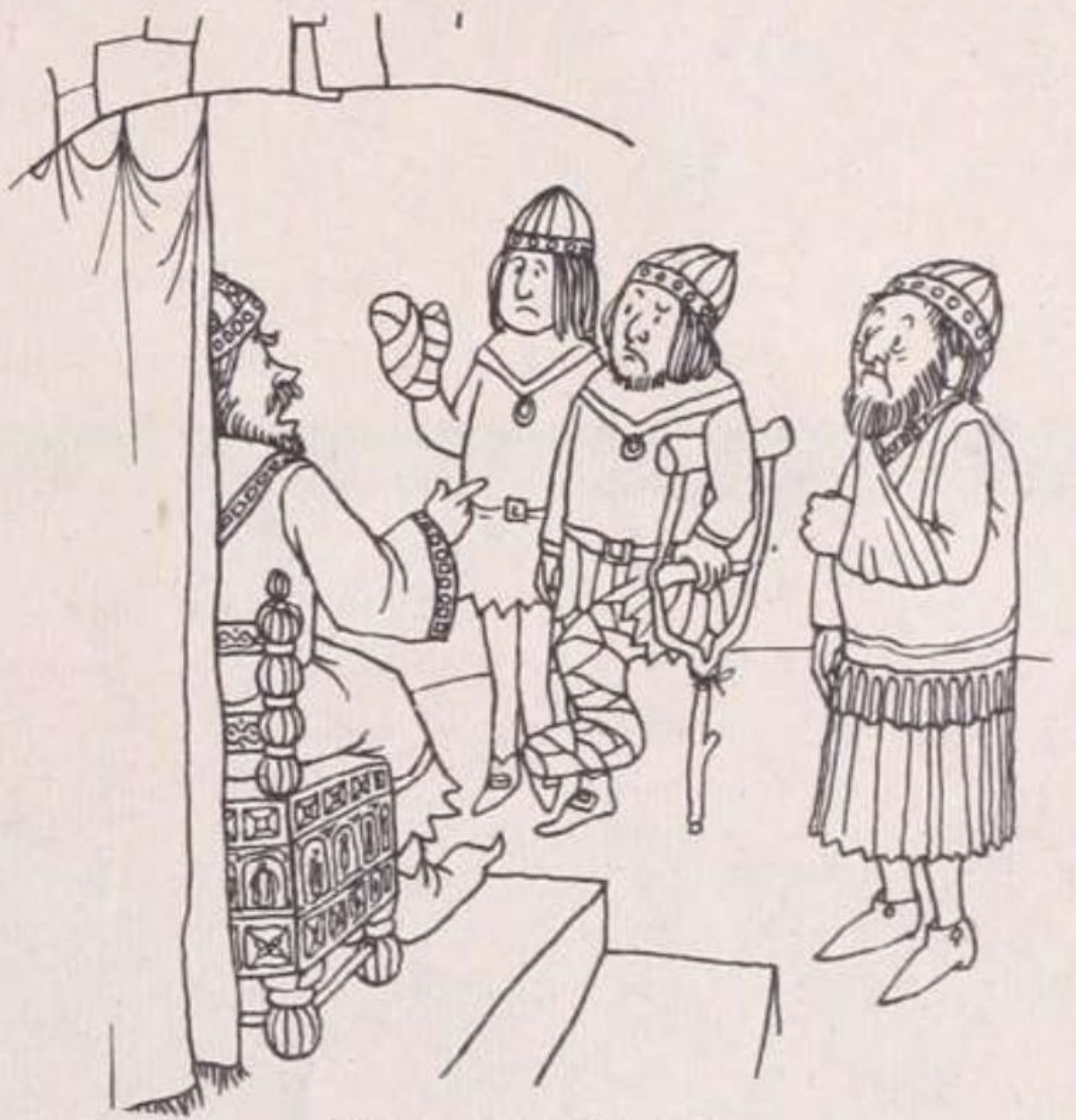

– Ugye mondtam?

(Brenner György rajzai)

TELEFON, CSAK 17 ÓRA UTÁN!

?

17 ÓRA UTÁN HÍVJA A

171–825-ös

SZÁMOT

Délután két óra tájban kaptam a felszólítást, hogy 17 óra után hívjam a 171—825-ös számot. A felszólítást ugyan a délutáni újságnak csupán egy keretes hirdetése tartalmazta, de én fegyelmezett ember vagyok. Különben is, sohase tudhatom, milyen fontos ügyben keresnek, ezért mindenkit visszahívok. Hátha életet menthetek a hívással, hátha a Nobel-díj Bizottság titkára keresett, amikor éppen házon kívül voltam és kénytelen még egyszer hívni és akkor esetleg a díjból levonják a költséges telefonszámlát. De ezenkívül: én bízom a hirdetőkben, ők sohasem mondanak rosszat. Még nem olvastam olyan hirdetést, hogy „hívja fel ezt és ezt a számot” — ott pedig megmondták, hogy milyen árucikkektől óvakodjam. Talán valamiféle különleges élményt ajánl a hívandó szám — ám az is lehet, hogy ma 17 órától olcsóbb lesz egy kedvelt cikk, az illetékes szerv 17 órai embargóval hagyta jóvá az árkedvezményt, nem akarják, hogy sorbaállás legyen, ezért közlik ilyen formában.

Mert ez az! Miért csak 17 óra után hívjam a megadott számot? Annyira fegyelmezett mégsem vagyok, elkezdem tárcsázni fél 4-kor. Mással beszél. Lehet, hogy más is ilyen türelmetlen? Négykor egy kollégám közli, hogy ez a Meteorológiai Intézet egyik száma, mely magánszemélyeknek ad időjárásjelentést. Most már kezdek izgatott lenni: lehet, hogy fél 6-kor égzengés-földindulás kezdődik, a lakosságot figyelmeztetni akarják, de hogy ne legyen pánik, burkoltan teszik ezt. Felhívom a Meteorológia központját: kiderül, hogy ez már nem az ő számuk, most a 171—811-en adják a budapesti előrejelzést. Még feszültebb izgalommal hívom a 171—825-öt, de a folytonos furcsa „mássalbeszél”-ből arra következtetek, hogy a rejtélyes számon 17 órakor kezdődik a műszak.

17 óra 1 perc. A helyzet ugyanaz. Most már biztos vagyok, hogy intézményt, hivatalt, vállalatot hívok, mert nem kezdenek pontosan. 17 óra 3 perckor végre sikerül. Lelkes zene árad a fülembe, majd egy hang közli, hogy hirdetőműsort hallhatok, amely hasznos ismereteket nyújt. Nos, ezek a következők: a vasgyűjtő hetek már nem sokáig tartanak, gyűjtsük hát a vasat. Majd jelentkezik az IBUSZ, hogy hova menjünk, a TEFU, hogy mit hova visz, a Biztosító és a többi — azaz csupa jól ismert tudnivalót dalolnak a fülembe.

Jójó, ne dühöngjek, miért ugrottam be, miért telefonáltam? Dehát éppen ezt akarják! És most már értem, hogy miért csak 17 óra után működik ez a szám: hogy a szórakoztató műsormeghallgatás ne okozzon munkaidőkiesést, vonaltúlterhelést és —, hogy ne a vállalatok, hanem az egyéni előfizetők számláját növelje.

Nem tudom, hogy e telefonok révén a TEFU mennyivel több megrendelőt, a MÉH mennyivel több vasat gyűjt, de hogy a forintgyűjtés sikerrel jár, abban biztos vagyok.

Földi Iván

MODERN LAKÁS

Endrődi István rajza

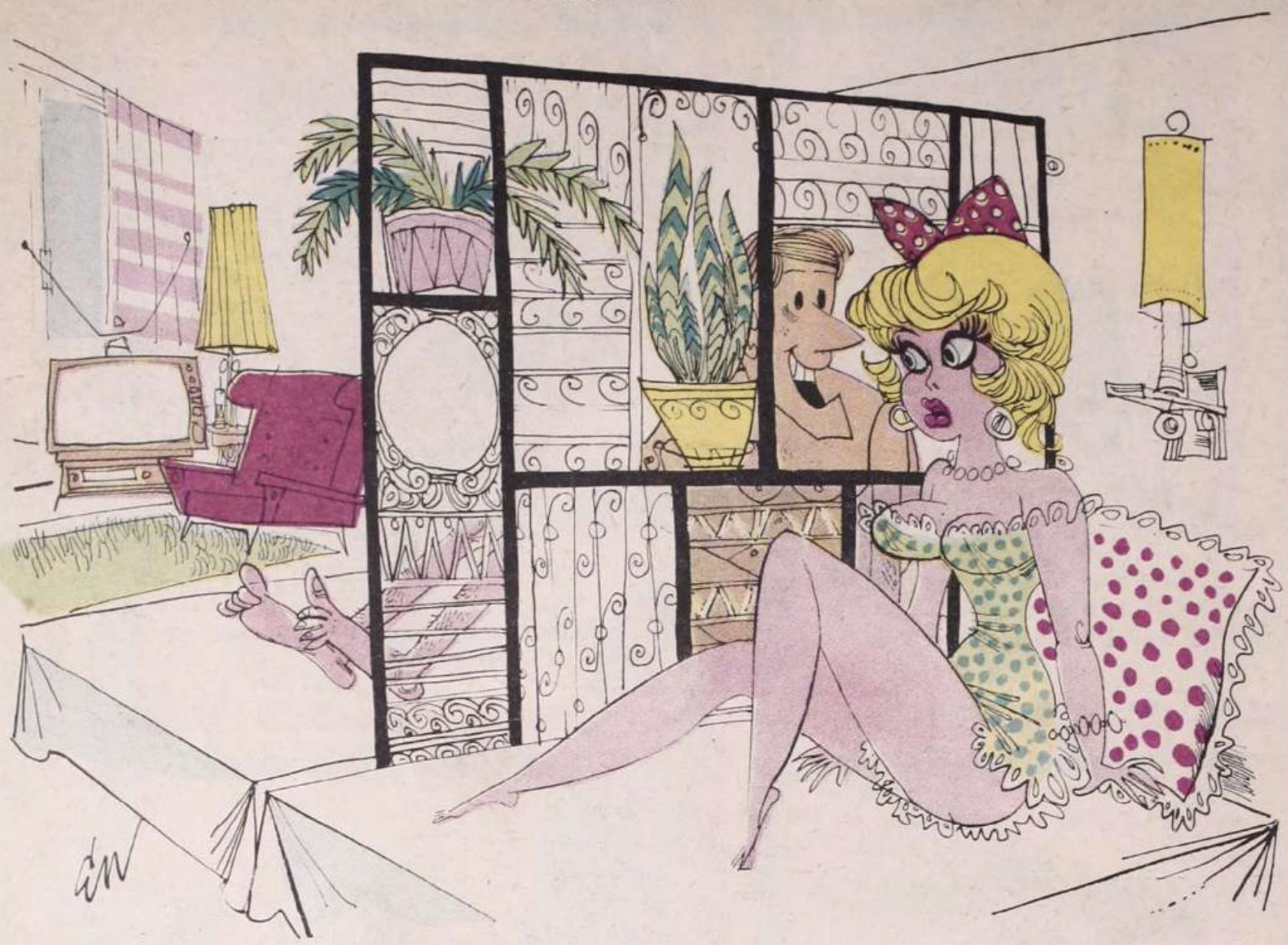

– De szivikém, te akartál térelválasztó elemet a lakásba!...

BÁCSI

Ha a gyerekek lebácsiznak,
oda se neki, de újabban
felnőtteknek is bácsi lettem,
főorvosoknak, kollégáknak,
négygyermekes családanyáknak is,
noha ellenük semmit se vétettem.

Rühellem ezt a szelíd titulust,
mert kegyetlenség tisztes koromat
ily becézőn is észrevenni.
E szó romlás hírnöke! Soha
nem akarok tétován totyogó,
bárgyún motyogó bácsi lenni!

Bácsi, bácsi, csókolom, Bandi bácsi...
Míg eszem forog, bőszít e bácsiság,
mint döfölő kés, a szívembe vág.
Ha hallom, százéves koromban is
megdühödöm (persze, ha élek,
amit őszintén nem remélek).

Vér Andor

DEFEKT

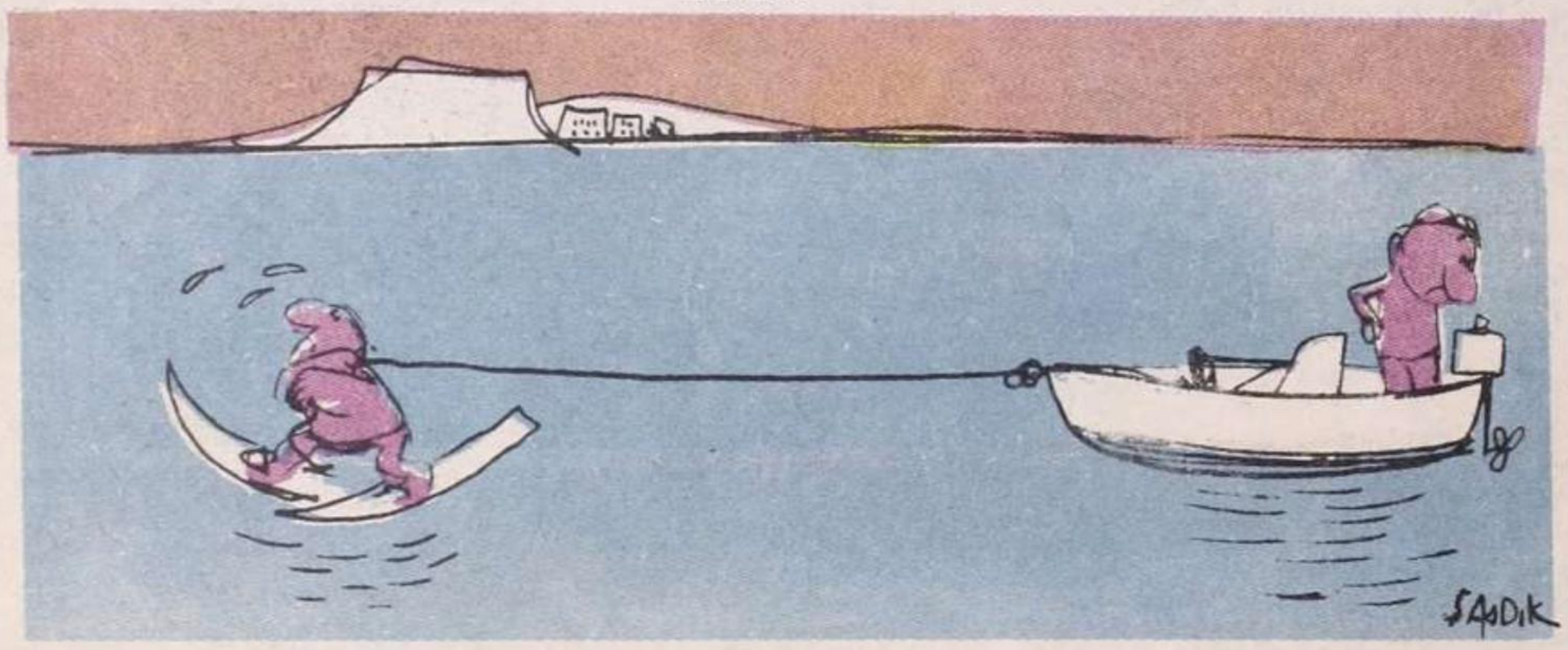

NYÁR AZ ÁLLATKERTBEN

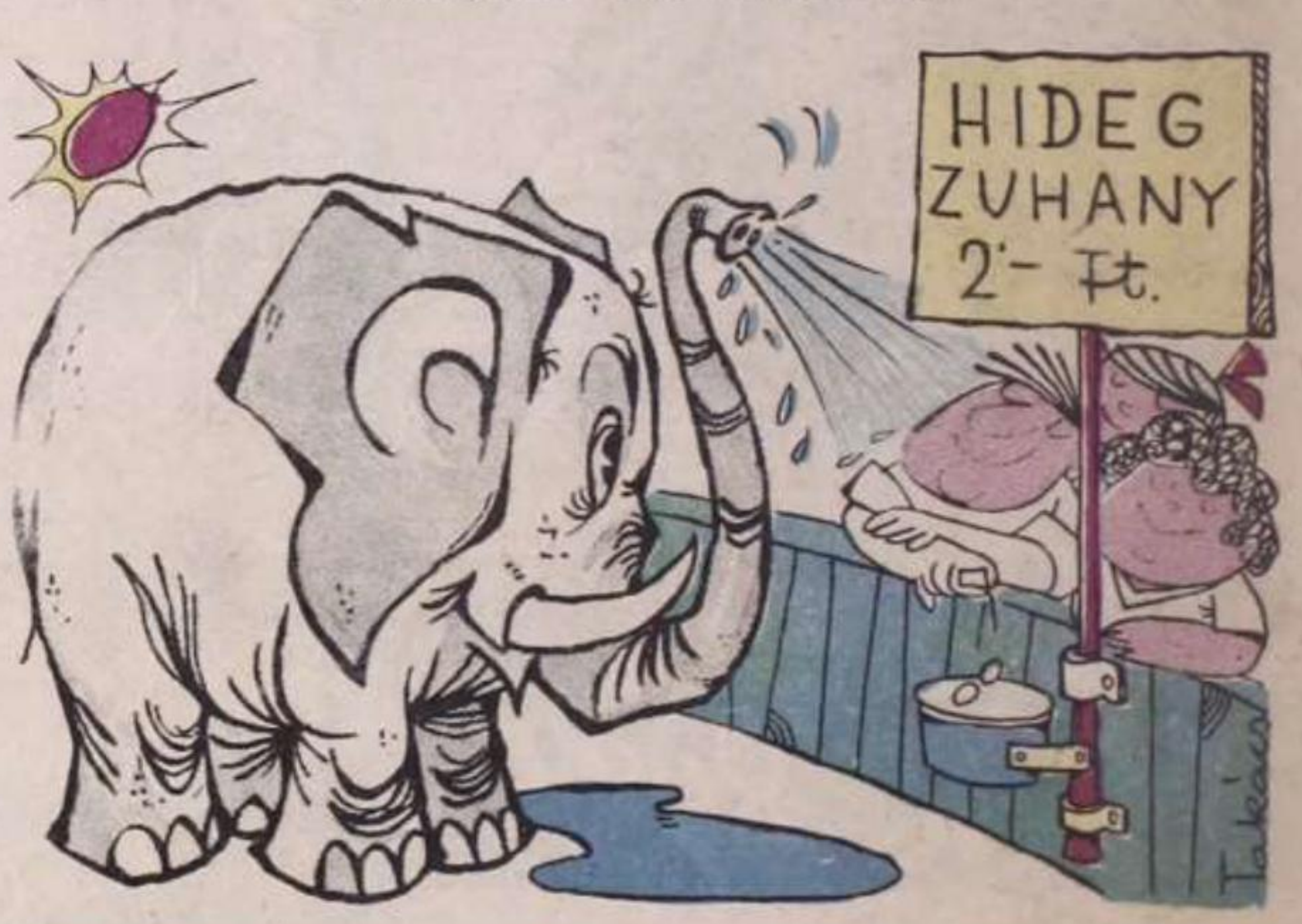

A GYŐZELEM MAMORABAN

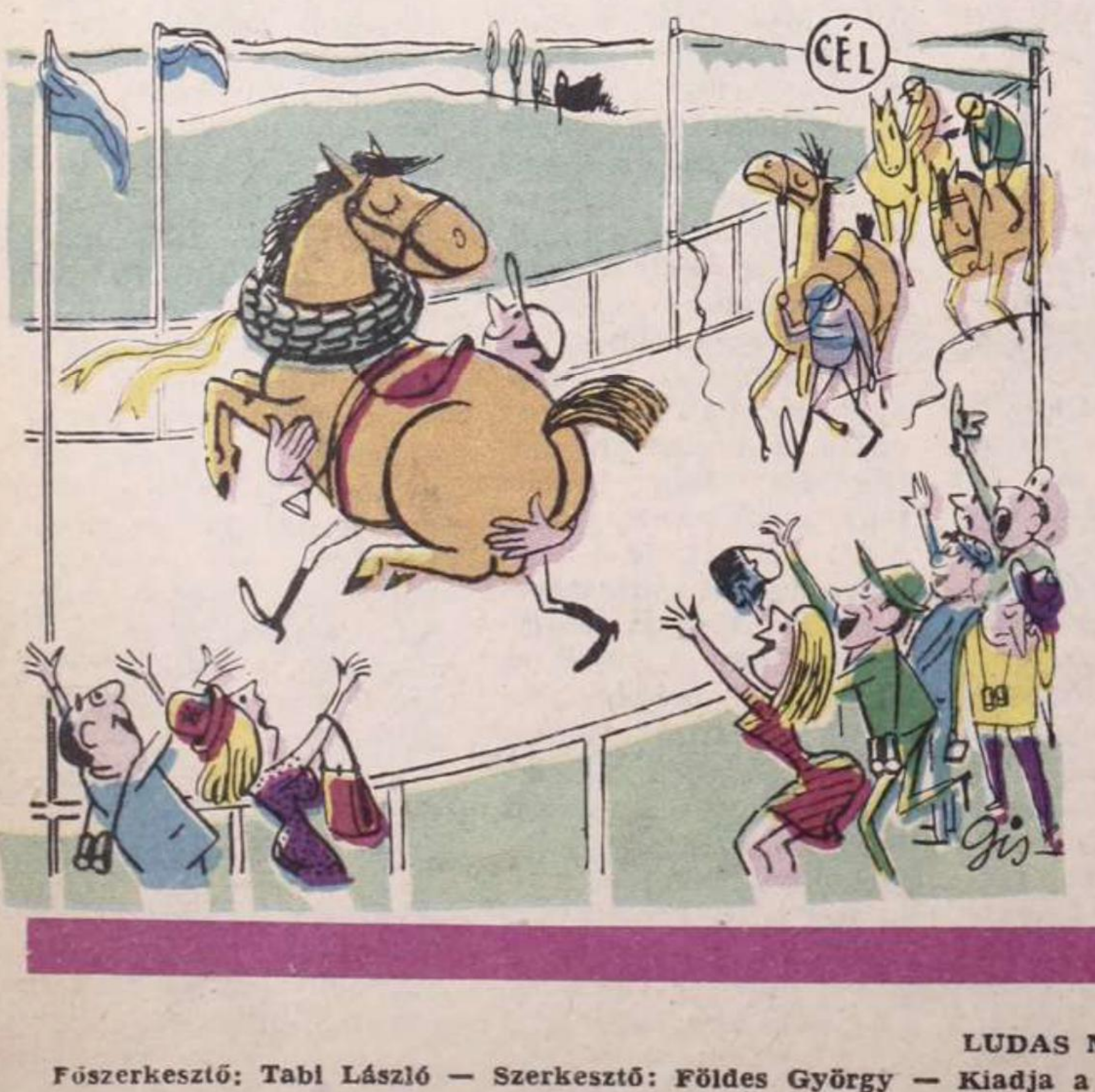

KÉK FÉNY

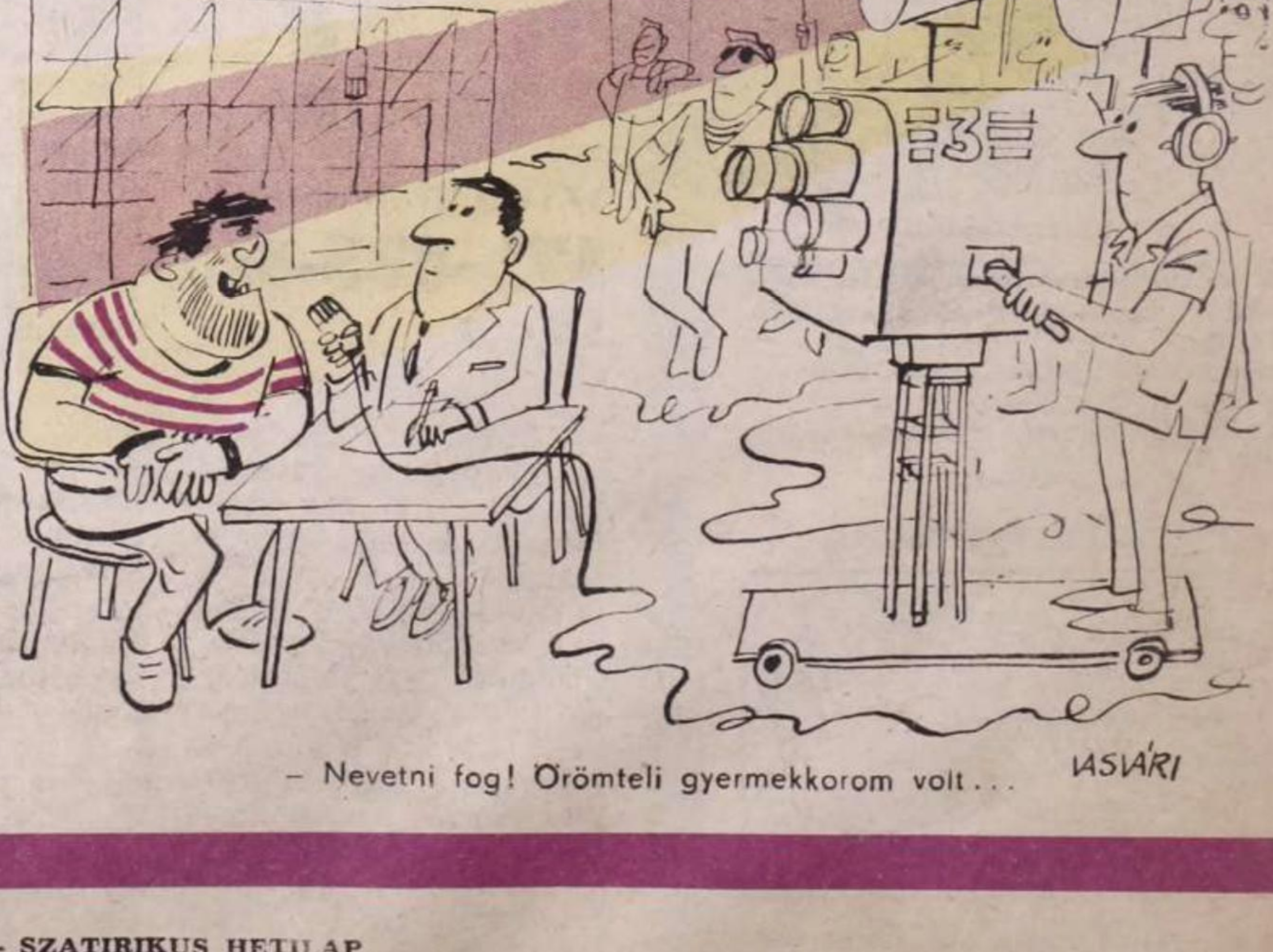

– Nevetni fog! Örömteli gyermekkorom volt...

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László — Szerkesztő: Földes György — Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat — Felelős kiadó: Csollány Ferenc — Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, *142—220. — Árusítja a Magyar Posta — INDEX: 25.504
Készült ofszet rotációs eljárással, Ultraset 72-es gépen a Zrínyi Nyomdában – 68.02777/2 – Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 78. — F. v.: Bolgár Imre